

Voorlopige agenda van de commissie Beheer en Verkeer van 19 januari 2011

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Beheer en Verkeer

Datum: woensdag 19 januari 2011
Aanvang: 16:30 tot 19.00 uur
Locatie: Nieuwe raadzaal
Voorzitter: mw. A.M.J. Riemersma
Griffier: mevr. F. Hijlkema; (050) 367 76 89

1. Nieuw punt

A. Algemeen deel

A.1. Opening en mededelingen

A.2. Vaststelling agenda

A.3. Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen

A.4. Conformstukken

A.4.1. Raadsvoorstel: Fietsenstallingen Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kar- dinge

[Raadsvoorstel - gr10.2474844](#) (pdf)

A.4.2. Raadsvoorstel: Aanvullend krediet HOV-as West 3e fase

[Raadsvoorstel - gr10.2496651](#) (pdf)

A.4.3. Raadsvoorstel Begrotingswijziging voor uitvoering fase 2 van het project Grondig GR 10.2487634

[Raadsvoorstel - gr10.2487634](#) (pdf)

A.5. Rondvraag

B. Inhoudelijk deel

B.1. Verslag hoorzitting regelgeving binnenstad

[Verslag 30 november 2010](#) (pdf)

B.2. Collegebrief d.d. 28 oktober 2010: Evaluatie aanbesteding openbaar vervoer (op ver- zoek van de SP)

[Collegebrief - gr10.2442613](#) (pdf)

commissie Beheer en Verkeer - woensdag 19 januari 2011

- B.3. Collegebrief d.d. 18 november 2010: Motie Bruisende Binnenstad (op verzoek van Student en Stad)
[Collegebrief - gr10.2463697](#) (pdf)
- B.4. Raadsvoorstel: Stimuleren van het watertoerisme in de gemeente Groningen
[Raadsvoorstel - gr10.2487882](#) (pdf)
- B.5. Collegebrief d.d. 10 december 2010: Stadsstrand Euroborg (op verzoek van Groen Links)
[Collegebrief - gr10.2483024](#) (pdf)
- B.6. Collegebrief d.d. 24 december 2010: Kennisgeving Zuidelijke Ringweg
[Collegebrief - gr10.2496506](#) (pdf)

C. Huishoudelijk deel

- C.1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
- C.2. Vaststelling verslag vergadering commissie Beheer en Verkeer d.d. 8 december 2010
[verslag 8 december](#) (pdf)

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Raadsvoorstel - gr10.2474844

Bestuursdienst

RAADSVORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: RO 10.2437323

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

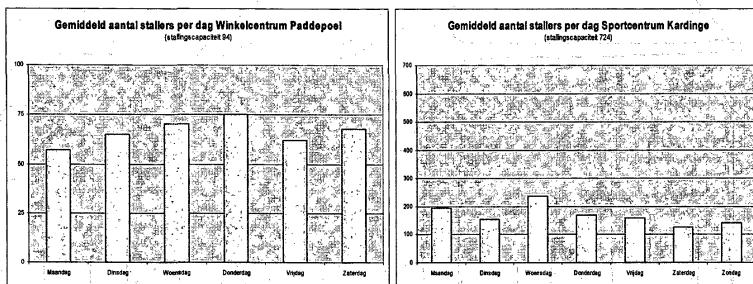
Onderwerp: Fietsenstallingen Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kardinge

Groningen, - 2 DEC 2010

Aan de raad,

Tot 1 januari 2008 beschikten Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kardinge over een betaalde bewaakte fietsenstalling. Vanwege het relatief geringe gebruik is destijds besloten de stallingen te sluiten. Toch kwamen er regelmatig verzoeken binnen om de stallingen te heropenen, zo ook in het kader van de oproep "Wensen vanuit de stad" voor de fietsnota "Stap Op! Fietsmaatregelen 2009-2010". Op 26 november 2008 heeft u besloten de twee bewaakte fietsenstallingen bij Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kardinge vanaf 1 januari 2009 te heropenen en deze gratis aan te bieden. Dit voor de duur van twee jaar. De totale kosten hiervoor bedroegen € 95.000,-- en zijn opgenomen in het bij de fietsnota behorende uitvoeringsprogramma voor 2009 en 2010.

Gemiddeld maakten in 2009 dagelijks zo'n 66 stallers gebruik van de fietsenstalling Winkelcentrum Paddepoel en 169 stallers van de fietsenstalling Sportcentrum Kardinge. Daarmee ligt de gemiddelde dagelijkse bezettingsgraad op respectievelijk 70% en 23% (zie hieronder). Ook voor de eerste helft van 2010 is het gebruik van de bewaakte fietsenstallingen nagenoeg hetzelfde. Het dagelijkse aantal stallers bedroeg in deze periode 69 voor de stalling Paddepoel en 172 voor de stalling Kardinge.

Raadsvoorstel - gr10.2474844

2

Het stimuleren van het fietsgebruik is één van de zeven uitgangspunten in de door u vastgestelde parkeernota "Parkeren in de stad; duurzaam bereikbaar!". Dit willen we onder andere bereiken door middel van het aanbieden van goede stallingsmogelijkheden en het terugdringen van fietsdiefstal. Daarom zijn sinds 1 juli 2007 de binnenstadsstallingen gratis en opent het fietsservicepunt (AFAC) aan de Travertijnstraat in 2011 haar deuren.

We willen ook na 2010 de bewaakte fietsenstallingen bij Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kardinging openhouden. Gezien het belang van de stallingen stellen we voor om de jaarlijkse kosten voor beide stallingen ad € 50.000,- structureel ten laste te brengen van het Parkeerbedrijf. De komende jaren blijft de financiële positie van het Parkeerbedrijf echter onder druk staan. Dit wordt veroorzaakt door de magere aanloopjaren van de nieuwe parkeer garages (Euroborg en Boterdiep) en zal negatief worden beïnvloed door de komst van het Damsterdiep, SOZAWE en het Groninger Forum. Ook het verdwijnen van winstgevendende parkeerplaatsen in de binnenstad en de toevoeging van het fietsparkeren en de P+R-terreinen hebben een negatieve invloed op het resultaat van het Parkeerbedrijf. De verwachting is dat in 2014 een positief exploitatieresultaat wordt behaald en dat na de opening van de Groninger Forumgarage in 2016 het exploitatieresultaat opnieuw enkele jaren negatief zal zijn. In de primitieve begroting 2011 Parkeerbedrijf zijn de kosten van het openhouden van de fietsenstallingen Paddepoel en Kardinging niet meegenomen. Deze kosten worden dan ook met de Voortgangsrapportage 2011-1 verwerkt. Het resultaat 2011 en de jaren daarna van het Parkeerbedrijf (uitgaande van de begroting 2011) van € 1.242.031,- zal dus € 50.000,- negatiever worden.

De dekking in 2011 vindt plaats door middel van een onttrekking uit de reserve Parkeerbedrijf (incidenteel). In de begroting 2012 worden de lasten structureel verwerkt in de exploitatie van het Parkeerbedrijf. In de beleidsrijke meerjarenraming Parkeerbedrijf van de parkeernota "Parkeren in de stad; duurzaam bereikbaar!" is geen rekening gehouden met deze structurele lasten. In onderstaand overzicht is de begrotingswijziging hiervoor opgenomen:

Begrotingswijziging 2011						
Betrokken dienst(en)	R0/EZ					
Naam voorstel	Fietsenstallingen Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Kardinging					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Exploitatie					
Pr. gr. Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.06 Parkeerbedrijf	50.000	-	50.000	-	50.000	-
Totale begrotingswijziging	50.000	-	50.000	-	50.000	-

Raadsvoorstel - gr10.2474844

3

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. in te stemmen met het openhouden van de fietsenstallingen Winkelcentrum Paddepoel en Sportcentrum Karding;
- II. vanaf 2012 de jaarlijkse exploitatiekosten voor het openhouden van deze fietsenstallingen van € 50.000,- structureel ten laste te brengen van het Parkeerbedrijf;
- III. de kosten van € 50.000,- in 2011 te dekken uit de reserve Parkeerbedrijf;
- IV. de gemeentebegroting 2011 dienovereenkomstig te wijzigen.

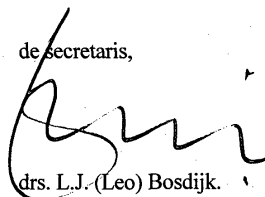
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsvoorstel - gr10.2496651

Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: RO 10.2470480

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

Onderwerp: Aanvullend krediet HOV-as West 3e fase

Groningen, **24 DEC 2010**

Aan de raad,

In de raadsvergadering van 23 juni 2010 heeft u het stedenbouwkundig ontwerp van het busbaantracé voor de HOV-as West 3e fase (Paterswoldseweg-Centraal Station) vastgesteld en een plankostenkrediet van € 250.000,-- beschikbaar gesteld. Het totaal aan toegekend plankostenkrediet kwam daarmee uit op € 510.000,--.

In het voorliggende raadsvoorstel wordt u geïnformeerd over de snelheid die bij dit project geboden is en wordt een voorstel gedaan voor een aanvullend plankostenkrediet. Het voorstel voor een *uitvoeringskrediet* wordt u in de loop van 2011 aangeboden. We beginnen met het aangeven van het belang van de HOV-as Peizerweg.

Belang HOV-as Peizerweg.

Een wezenlijk onderdeel van onze strategie om stad en regio bereikbaar te houden is het ontwikkelen van HOV-assen en het realiseren van diverse transferia nabij de ringwegen (Kolibri netwerk). De vervoersbundel uit Roden, Leek en Friesland is groot en de huidige verbinding is indirect en kent (grote) doorstromingsproblemen. Daarom ontwikkelen we de HOV-as Peizerweg tussen het Transferium Hoogkerk en het Hoofdstation.

Op relatief korte termijn is de HOV-as Peizerweg ook van belang voor de bereikbaarheid vanwege de werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg. In die situatie zijn het Transferium Hoogkerk en de HOV-as Peizerweg onontbeerlijk voor de opvang van de verkeersstromen uit het westen.

Snelheid geboden.

Voor de HOV-as 3^e fase is € 12 mln. beschikbaar, te weten € 4 mln. Quick-Win, € 4 mln. vanuit de Regio en € 4 mln. eigen middelen. Het is een tijd lang onduidelijk geweest welke criteria het Rijk zou hanteren bij het verstrekken van de € 4 mln. Quick-Win subsidie. Onlangs hebben we vernomen dat het hele project voor 1 januari 2013 moet zijn *uitgevoerd*.¹ Om die datum te halen is de planning van het project fors "gecomprimeerd"².

¹ Tot voor kort gingen we er vanuit dat de *financiële verplichtingen* moesten zijn aangegaan voor 1 januari 2013. Nu blijkt dat bussen over het tracé moeten kunnen rijden. Hiervan hebben we nog geen schriftelijke bevestiging.

² De planning is bij de stukken gevoegd.

Raadsvoorstel - gr10.2496651

2

Het comprimeren betekent dat:

- de "formele" inspraak achterwege wordt gelaten³. In onze ogen kan dit omdat in het voortraject - de vaststelling van het "tracé HOV-as Peizerweg" - participatie van alle betrokkenen reeds heeft plaatsgevonden. Uiteraard wordt de wettelijk vereiste bestemmingsplanprocedure - met een eerste en tweede tervisie-legging - doorlopen. Op 13 oktober 2010 hebben wij het vier-buurtenuitvoerend overleg over de procedure geïnformeerd. We hebben afgesproken bij ieder overleg aanwezig te zijn. Bij onderwerpen die specifiek een buurt aangaan, wordt met de betreffende buurt afzonderlijk overlegd.
- Een aantal processtappen die in de regel serieel worden doorlopen, gaan we nu parallel laten lopen. Onder andere het uitvoeren van onderzoeken (bodem, lucht geluid e.d.) en het schrijven van het voorontwerp. De bouwvergunning-procedure wordt - behoudens de afgifte van de vergunning - gelijktijdig met de tweede tervisielegging van het bestemmingsplan doorlopen. De vergunning zelf wordt, direct nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, verleend. De fasen van het voorlopig ontwerp en het definitief ontwerp van de brug en het tracé zijn ingekort. Voor het schetsontwerp voor de brug en de hellingbaan is reeds aan een extern architectenbureau opdracht verleend. Nog voor het eind van dit jaar is deze opdracht afgerond.

Aanvullend plankostenkrediet.

Zoals hierboven gemeld, is via eerdere besluitvorming tot op heden € 510.000,- aan plankostenkrediet toegekend. Het betreft hier de volgende besluitmomenten:

- € 150.000,- bij besluit van 26 maart 2008, nr. 7g;
- € 110.000,- bij besluit van 28 april 2010, nr. 6a;
- € 250.000,- bij besluit van 23 juni 2010, nr 8b.

In het raadsvoorstel van 23 juni 2010 zijn de activiteiten die worden verricht op hoofdlijnen beschreven. Nu we wat verder zijn in het proces, is het mogelijk meer gedifferentieerd de werkzaamheden te benoemen en te plannen. De plankosten bestaan onder andere uit kosten die we maken voor de verwerving van gronden en kosten voor nadere uitwerking en opstellen voorlopig ontwerp van het tracé en een nieuwe brug over het Noord-Willemskanaal.

Nu de planning is gecompriëerd zijn werkzaamheden in elkaar geschoven. Veel van de werkzaamheden van ons ingenieursbureau worden daardoor vroeger in het planproces uitgevoerd. Voor de plankosten die voor het definitief ontwerp moeten worden verricht en voor de kosten van de voorbereidingswerkzaamheden van het ingenieursbureau verzoeken wij u een krediet beschikbaar te stellen van € 900.000,-.

Deze kosten worden gedekt uit de voorziening openbaar vervoer. Administratief kan dit met de volgende begrotingswijziging worden verwerkt.

---

³ In de raad van 16 december 2009 is het document "procedure voor ruimtelijke projecten" vastgesteld. Daarin is vastgelegd dat na een goed verlopen participatie geen formele inspraakprocedure meer hoeft te worden gevoerd.

Raadsvoorstel - gr10.2496651

3

Begrotingswijziging 2011							
Betrokken dienst	RO/EZ						
Naam voorstel	Aanvullend plankostenkrediet HOV-as West 3e fase						
Incidenteel / Structureel	Incidenteel						
Soort wijziging	Investering						
Tijdsplanning krediet	2011						
Dpart	Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.2	Verkeer en Vervoer	900.000		900.000-			900.000-
7.2	Verkeer en Vervoer (VZ Openbaar Vervoer)	900.000-		900.000			900.000
	Totalen begrotingswijziging						

Risico's.

In het raadsvoorstel van juni 2010 is vermeld: *Het voorgestelde tracé is inmiddels doorgerekend. Hieruit blijkt dat de voorgestelde oplossing, in beginsel, voor de toegekende € 12 miljoen aangelegd kan worden.*⁴

Voor de goede orde zij vermeld dat doorrekening van het tracé alleen in globale zin mogelijk was. Een nauwkeuriger doorrekening geschiedt als nadere onderzoeken en nadere uitwerking hebben plaatsgevonden. Het voorlopig ontwerp denken wij nog voor de komende jaarwisseling gereed te hebben, het definitief ontwerp nog voor de zomer van 2011. Dan zijn wij in staat te bepalen of de geraamde € 12 mln. toereikend is. Dan ook is er zicht op "overige risico's".

- Voor de aanleg van het tracé is het nodig grond van ProRail/Railinfratrust/NS vastgoed te verwerven. De ervaring leert dat overeenstemming met deze partijen vaak lang duurt. Dat betekent dat pas in een laat stadium zicht is op de verwervingskosten.
- Een deel van het tracé loopt over de oude Nelf-locatie. Uit monsters is gebleken dat de grond op deze locatie vervuild is. De mate van vervuiling en daarmee ook de benodigde mate van sanering is op dit moment niet duidelijk. Nader onderzoek zal uitwijzen of (mogelijke) saneringskosten binnen de exploitatie zijn op te vangen.
- Bekend is dat in de buurt van de verkeersleidingpost van ProRail (veel) kabels en leidingen aanwezig zijn. Met de keuze van het tracé is hier naar gekeken en zoveel als mogelijk rekening gehouden. Een volledig zicht op mogelijke (financiële) risico's kan verkregen worden als "proefsleuven" zijn gegraven.

⁴ Voor dit project is er een budget van € 12 miljoen euro beschikbaar. Deze bestaat uit € 4 miljoen Quick Win, € 4 miljoen Regiofonds en € 4 miljoen BDU en eigen middelen. Aan eigen middelen is voor dit project: € 2.220.000,- gereserveerd vanuit de voorziening OV.

Dit betekent dat vanuit BDU € 1.780.000,- nodig is om op € 4 miljoen uit te komen. De afgelopen jaren werd verondersteld dat ruim € 1,8 miljoen door de provincie was beschikt. Het ging hier echter om een bruto BDU-bijdrage. De netto-bijdrage vanuit BDU is € 1.548.715,-. Dit is te weinig om op de totaal benodigde € 4 miljoen BDU en eigen middelen te komen.

Wij zijn nu voornemens om in 2012 (de aanvraag 2011 is inmiddels geweest) een bedrag van € 231.285,- (het verschil tussen € 1.780.000,- en € 1.548.715,-) aan netto-BDU bij de provincie aan te vragen. Hiermee komen we weer op de benodigde € 4 miljoen.

Raadsvoorstel - gr10.2496651

4

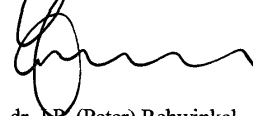
Voorstel.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een aanvullend plankostenkrediet van € 900.000,- beschikbaar te stellen. Het totale plankostenkrediet komt daarmee uit op € 1.410.000,-. De dekking - met een omvang van € 1.410.000,- - is afkomstig uit de voorziening openbaar vervoer;
- II. de gemeentebegroting 2011 dienovereenkomstig te wijzigen.

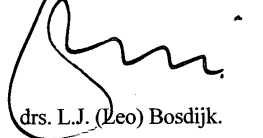
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Raadsvoorstel - gr10.2496651

Koeriersterweg-Hoofdstation busbaan west F3 - CV Planning

Projectnaam/Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2014
Koeriersterweg-Hoofdstation busbaan west F3					
Onderzoek					
Algemeen					
Doelmatigheid project					
doelmatigheid studie project					
Procesuren					
gedurende gehele project					
Extra cap 2010					
Verwerking					
Verwerking					
overeenkomst					
ontwerp					
Ruimtelijke uitvoering					
Voorlopig ontwerp					
voortlopig ontwerp					
Definitief ontwerp					
definitief ontwerp					
Planologisch ontwerp					
Globale planning bestemmingsplan nieuwe WvO					
stadsplankonink					
overleg met de wijkcommissie + bewoners participatie					
planontwikkeling					
maken voorontwerp (VOB), incl. alle onderzoeken					
overleg provincie + briefel aan Raad (12 weken)					
1e en 2e veld bijleg bestemmingsplan (zwaarte) (6 weken)					
verwerken stemwijzen (1e en 2e veld bijleg) (6 weken)					
besluitvorming Raad bestemmingsplan (vaststelling ontwerp)					
2e en 3e veld bij 1-1 wk publicatie's wedstrijdplan (m hvd)					
Herindichting/burg					
Vergoedingen					
doorverlegingsprocedure/veraring kapvergoeding (10 weken)					
kapvergoeding schorsing (3 weken)					
verhoorver-wederschap Hurza en Aa					
kamervergoedingen					
Voorbereiding					
uitbesteding ontwerp bing					
technische uitwerking bouwbouw (Edam)					
voortlopig ontwerp					
definitief ontwerp					
besluit / vaststelling					
aanbevelings procedure					
gunning					
Uitvoering/afsluiting					
uitvoering					
afsluiting					

Raadsvoorstel - gr10.2487634

.
. .
Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: MD 10.2481551

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

Onderwerp: Begrotingswijziging voor uitvoering fase 2 van het project Grondig

Groningen, **16 DEC 2010**

Aan de raad,

Hierbij informeren wij u over een drietal bodem projecten.

Bij het project Vervolg Landsdekkend Beeld (vLDB) zijn op basis van een landelijke systematiek die locaties onderzocht waar, op basis van activiteiten in het verleden, de kans op aanwezigheid van bodemverontreiniging het grootst is. We hebben 9.600 locaties onderzocht waarvan zijn 60 locaties aangemerkt als spoedeisend waarvan 16 locaties gemeentelijk eigendom betreffen. Alle betreffende eigenaren zijn geïnformeerd over de resultaten. Het project vLDB is hiermee afgerond.

Voor het project Aanpak spoedlocaties hebben we op basis van de resultaten van het project vLDB een verdere selectie gemaakt van locaties waar een mogelijk risico voor de mens aanwezig is. In het project Aanpak Spoedlocaties zullen deze locaties verder onderzocht worden en indien nodig zullen de risico's worden aangepakt. Met het project Aanpak Spoedlocaties voldoen we aan de afspraken die hierover in het landelijke convenant bodemontwikkelingsbeleid en Aanpak Spoedlocaties zijn opgenomen. Uitgebreide communicatie met de eigenaren is in het project voorzien.

Het project Grondig is in 2008 gestart met het doel om de bodemkwaliteit van gemeentelijke eigendommen op programmatische wijze te onderzoeken. Het project kent zijn oorsprong in de nota Grondbeleid uit 2004 en komt vanuit de behoefte van risicomanagement voor de gemeentelijke eigendommen. Inzicht in de bodemkwaliteit is onder andere van belang bij aan- en verkoop van grond, maar vanzelfsprekend ook vanwege de mogelijke humane risico's als gevolg van bodemverontreiniging.

In de brief aan de raad van 3 september 2008 is aangegeven dat het project drie fasen kent:

1. inventariseren gemeentelijke eigendommen;
2. onderzoeken van de "witte" vlekken;
3. uitwerken eventuele vervolgstappen.

Tevens hebben we aangegeven dat we op basis van fase 1, een kosten/baten analyse uitvoeren. Het is namelijk niet zinvol om alle gemeentelijke eigendommen te onderzoeken. Bijvoorbeeld: het heeft geen zin te onderzoeken wat de bodemkwaliteit onder de openbare weg is: de weg wordt als weg gebruikt en dat gebruik zal nooit tot blootstellingrisico's kunnen leiden.

Raadsvoorstel - gr10.2487634

2

We hebben nu fase 1 afgerond. Op basis van de kosten/baten analyse komen we tot de conclusie dat, voor fase 2, de locaties die een groen gevoelig gebruik kennen, dienen te worden onderzocht. Bij groen gevoelig gebruik gaat het om bijvoorbeeld stadstuinen, sportterreinen, volkstuinen, speelplaatsen en parken/plantsoenen waar kinderen spelen. Het gaat hierbij om 480 kadastrale percelen waar we de bodemkwaliteit niet van kennen. De kans op de aanwezigheid van een bodemverontreiniging voor deze percelen is klein maar niet uit te sluiten. Hierdoor zijn risico's voor de mens ook niet uit te sluiten.

Om de uitvoering van fase 2 van het project Grondig mogelijk te maken wordt voorgesteld om € 829.000,-- uit de reserve bodemsanering aan te wenden. Hiervoor is een begrotingswijziging noodzakelijk

Begrotingswijziging 2011							
Fase 2 project Grondig							
Betrokken dienst(en)		MD					
Naam voorstel		Fase 2 Grondig					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)		<titel en datum raad> (bij interne wijzigingen niet van toepassing)					
Incidenteel / Structureel		I					
Soort wijziging		Exploitatie					
Tijdsplanning krediet		2011 - 2014					

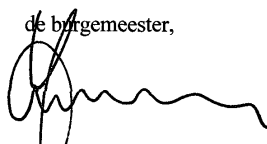
Deel					Toevoeging	Onttrekking	
Progr.	Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	reserve	reserve	Saldo
9.3	Overig Onderhoud en beheer openbare ruimte	829		-829		829	0
				0			0
	Totalen begrotingswijziging	829		-829	0	829	0

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een krediet beschikbaar te stellen van € 829.000,-- voor het uitvoeren van fase 2 van het project Grondig;
- II. de kosten te dekken uit de "Reserve bodemsanering";
- III. de gemeentebegroting 2011 dienovereenkomstig te wijzigen.

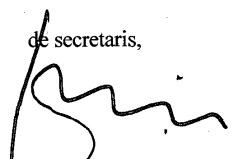
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Verslag 30 november 2010

VERSLAG HOORZITTING REGELGEVING BINNENSTAD GRONINGEN

Datum: 30 november 2010
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 20.00-21.25 uur

Aanwezig: dhr. J.P. Rehwinkel, voorzitter (burgemeester), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.M. van Keulen (VVD), mw. S.A. Koebrugge (VVD), dhr. B. Leemhuis (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. J. van Rooij (Student en Stad), dhr. G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mw. M. Wechgelaer (commissiegriffier Ruimte en Wonen)

Wethouder: mw. J.A. Visscher (publieke tribune)

Verslag: Jorrit Bosma (Notuleerservice Nederland)

Afwezig met kennisgeving: mw. I. Jongman-Mollema (CU), dhr. J. Seton (CDA))

Blok 1 Terrassen en uitstallingen

Spreekers: Maarten Burger (Koninklijke Horeca Nederland), Ronald Verheijen (Het Heerenhuis), Arvid Jongkamp (Brasserie Groen), Jan Marc van 't Lindenhout (op persoonlijke titel), Martin van de Wardt-Olde Riekerink (bewonersvereniging Hortusbuurt), Bart Willem Jansen (restaurant Bij Jansen), Bart Kempinga (ondernemersvereniging Ebbingekwartier)

Dhr. Burger (Koninklijke Horeca Nederland):

- Stelt dat verouderde regelgeving voor terrassen ondernemers belemmert innoveren in te spelen op wensen van gasten, wat leidt tot een verarming van de binnenstad.
- Pleit voor flexibelere ja-mitsregels zonder in te boeten aan kwaliteit van het straatbeeld en andere functies van de openbare ruimte.
- Somt aandachtspunten voor verruiming van regels op: materiaal en terrasmeubilair (niet alleen rotan); soort terrasmeubilair (gevel- en hoekbanken, statafels); terrasgebonden accessoires (menuborden, afscheiding, variatie van parasols), water- en eilandterrassen; eindtijden (ruimer bij tropendagen).

Dhr. Verheijen (Het Heerenhuis):

- Spreekt ook namens café De Toeter, House of Spice, winkeliersvereniging Ebbingekwartier en bewonersvereniging Hortusbuurt.
- Wijst op de jarenlange wens, ook van de gemeente, van terrassen aan het water van Spilsluizen en Turfsingel. Dat verbindt de Nieuwe en Oude Ebgingestraat, maakt Groningen aantrekkelijker, verbetert het ondernemersklimaat en de leefbaarheid.
- Nodigt de raadsleden graag uit om hopelijk in het nieuwe seizoen te genieten op de drie terrassen, die een gelijke uitstraling zullen krijgen met kleuren en producten die in het straatbeeld passen.

Dhr. Jongkamp (Brasserie Groen):

- Wijst op de veelbesproken en beschreven zaak van zijn terrasstoelen, die te veel aluminium zouden bevatten volgens de gemeente. Definitief antwoord laat op zich wachten.
- Hoort van veel medehorecaondernemers dat zij terugschrikken voor sancties van de nogal gesloten dienst RO/EZ.

Dhr. Van 't Lindenhout (op persoonlijke titel):

- Woont en werkt als zelfstandige in het centrum.
- Pleit voor een tropischweerscenario als in Amsterdam. Wanneer de voorspelling voor de volgende dag 28 °C of hoger is, zouden terrassen langer open moeten kunnen blijven dan 2.00 uur. Het is dan te warm binnen en niet gastvrij om mensen weg te sturen. Ook horeca zonder terras zou een paar stoelen buiten moeten kunnen zetten. Natuurlijk mag dit niet leiden tot overlast of de hulpdiensten belemmeren.

Verslag 30 november 2010

Dhr. Van de Wardt-Olde Riekerink (bewonersvereniging Hortusbuurt):

- Laat een foto zien van de Ebbingbrug vroeger en nu. De entree van de wijk is weinig bruisend. Dat kan anders met waterterrassen, eventueel op een schip, en meer activiteiten op de Ossenmarkt.

Dhr. Jansen (Bij Jansen):

- Had liever gewerkt dan in te spreken, maar heeft een probleem met de dienst RO/EZ.
- Gebruikt een bakfiets met het bedrijfslogo die vaak bij zijn bedrijf gestald staat. De dienst RO/EZ betitelt deze bakfiets als reclame en verzamelt foto's. De familie gebruikt de fiets echter voor kindervoer en inkoop.
- Kreeg een boete van 1000 euro en na negen weken nog geen antwoord op zijn bezwaarschrift.
- Ontving per telefoon het advies niet moeilijk te doen, omdat hij de dienst nog nodig zou hebben in de toekomst voor vergunningen.
- Kent veel andere ondernemers die dergelijke conflicten met de dienst RO/EZ hebben.
- Wijst op de gemeente Delft, die bakfietsen subsidieert in plaats van beboet.

Dhr. Kempinga (ondernemersvereniging Ebbingekwartier):

- Zet zich met zijn vereniging al jaren in om het Ebbingekwartier te ontwikkelen met creatieve industrie en gespecialiseerde detailhandel. Voorbeelden van ontwikkelingen zijn Het Paleis, winkelcentrum De Beeren, overlap Ebbingekwartier en het stadsstrand.
- Ziet graag een aantrekkelijker overgangsgebied naar het centrum met publieke functies.
- Bepleit een experimentele zone met meer vrijheid op het gebied van bijvoorbeeld uitstallingsbeleid om de creatieve industrie de ruimte te geven.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren)

- Vraagt hoe de terrassen aan de Diepenring eruit zouden gaan zien.

Dhr. Verheijen (Het Heerenhuis):

- Laat op een luchtfoto de locaties zien. De natuurlijke uitstraling van grasvelden moet terug te zien zijn op de terrassen en er blijft groen over voor mens en dier. Een opklapbare bar maakt bediening goed mogelijk.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Is benieuwd of in de stapels papier van de heer Jansen een brief zit die uitlegt welke regel hij precies heeft overtreden.

Dhr. Jansen (Bij Jansen):

- Antwoordt dat de dienst RO/EZ door de bezwarencommissie ook onder vuur werd genomen. Eerst zou het gaan om een reclame-uiting, maar later veranderde de dienst zijn standpunt en zou de bakfiets 'niet noodzakelijk' zijn.

Blok 2 Toegankelijkheid voor fietsers en voetgangers

Sprekers: Martin van de Wardt-Olde Riekerink (bewonersvereniging Hortusbuurt), mevrouw A.C. Winter (vervangt Marlieke de Jonge voor het Groningse Gidsproject en de gehandicaptenadviesraad), Roelof Jonker (Wmo-platform), Mária van Winkel en Foppe Nieuwenhuis (Fietsersbond Groningen)

Dhr. Van de Wardt-Olde Riekerink (bewonersvereniging Hortusbuurt):

- Laat foto's zien van een schone, lege en een volle, geblokkeerde Nieuwe Ebbingestraat. Er is weinig tot geen handhaving ten aanzien van geparkeerde fietsen en auto's.
- Pleit voor acceptabel fietsparkeren met voldoende verspreide rekken én genoeg loopruimte, zeker in verband met de nieuw te openen Albert Heijn.

Verslag 30 november 2010

- Ziet graag een soepelere regelgeving. Maakt een ondernemer een reclamebord iets groter, dan moet hij een hele nieuwe vergunning aanvragen. Dat komt de levendigheid en het ondernemen niet ten goede.
- Oppert kort parkeren beter te regelen door duidelijk aan te geven waar het mag en de parkeertijd terug te brengen van twee uur naar een half uur.

Mw. Winter (Groningse Gidsproject en gehandicaptenadviesraad):

- Leest de bijdrage van Marlieke de Jonge voor die haar been heeft gebroken.
- Stelt dat een bereikbare binnenstad juist voor gehandicapten van belang is om mee te doen aan de maatschappij. Overleg is een betere oplossing dan regelgeving.
- Somt aandachtspunten op: een vrije strook van anderhalve meter; uitstallingen en terrassen op voorspelbare plekken; geen rode lopers; wel ribbeltegels; beter gemarkeerde op- en afritten; fietsen in de rekken; geen knipperende lichtreclame (in verband met epilepsie).
- Concludeert dat de horeca zich behulpzaam opstelt. De gehandicaptenraad is voor gevarieerd terrasmeubilair, zolang het niet uitsteekt.

Dhr. Jonker (Wmo-platform):

- Ziet fietsen en auto's als de grootste obstakels in de binnenstad.
- Pleit voor een toegankelijke stad voor iedereen, waar rolstoelers kunnen winkelen, visueel gehandicapten niet struikelen en mensen met een psychische aandoening een rustig straatbeeld ervaren.
- Denkt niet dat een toegankelijke binnenstad zonder regels bereikt kan worden.

Mw. Van Winkel (Fietzersbond):

- Vraagt aandacht voor de onduidelijke verkeersinrichting van de Folkingestraat met cosmetische stoepjes. Bij drukte beseffen voetgangers niet dat er ook fietsen zijn. De fietsdoorsteek bij de Korenbeurs is in trek bij voetgangers. Dat zal ook bij de doorsteek bij het Stadhuis gebeuren als de inrichting niet helder is.
- Noemt de zuidzijde van de Vismarkt als knelpunt voor fietsers, die hinder ondervinden van voetgangers en auto's.
- Wijst erop dat bij de Groninger Museumbrug verkeerstechnisch niks is geregeld. Ook hier hebben voetgangers niet door dat fietsen is toegestaan. Een goede weginrichting is cruciaal.

Dhr. Niewenhuis (Fietzersbond):

- Stelt dat het probleem van slordig fietsparkeren verholpen kan worden door voldoende geschikte klemmen te plaatsen waaraan makkelijk een frame vast te zetten is.

Blok 3 Overige zaken

Sprekers: Mevrouw A.C. Winter (Groningen City Club), Johan Nies (Evangeliegemeente 'De Deur') en Bernd Ziengs (Androesja, namens ondernemers Brugstraat)

Mw. Winter (Groningen City Club):

- Is van mening dat het masterplan Ruimte voor Ruimte uit 1991 succesvol is geweest. De kernbegrippen 'beheerst, karakteristiek, versholten en expressief' passen nog steeds goed.
- Adviseert regels elke vijf tot tien jaar aan trends aan te passen, bijvoorbeeld wat betreft terrasmeubilair en reclame-uitingen.
- Vindt gedetailleerde regelgeving niet nodig, want dergelijke regelgeving beperkt de creativiteit van ondernemers. Regels moeten kaders aangeven voor de openbare ruimte per deelgebied, zodat in overleg mooie projecten kunnen ontstaan zoals aan het Gedempte Kattendiep.
- Hecht belang aan handhaving naar de geest van de regelgeving: geen wildgroei van borden, wel een antiek vat wijn als onderscheidende reclameuiting.

Verslag 30 november 2010

- Uit kritiek op de welstandscommissie, die niet altijd constructief meedenkt. Zo moest de Coffee Company een monumentale trap intact laten, terwijl uiteindelijk alleen bepaalde speldjes bewaard werden.
- Is van mening dat ondernemers veel tijd kwijt zijn met het aanvragen van vergunningen. Eén contactpersoon die het traject begeleidt, kan tijd en geld schelen.
- Sluit zich aan bij de bijdrage van Koninklijke Horeca Nederland in het eerste blok.

Dhr. Nies (Evangeliegemeente 'De Deur'):

- Begrijpt niet waarom het verboden is visitekaartjes uit te delen. Waarom valt dat onder het flyer- en sampleverbod in de APVG?

Dhr. Ziengs (ondernemers Brugstraat):

- Betreurt dat weinig mogelijk lijkt te zijn aan de Brugstraat.
- Spreekt drie wensen uit. Ruimere regelgeving bij openingen, want nu is vrijwel niets toegestaan. Meer toegestane decoratieve accessoires aan de straat dan enkel een bloempot. Vaker toestemming voor speciale evenementen die de winkelstraat bevorderen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Informeert naar de achtergrond van de golfkar in de Brugstraat.

Dhr. Ziengs (ondernemers Brugstraat):

- Plaatste het mooie object ter decoratie. Het staat er nog, omdat een reactie uitbleef.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Vraagt hoe de ondernemers in de Brugstraat aankijken tegen de verkeerssituatie.
- Is benieuwd of de evangeliegemeente voortdurend visitekaartjes uitdeelt.

Dhr. Ziengs (ondernemers Brugstraat):

- Onderkent de gevaarlijke verkeerssituatie. De smalle straat en bussen veroorzaken problemen.

Dhr. Nies (Evangeliegemeente 'De Deur'):

- Poogt niet het flyerverbod te omzeilen, maar overhandigt graag na een gesprek op straat zijn contactgegevens.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Vraagt of de Groningen City Club nu wel of niet tevreden is over de regelgeving.

Mw. Winter (Groningen City Club):

- Is over het algemeen tevreden over de regels, maar noemt de handhaving te strak. Kaderstellende regelgeving kan de welstandcommissie meer ruimte laten geven.

De voorzitter:

- Dankt de sprekers hartelijk voor hun inbreng. De raad en het college hebben goed geluisterd.
- Alle sprekers zullen het verslag ontvangen.
- Sluit de hoorzitting om 21.25 uur.

Collegebrief - gr10.2442613

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8887/ Andries van der Schaaf
Onderwerp Evaluatie aanbestedingen openbaar vervoer

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

De leden van de raad van de gemeente
Groningen

Datum **28 OKT 2010**

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO10.2436145

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u het evaluatierapport "Evaluatie Aanbestedingen Groningen Drenthe" zoals dat in opdracht van het OV-bureau door bureau Berenschot tot stand is gebracht. Tevens ontvangt u van ons de toelichtende brief van het Dagelijks Bestuur van het OV-bureau.

Bureau Berenschot heeft een volledige inhoudelijke en procesmatige evaluatie uitgevoerd naar de OV-aanbestedingen zoals die in 2009 door het OV-bureau zijn uitgevoerd. De evaluatievragen waren kort gesteld of het OV-bureau de aanbestedingen goed heeft vormgegeven en welke leerpunten uit de evaluatie naar voren komen voor toekomstige aanbestedingen.

Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft een begeleidingscommissie benoemd waarin onder meer de directeur van het OV-bureau zitting had. Het eindrapport en de aanbevelingen van Berenschot zijn in de vergadering op 15 september door het DB onderschreven.

Berenschot concludeert dat de aanbestedingen grotendeels succesvol zijn verlopen. Natuurlijk kunnen er met de kennis van nu een aantal aanbevelingen worden gegeven die zijn gericht op toekomstige aanbestedingen en functioneren van het OV-bureau. Overigens functioneert dit bureau meer dan naar behoren.

Collegebrief - gr10.2442613

Volgvel 1

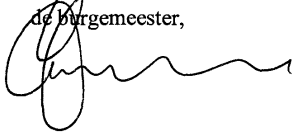

Wij nemen kennis van en onderschrijven de inhoud van het rapport en de adviezen die aan dit rapport zijn verbonden. Voor een opsomming van de adviezen verwijzen wij u naar de bijgevoegde brief van het OV-bureau.

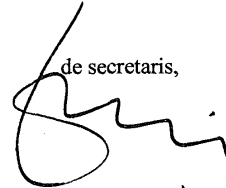
Wij verwachten u langs deze weg voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Collegebrief - gr10.2463697

.
. .
Bestuursdienst

Telefoon (06) 502 602 05/ M. de Gier/R.Torenbosch
Onderwerp Motie Bruisende Binnenstad

De leden van de raad van de
gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Datum 18 NOV 2010

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO.102443597

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

In uw vergadering van 1 juli 2010 heeft uw raad de motie 'Bruisende Binnenstad' aangenomen. Daarin verzoekt u ons college om met een plan te komen om de aantrekkelijkheid van de binnenstad ten tijde van de bouwwerkzaamheden te waarborgen. Hierbij hebben wij u destijds toegezegd om in oktober of november bij u terug te komen, om aan te geven wat onze plannen zijn om de binnenstad aantrekkelijk te houden tijdens de bouwwerkzaamheden.

De motie is naast de door ons uitgesproken ambitie uit het Collegeprogramma een logisch vervolg op eerdere besluiten van uw raad:

- Op 24 maart 2009 stemde uw raad in met de Evenementennota Binnenstad;
- Op 9 december 2009 heeft uw raad het Afwegingskader Topevenementen Binnenstad vastgesteld. Eén van de elementen in deze afwegingsnotitie is dat er een aanjager zou worden aangesteld bij Marketing Groningen die als taak heeft om meer evenwicht te brengen in het totale evenementenaanbod.

Op basis van genoemde besluitvorming en de Collegeambitie hebben wij Marketing Groningen om een advies gevraagd hoe een goed Evenementenplan Binnenstad 2011-2014 eruit zou moeten zien: wat is het doel, welke doelgroepen spelen een rol, wat is de gewenste programmering, hoe kan de organisatie worden vormgegeven en welke middelen zijn wenselijk. Resultaat is het onderliggende advies 'Evenementen Binnenstad 2011-2014'.

Insteek vanuit het advies is om de binnenstad aantrekkelijk, bruisend en sfeervol te houden tijdens de bouwperiode. Dit stimuleert bezoekersstromen en omzet van ondernemers en brengt de bouwprojecten positief onder de aandacht. Het programma moet er toe leiden dat de bouwperiode door bezoekers, bewoners en ondernemers niet als een periode van overlast wordt ervaren, maar als een periode waarin het aantrekkelijk wordt om in Groningen te zijn,

Collegebrief - gr10.2463697

omdat er een hoop interessante dingen gebeuren. Het programma zal, voor zover mogelijk, met Groningse partijen worden ingevuld. Wij verwachten het evenementenplan 2011 uiterlijk in februari 2011 aan uw raad te kunnen aanbieden. In dit plan zal ook een doorkijk naar 2012 worden gegeven.

In het advies concludeert Marketing Groningen dat er al een groot aantal evenementen bestaan die hun bijdrage kunnen leveren aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad in de bouwperiode. Deze evenementen, en ook nieuwe initiatieven, verdienen het om ondersteund te worden via subsidies. Echter, wij constateren samen met Marketing Groningen dat er ook nog lacunes in de evenementenkalender bestaan. Het gaat hier vooral om de periodes maart-juni en oktober-december, waarin weinig evenementen plaatsvinden. Om een evenwichtige evenementenkalender te creëren tijdens de bouwperiode zal de gemeente daarom zelf ook moeten gaan sturen op de programmering. In het advies is daarom het voorstel gedaan om 70% van de gealloceerde middelen in te zetten als opdracht voor nieuwe programmering en 30% als subsidie voor bestaande evenementen en initiatieven. Daarnaast adviseert Marketing Groningen noodzakelijke imago-effecten, minimale economische impact en overige randvoorwaarden in een 'beoordelingskader Binnenstadsevenementen' op te nemen.

Om maximale aansluit met de bouwprojecten te realiseren, moeten de evenementen zoveel mogelijk plaats vinden op plekken waar gebouwd wordt en zal worden. De in het advies genoemde locaties zijn de Grote Markt, Poelestraat, Oosterstraat, Vismarkt, het toekomstige Damsterplein, de locaties waar mogelijk de tram aangelegd wordt en Westerhaven. Verder stelt Marketing Groningen voor een projectorganisatie in te stellen met een stuurgroep, werkgroep en expertgroepen. Wij stellen voor om naast de ondernemers ook een vertegenwoordiger van de bewoners uit de binnenstad in de werkgroep uit te nodigen.

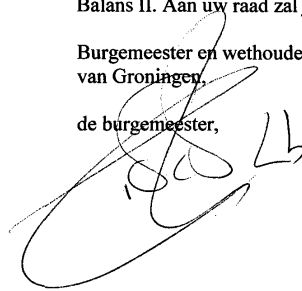
Marketing Groningen adviseert dat voor een goed evenementenprogramma drie miljoen euro benodigd is, verdeeld over vier jaar. Tweederde van dit bedrag zou voor rekening komen van de gemeente en éénderde vanuit sponsoring door private partijen en co-financiering (bijvoorbeeld provincie, trambureau, ondernemersfonds, SNN, EU). Over co-financiering en sponsoring zijn door Marketing Groningen al verkennende gesprekken gevoerd.

Wij hebben besloten 300.000 euro voor de jaren 2011 en 2012 beschikbaar te stellen. Voor de dekking voor de jaren 2013 en 2014 zullen wij samen met u nog naar middelen moeten zoeken. Wij denken dat we met dit bedrag een evenwichtig evenementenprogramma binnenstad kunnen uitvoeren.

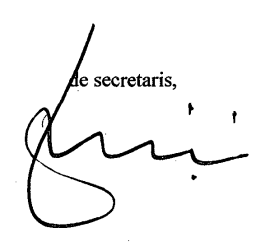
Op dit moment worden de organisatie en de feitelijke evenementenprogrammering verder uitgewerkt. Zoals gemeld verwachten wij uw raad in februari 2011 een programma te kunnen voorleggen. Uiteraard zal het programma passen in de door u gestelde kaders zoals Feesten in Balans II. Aan uw raad zal jaarlijks gerapporteerd worden.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

BIJLAGE

**MARKETING
GRONINGEN**

Evenementen
Binnenstad Groningen 2011-2014

Marketing Groningen, i.s.m. Gemeente Groningen, dienst ROEZ
Auteur: Barbara Risselada m.m.v. Minke Schat

November 2010

INHOUDSOPGAVE

1. Aanleiding en doel	3
Opgaven voor de binnenstad 2011-2014	3
Binnenstadsvisie	3
Doelstelling van dit document	4
2. Plan van aanpak	5
3. Raamwerk evenementenplan	6
Doelstelling evenementenprogramma	6
Strategie	7
Doelgroepen	7
Positionering	7
Beoordelingscriteria voor evenementen	8
Coproducenten	9
Reikwijdte	9
Financiering	10
Evenwicht in programmering	10
Timing in relatie tot bouwactiviteiten	11
Communicatie	11
Locaties	11
4. Organisatie	12
Voorgestelde projectorganisatie	12
Sturing	13
5. Financiën	15
Begroting	15
Getallen in perspectief	17
Cofinanciering	17
6. Randvoorwaarden	19
Goed evenementenklimaat	19
Klantvriendelijke evenementenprocedures	19
Mogelijkheden voor evenementencommunicatie	20
Draagvlak bij ondernemers	20
7. Ideeën voor mogelijke invulling van het evenementenprogramma	21

MARKETING GRONINGEN

1. Aanleiding en doel

De binnenstad van Groningen staat de komende jaren in de steigers door een aantal grootschalige infrastructurele projecten zoals de bouw van het Groninger Forum en de mogelijke aanleg van de regiotram. Om de binnenstad aantrekkelijk te houden gedurende deze bouwperiode, heeft de Gemeente Groningen aan Marketing Groningen gevraagd een evenementenplan te ontwikkelen en te realiseren. Om aansluit met de bouwprojecten te realiseren, wordt voorgesteld de evenementen zoveel mogelijk plaats te laten vinden op plekken waar gebouwd wordt en zal worden.

Opgaven voor de binnenstad 2011-2014

De binnenstad van Groningen trekt jaarlijks 32 miljoen bezoekers die gezamenlijk circa €1 miljard uitgeven in de detailhandel en horeca. Dit aantal bezoekers en de bestedingen groeit jaarlijks gestaag.¹ Ook heeft Groningen het imago van een bruisende en sfeervolle binnenstad. De binnenstad van Groningen staat in de periode 2011 t/m 2014 volop in de steigers door een aantal ingrijpende infrastructurele projecten²:

- Bouw van het Groninger Forum
- Nieuwbouw Oostzijde Grote Markt
- Aanleg regiotram
- Herinrichting Diepenring
- Oplevering Damsterdiep
- Ontwikkeling Ebbingekwartier

Deze projecten brengen als risico mee dat de binnenstad gedurende de verbouwing minder aantrekkelijk wordt voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Met als gevolg teruglopende omzet van de detailhandel, schade aan het zorgvuldig opgebouwde imago van bruisende binnenstad en een daling van de aantrekkelijkheid van de binnenstad als vestigingslocatie voor bedrijven en bewoners.

Binnenstadvisie

Om bovenstaande uitdaging het hoofd te bieden en daarmee de aantrekkelijkheid van de binnenstad tijdens de verbouwing te waarborgen, heeft de gemeente Groningen in haar binnenstadvisie 'Binnenstad.nu' (2009) de ambitie uitgesproken om een aansprekend evenementenprogramma te ontwikkelen. Deze ambitie is verder uitgewerkt in de nota 'Evenementen in de Binnenstad' welke in februari 2009 door de Raad is vastgesteld.

¹ Bron: Detailhandelsnota 2009, Gemeente Groningen

² Een aantal van de genoemde projecten bevindt zich nog in de besluitvormingsfase

MARKETING GRONINGEN

Vervolgens heeft de Gemeente Groningen Marketing Groningen de opdracht gegeven een **evenementencoördinator** (of 'aanjager') aan te stellen die o.a. het evenementen programma tijdens 'de verbouwing' moet vorm geven i.s.m. Gemeente en partners in de binnenstad. Tevens heeft de Gemeente een incidenteel budget van €225.000 beschikbaar gesteld voor de periode 2009 en 2010 voor het financieren van nieuwe evenementen in de aanloop naar de periode waarin de bouwwerkzaamheden grootschalig uitgevoerd zullen worden. De overwegingen achter de inzet van de evenementencoördinator én extra middelen voor evenementenfinanciering, evenals de opdracht van de evenementencoördinator en de subsidiecriteria voor (nieuwe) evenementen, zijn vervat in de nota 'Afwegingskader Topevenementen Binnenstad' d.d. juni 2009. Deze nota is vastgesteld door de gemeenteraad op 9 december 2009.

Het onderhavige evenementenvoorstel borduurt voort op de ambities en uitgangspunten vanuit bovengenoemde beleidstukken en op de marketing strategie van Marketing Groningen.

Doelstelling van dit document

De Gemeente Groningen heeft Marketing Groningen gevraagd de regie te voeren op de ontwikkeling en uitvoering van het evenementenprogramma voor de binnenstad voor de periode 2011-2014. Daartoe heeft Marketing Groningen onderhavig document opgesteld.

Dit document geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Wat is het plan van aanpak voor het ontwikkelen en realiseren van het programma?
2. Wat is het raamwerk voor het evenementenprogramma in termen van: doelstelling, strategie, doelgroepen, positionering, partners, financiering, reikwijdte, communicatie, inhoud, timing en locaties?
3. Wat zijn de voorgestelde beoordelingscriteria voor het financieren van programma onderdelen voor?
4. Welke partijen wil Marketing Groningen betrekken, wat is de rolverdeling en hoe verloopt de sturing?
5. Wat is de begroting voor het uitvoeren van het programma en zijn mogelijke partners voor cofinanciering?
6. Wat zijn de randvoorwaarden om het evenementenprogramma te laten slagen?
7. Met welke ideeën zou het programma mogelijk ingevuld kunnen worden?

MARKETING GRONINGEN

2. Plan van aanpak

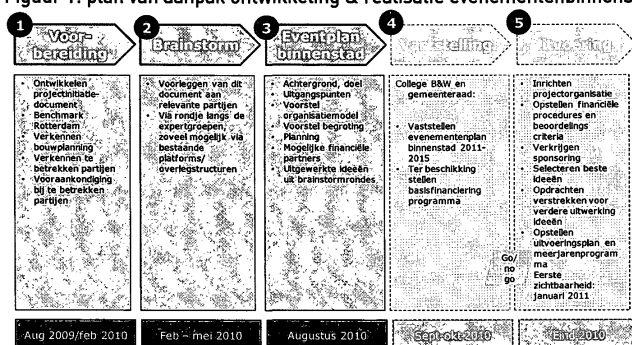
Voor het ontwikkelen en realiseren van het evenementenprogramma voor de binnenstad heeft Marketing Groningen eerst een raamwerk inclusief een advies voor basisfinanciering ontwikkeld. Om alvast een idee te geven hoe het programma ingevuld kan worden, heeft Marketing Groningen ideeën ontwikkeld in samenwerking met het culturele veld en ondernemersplatforms.

Marketing Groningen hanteert de volgende aanpak voor de totstandkoming van het evenementenplan binnenstad 2011-2014, zie figuur 1.

Het proces bevindt zich momenteel bij stap 3: het evenemентаenvoorstel. Dit evenemентаenvoorstel schetst het raamwerk voor het evenementenprogramma tijdens de verbouwingsperiode. Het ontwikkelen van het voorstel tot plan voor de daadwerkelijke uitvoering en het vinden van cofinanciering is de volgende stap. Deze uitvoeringsfase kan worden gestart wanneer de geadviseerde basisfinanciering beschikbaar stelt. Met deze basisfinanciering is de continuïteit van de projectleider van het evenementenprogramma gewaarborgd en kan een basis worden gelegd voor het ontwikkelen van het meerjarenprogramma evenementen.

Marketing Groningen heeft in stap 2 van deze aanpak brainstormen gehouden met culturele partijen, ondernemersplatforms en beleidsmakers. De sterkste ideeën zijn ter illustratie uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Figuur 1: plan van aanpak ontwikkeling & realisatie evenementenbinnenstad

MARKETING GRONINGEN

3. Raamwerk evenementen

Het belangrijkste uitgangspunt voor de evenementen is de doelstelling van het programma: het aantrekkelijk en bruisend houden van de binnenstad gedurende de verbouwing. Het gaat daarbij om de economische impact: het handhaven van bestaande bezoekersstromen en bijbehorende uitgaven en indirect het behouden van het imago bruisende stad.

Belangrijk is een onderscheidende positionering richting relevante doelgroepen en de vertaling daarvan naar een beoordelingskader voor het financieren van evenementen. Tegelijkertijd is het zaak evenwicht te creëren in het evenementenaanbod zodat alle relevante doelgroepen bediend worden, zonder dat het overlast oplevert voor bewoners en ondernemers in de binnenstad.

Marketing Groningen heeft deze uitgangspunten uitgewerkt naar een raamwerk voor evenementen met daarin de strategie, te betrekken partijen, locaties, timing, reikwijdte, financieel model en communicatie.

Doelstelling evenementenprogramma

Het doel van het evenementenprogramma is het aantrekkelijk en sfeervol houden van de binnenstad. In eerste instantie **gedurende de verbouwing** in de periode eind 2011 t/m 2014, maar ook voor de periode daarna. Dit programma is nadrukkelijk eveneens bedoeld ter ondersteuning van (de omzet van) **omliggende ondernemers** rondom de bouwlocaties. De programmering zal dan ook zoveel mogelijk moeten plaatsvinden in de buurt van de plekken waar de bouwactiviteiten plaatsvinden. Met dit programma moet de focus verschuiven **van overlast** van de bouwwerkzaamheden naar **beleving**.

Het middel om deze doelstelling te realiseren, is het ontwikkelen van een spraakmakend, integraal, multidisciplinair, evenementenprogramma met een **grote promotionele, economische en culturele waarde**. De ambitie is om te komen met een programma dat Groningen profileert als jonge, eigenzinnige, duurzame, talentvolle, cultuur- en kennisstad.

MARKETING GRONINGEN

Strategie

Om bovenstaand doel te behalen, hanteert Marketing Groningen de volgende aanpak:

1. **Verbinden** (waar mogelijk) van bestaande evenementen aan het programma.
2. **Faciliteren ontwikkeling** van een aantal nieuwe (top)evenementen. Inzet daarbij is een evenwichtige spreiding van evenementen gedurende het jaar.
3. **Aanvullen** van het programma met laagdrempelige programmering waarin de verschillende relevante doelgroepen bediend worden.

Naast het ontwikkelen van een aantrekkelijke evenementenprogrammering is het ook noodzakelijk dat het programma bestaat uit (fysieke) oplossingen om de binnenstad toegankelijk en gastvrij te houden.

Doelgroepen

Het programma richt zich op de volgende doelgroepen:

1. **Bewoners:** binnenstad, buiten diepenring
2. **Bezoekers regio Noord Nederland:** provincie Groningen en omliggende regio's Drenthe en Friesland
3. **Bezoekers rest van Nederland:** focus op de doelgroep 'Geïnteresseerd Nederland'³
4. **Internationale bezoekers:** focus op Noord-Duitsland.

Positionering

Afgeleid van de marketing strategie van Marketing Groningen, stelt Marketing Groningen voor het evenementenbeleid de volgende **positionering van Groningen** voor, waarmee Groningen zich kan onderscheiden ten opzichte van andere steden richting de relevante doelgroepen:

- Groningen als **diverse stad**: Groningen biedt een breed én diep spectrum aan activiteiten die bezoekers en bewoners kunnen ondernemen in hun vrije tijd.
- Geselecteerde domeinen voor evenementen: **cultuur, sport en lifestyle** (bijvoorbeeld culinair).
- We kiezen bewust niet voor een verdere specificatie van deze domeinen, omdat de kracht van Groningen juist in de diversiteit zit.

³ Dit is de doelgroep waar Marketing Groningen zich op richt in haar toeristische campagnes. De doelgroep kan worden omschreven als: doorgaans hoger opgeleid, interesse in cultuur/historie, niet gericht op massatoerisme. Kortom: fijnproevers

MARKETING GRONINGEN

Beoordelingscriteria voor evenementen

Voor het evenementenbeleid heeft Marketing Groningen de gekozen positionering uitgewerkt naar het in tabel 1 gepresenteerde **beoordelingskader**⁴. Dit kader is afgeleid van de nota 'Afwegingskader Topevenementen Binnenstad' d.d. juni 2010. Dit kader zal de toekomstige projectorganisatie hanteren om het evenementenplan verder in te vullen en de geselecteerde evenementen te financieren vanuit uit het evenementenbudget binnenstad 2011-2014⁵.

Tabel 1: Beoordelingskader voor financiering evenementen uit evenementenbudget binnenstad 2011-2014

BEOORDELINGSKADER EVENEMENTEN BINNENSTAD			
	Oordeel	Weging	Oordeel x weging
1. Imago effecten			
1.1 Bijdrage aan positionering van Groningen	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
1.2 Aanvulling op huidige aanbod	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
1.3 Aansluiting bij geselecteerde domeinen	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
1.4 Origineel (vorm, inhoud)	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
1.5 Marketing richting relevante doelgroepen	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
2. Economische impact			
2.1 Bijdrage aan vergroting binnenstadsbezoek	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
2.2 Media aandacht (regionaal, nationaal, internationaal)	1 - 2 - 3 - 4 - 5	...%	
3. Randvoorwaarden*			
3.1 In de binnenstad van Groningen	Ja/nee		
3.2 Maximaal 25% van de totale begroting	Ja/nee		
3.3 Samenwerking met andere partijen	Ja/nee		
3.4 Bijdrage aan betere spreiding in tijd	Ja/nee		
3.5 Past in omgeving binnenstad	Ja/nee		

* Evenement moet aan minimaal 3 van de 5 randvoorwaarden voldoen

⁴ De criteria in dit beoordelingskader zijn een eerste aanzet. Vervolgstep is het afstemmen van deze criteria met andere subsidiënten (bijvoorbeeld de dienst OCSW en de Provincie Groningen). Doel: voorkomen dat verschillende subsidieverstrekkers conflicterende criteria hanteren, bijvoorbeeld bij cofinanciering. Een andere vervolgstap is het bepalen van de wegingsfactoren per criterium.

⁵ Mits de aanvraag voor dit budget wordt goedgekeurd door het College B&W en de Gemeenteraad.

MARKETING GRONINGEN

Coproducenten

Belangrijke partijen die het programma gaan mee produceren (zogenaamde 'coproducenten') zijn de Groningers culturele partijen en ondernemers. Zij worden daarom intensief betrokken bij de beleidsvorming en realisatie van het evenementenplan. Daarom heeft Marketing Groningen samen met de dienst ROEZ van de Gemeente Groningen in de periode februari t/m mei 2010 brainstormsessies gehouden met diverse (culturele) partijen die een rol kunnen spelen binnen het evenementenprogramma, zoals Noorderzon, Eurosonic Noorderslag, Noorderlicht, het Groninger Forum, New Attraction, Topsport Noord Nederland, de Groninger City Club, Koninklijke Horeca Nederland, etc.⁶

Met deze aanpak wil Marketing Groningen draagvlak voor het binnenstadsprogramma creëren bij deze lokale partijen en daarnaast ook alvast ideeën genereren voor een mogelijke invulling van het programma. De sterkste ideeën die zijn voortgekomen uit deze sessies, zijn uitwerkt in hoofdstuk 7.

Deze sessies met de lokale partijen worden voortgezet na vaststelling van dit evenementenplan en het geadviseerde budget. De volgende stap is het selecteren van de ideeën die een plek krijgen in het uitvoeringsplan.

Reikwijdte

Het programma wordt vormgegeven rondom de al bestaande, **krachtige culturele identiteit** van de stad. De gekozen aanpak is, zoals hierboven geschetst, het programma in **samenwerking met de belangrijkste lokale culturele partijen** en ondernemers samen te stellen.

Ook vanuit budgettaire overwegingen is het niet wenselijk (en mogelijk) om het programma door externe (internationale) partijen in te laten vullen, zoals tijdens eerdere manifestaties zoals 'Blue Moon' en 'A Star is Born' het geval was. Gezien de huidige bezuinigingsopgaven voor de Gemeente Groningen, regionale overheden en de private sector (de laatste als mogelijke cofinanciers), acht Marketing Groningen het niet haalbaar om een dergelijke ambitie momenteel te realiseren.

---

⁶ Deze aanpak is conform de opdracht van de gemeente aan de evenementencoördinator Marketing Groningen in de nota 'Afwegingskader Topevenementen Binnenstad' d.d. juni 2009.

MARKETING GRONINGEN

Financiering

Marketing Groningen zoekt naar een zogenaamde **publiekprivate samenwerking** in de financiering van het evenementenprogramma. Dit betekent financiering door zowel **lokale, regionale en nationale overheid als partijen uit de private sector**. Belangrijk uitgangspunt is dat de lokale partijen die programma onderdelen realiseren, ook zelf investeren. Zie ook hoofdstuk 5: Financiering.

In de realisatie van het programma adviseert Marketing Groningen zoveel mogelijk **proactieve sturing** in de programmering. Dat betekent dat de projectorganisatie liever **opdrachten verstrekt** op basis van gekozen thematiek, periode en locatie, dan een subsidiebudget ter beschikking stelt. Dit laatste is ook niet wenselijk in verband met de tijd die het kost om subsidie aanvragen te verwerken.

Uiteraard moet er ruimte bestaan om goede ideeën te subsidiëren. Daarom is de door Marketing Groningen voorgestelde budgetverdeling voor programmering **opdrachtverstrekking versus subsidiëring 70-30%**. Na vaststelling van onderhavig plan zullen de dienst ROEZ van de Gemeente Groningen en Marketing Groningen onderzoeken of opdrachtverstrekking inderdaad het meest gunstige is voor zowel opdrachtgever als opdrachtnemer.

Evenwicht in programmering

Het programma moet divers zijn en interessant voor de relevante doelgroepen. Daarom zal het evenementenprogramma bestaan uit een evenwichtige verdeling tussen highbrow en laagdrempelige/populaire elementen en betaalde /gratis onderdelen.

Gezien deze ambitie, zal het programma ook **multidisciplinair** moeten zijn en de verschillende domeinen omvatten waarmee Groningen haar positie als stad van diversiteit kan claimen. Denk aan:

- Podiumkunsten, muziek en dans
- Film en multimedia
- Beeldende kunst en fotografie
- Architectuur
- Sport, lifestyle (mode, design, culinair)
- Seizoen (bijvoorbeeld winter/kerst)
- Bouwplaats gerelateerde activiteiten

Waar mogelijk vormt het programma ook een bewijsvoering voor de gemeentelijke speerpunten, o.a. kennis, duurzaamheid, fair trade, en amateurkunst.

MARKETING GRONINGEN

Verder is de inzet een evenwichtige spreiding van het evenementenaanbod over het jaar en zoveel mogelijk invulling van huidige hiaten in programmering. Momenteel zijn de perioden maart t/m juni en oktober t/m december relatief rustig op het gebied van (culturele) programmering. Bij het faciliteren van de ontwikkeling van nieuwe (top)evenementen, streeft Marketing Groningen naar zoveel mogelijk (jaarlijks) terugkerende evenementen.

Timing in relatie tot bouwactiviteiten

De timing van de programma onderdelen is mede afhankelijk van de mijlpalen in de bouwplanning: start sloop, bereiken laagste punt, fundering gelegd, bereiken hoogste punt, oplevering, etc. Door het 'vieren' van mijlpalen, laat het programma zien dat er voortgang zit in het bouwproces.

Echter, programma onderdelen mogen geen extra overlast veroorzaken richting bewoners en ondernemers die ook al mogelijk overlast ondervinden van de bouwactiviteiten.

Communicatie

Belangrijk is het concept (de 'paraplu') waarbinnen alle activiteiten passen om het herkenbaar te houden voor de doelgroepen. Marketing Groningen wil een herkenbaar label ontwikkelen dat communiceert dat de binnenstad van Groningen bruijt. In de externe communicatie rondom het programma komt de nadruk niet te liggen op de bouwwerkzaamheden en/of mogelijke overlast.

Locaties

De evenementen vinden zoveel mogelijk plaats rondom de plekken waar de bouw zich manifesteert:

- Grote Markt
- Poelestraat
- Oosterstraat
- Vismarkt en de Der Aa-kerk
- Damsterplein (na oplevering)
- Locaties aanleg mogelijke regiotram
- Westerhaven (als alternatieve locatie Grote Markt/Vismarkt)

Daarnaast is de wens van de gemeente dat er ook enkele activiteiten plaatsvinden in de (ontwikkel)gebieden:

- Ebbingekwartier,
- Ossenmarkt/Noorderplantsoen

MARKETING GRONINGEN

4. Organisatie

Marketing Groningen stelt een projectorganisatie voor, waarin de Gemeente sturing kan houden op het programma en tegelijkertijd de culturele sector en ondernemersplatforms worden betrokken voor de invulling van het programma.

Voorgestelde projectorganisatie

In overleg met de dienst van ROEZ van de Gemeente is Marketing Groningen gekomen tot de volgende samenstelling van de projectorganisatie:

- Stuurgroep bestaande uit directeuren van gemeentelijke diensten en Marketing Groningen. Rol van de stuurgroep is bewaking strategie en borging binnen Gemeente.
- Werkgroep bestaande uit binnenstadscoördinator (voorzitter), evenementencoördinator Marketing Groningen (projectleider), ROEZ communicatie, OCSW, GCC, Horeca en eventueel het Centraal Meldpunt Evenementen en de Provincie⁷. Wellicht is ook een productie leider nodig die de productie van programma onderdeling uitvoert. Rol van de werkgroep is ontwikkeling en (aansturing van de) realisering van het evenementenprogramma.
- Expertgroepen bestaande uit de culturele partijen, ondernemers en relevante beleidsmakers. Rol van de expertgroep is het genereren van ideeën en creëren draagvlak bij de achterban.

De concrete voorgestelde invulling van deze entiteiten met namen is te zien in figuur 2. De meerderheid van genoemde partijen en personen is inmiddels gepolst voor interesse in deelname aan deze projectorganisatie en heeft hier positief op gereageerd.

⁷ Momenteel heeft het Top Evenementen Overleg (TEO) een bijna vergelijkbare samenstelling. Indien het voorgestelde evenementenprogramma binnenstad tot uitvoering komt, zullen de Gemeente Groningen - dienst ROEZ en Marketing Groningen onderzoeken of het TEO op zal gaan in de werkgroep evenementenprogramma binnenstad, of dat het zinvol is om deze twee overlegstructuren te handhaven. De rol van de provincie en het Centraal Meldpunt Evenementen wordt relevant wanneer de contouren van het uitvoeringsprogramma bekend zijn.

MARKETING GRONINGEN

Figuur 2: Voorgestelde indeling projectorganisatie evenementenprogramma binnenstad

Stuurgroep	Werkgroep
<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter: Esseline Schieven (ROEZ) Mirjam Hall (OCSW) Thewis Wits (Milieudienst) Dirk Nijdam (Marketing Groningen) Ron Torenbosch (ROEZ) Bestuursadviseur (Bestuursdienst) 	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter: Ron Torenbosch (ROEZ) Projectleider: Barbara Risselada (Marketing Groningen) Johan de Boer (ROEZ) Maria Blom (OCSW) Peter Groothuis (Groningen City Club) Marion van den Bosch-Schildt (Koninklijk Horeca NL) Productieleider? CME/Provincie?
<ul style="list-style-type: none"> Rol: richting geven, toetsen aan beleidskaders Frequentie: 1x per kwartaal 	<ul style="list-style-type: none"> Rol: conceptontwikkeling, verbinding, programmering, Frequentie: 1x per maand Overweging: integreren met Top Evenementen Overleg?
Expertgroepen	
Culturele partijen <ul style="list-style-type: none"> G7: N'zon, N'licht, N'slag, Images, Jonge Harten, Vera, Grand Theatre NNT, NND, NNO CBK Bas van Kampen/Gerda Vrugteman, Groninger Forum Kees van Twist, Groninger Museum Marco Benz van den Berg, Kunstraad Peter Michiel Schaap, Platform GRAS Diederik van der Meide, Peter de Kan Chris Gerrit, o.a. Gideon Festival New Attraction Stadsschouwburg/Oosterpoort Academie Minerva/Prins Claus Conservatorium 	Ondernemers en Instellingen <ul style="list-style-type: none"> Stichting Groningen Sfeerstad Koninklijke Vereniging voor Volksvermaken Markt Horeca Noord NL Groninger Archieven Monumenten & Archeologie Beno Hofman Beleidsmakers <ul style="list-style-type: none"> Akkoord van Groningen Trambureau
<ul style="list-style-type: none"> Rol: genereren ideeën Zoveel mogelijk aanhaken bij bestaande platforms, zoals G7 overleg, GCC ledenvergadering, etc 	

Sturing

Marketing Groningen stelt de volgende procedure voor het ontwikkelen van het evenementenprogramma en de daarbij behorende opdrachtenverstrekking richting uitvoerende partijen voor:

1. De Gemeente Groningen verstrekt opdracht aan de evenementencoördinator van Marketing Groningen die in samenwerking met de werkgroep het meerjarenprogramma 2011-2014 opstelt en vervolgens het jaarprogramma en uitvoeringsplan voor het betreffende jaar.
2. De stuurgroep keurt het meerjarenprogramma, jaarprogramma en uitvoeringsplan goed en adviseert vervolgens College B & W die daarna het programma vaststelt. De projectleider wordt dan mandaat gegeven het jaarprogramma uit te voeren en opdrachten te verstrekken richting de relevante partijen die programma onderdelen gaan uitvoeren.
3. De stuurgroep ontvangt elk kwartaal een tussentijdse rapportage over de voortgang van het programma.

MARKETING GRONINGEN

4. College B&W en de Raad ontvangen tweejaarlijks een tussentijdse rapportage en aan het eind van de budgetperiode een eindrapportage.

Voor incidentele subsidieaanvragen stelt Marketing Groningen een vergelijkbare procedure voor als momenteel gebeurt voor financiering van evenementen:

1. Het projectidee komt binnen bij Marketing Groningen
2. Marketing Groningen legt projectidee voor aan werkgroep
3. Bij positieve beoordeling, volgt een specifiek subsidieverzoek bij de betreffende subsidieverstrekker (een gemeentelijke dienst of de provincie)
4. Als toevoeging op de huidige procedure:
  - De stuurgroep ontvangt per kwartaal een overzicht van de toegekende subsidies
  - Het college B&W en de Raad ontvangen tweejaarlijks een tussentijdse rapportage van de toegekende subsidies en aan het eind van de budgetperiode een eindrapportage

MARKETING GRONINGEN

5. Financiën

Om het evenementenprogramma mogelijk te maken, is een basisdekking nodig van de programmering-, organisatie- en communicatiekosten. Marketing Groningen adviseert de Gemeente om hier jaarlijks € 500.000,- voor beschikbaar te stellen. Marketing Groningen zal dit bedrag proberen aan te vullen door cofinanciering vanuit regionale en landelijke overheid en de private sector. Wanneer de Gemeente Groningen dit geadviseerde budget beschikbaar stelt, zal de totale gemeentelijke bijdrage aan evenementen vergelijkbaar zijn met het reguliere evenementenbudget van een stad als Arnhem.

Begroting

Marketing Groningen adviseert de begroting van het evenementenprogramma als volgt samen te stellen:

1. **Kosten voor programmering:** de daadwerkelijke realisatie van het programma. Zoals voorgesteld bestaat het programmeringbudget voor 70% uit opdrachtverstrekking (proactieve sturing van het programma) en 30% uit subsidieverstrekking (voor creatieve ideeën uit het veld).
2. **Organisatiekosten:** de evenementencoördinator van Marketing Groningen is de projectleider van het programma en regisseert en coördineert in die hoedanigheid de ontwikkeling en realisatie de evenementen gedurende de jaren 2011 t/m 2014. De projectleider wordt daarbij eventueel ondersteund door een productie leider/producent, die nieuw te ontwikkelen evenementen 'produceert'.
3. **Overige kosten,** zoals communicatiekosten⁸ om een optimale zichtbaarheid voor evenementen te realiseren, zowel lokaal als regionaal en nationaal. Ook adviseert Marketing Groningen een post 'onvoorzien' op te nemen.

---

⁸ Dit communicatiebudget is nodig om het evenementenprogramma en eventueel specifieke evenementen goed in te markt te kunnen zetten. Momenteel heeft Marketing Groningen geen budget voor specifieke evenementencommunicatie.

MARKETING GRONINGEN

Om een verantwoord evenementenprogramma te kunnen ontwikkelen en te realiseren, is het advies van Marketing Groningen aan de gemeente Groningen om jaarlijks een budget van € 500.000 beschikbaar te stellen gedurende de periode van de verbouwing. Marketing Groningen wil daarnaast cofinanciering vinden als aanvulling op deze gemeentelijke bijdrage. Marketing Groningen schat deze cofinanciering in op € 250.000 per jaar.

De bijbehorende begroting bij dit advies is te zien in tabel 2.

Tabel 2: geadviseerde begroting evenementenprogramma binnenstad

	2011	2012	2013	2014
Kosten programmering				
Opdrachtverstrekking (70%)	€350.000	€350.000	€350.000	€350.000
Subsidies (30%)	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
Subtotaal kosten programmering	€500.000	€500.000	€500.000	€500.000
Organisatiekosten				
Projectleider Marketing Groningen (0,63 FTE)*	€75.000	€75.000	€75.000	€75.000
Productieleider (0,21 FTE)	€25.000	€25.000	€25.000	€25.000
Subtotaal organisatiekosten	€100.000	€100.000	€100.000	€100.000
Diversen				
Communicatie rondom programma	€100.000	€100.000	€100.000	€100.000
Onvoorzien	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000
Subtotaal diversen	€150.000	€150.000	€150.000	€150.000
TOTAAL	€750.000	€750.000	€750.000	€750.000

* Kosten projectleider gedekt tot juli 2011

VERWACHTE DEKKING

	2011	2012	2013	2014
Bijdrage Gemeente Groningen	€500.000	€500.000	€500.000	€500.000
Cofinanciering/sponsoring	€250.000	€250.000	€250.000	€250.000
TOTAAL	€750.000	€750.000	€750.000	€750.000

Bedragen exclusief BTW

Voor de (financiële) sturing van het programma, zie paragraaf 'Sturing' van hoofdstuk 4.

MARKETING GRONINGEN

Getallen in perspectief

Om het geadviseerde budget voor het evenementenprogramma in perspectief te plaatsen, hieronder de top 10 uit een actuele benchmark van de evenementensubsidies uitgegeven door de 50 grootste gemeenten van Nederland in 2009⁹:

1. Rotterdam: € 6,86 miljoen
2. Amsterdam: € 5,79 miljoen
3. Den Haag: € 4,30 miljoen
4. Utrecht: € 3,35 miljoen
5. Arnhem: € 1,67 miljoen
6. Groningen: € 1,08 miljoen
7. Dordrecht: € 1,06 miljoen
8. Nijmegen: € 1,01 miljoen
9. Eindhoven: € 0,89 miljoen
10. Almere: € 0,73 miljoen

Dit zijn de evenementenbudgetten van gemeenten in situaties zonder verbouwingsuitdagingen zoals waar Groningen de komende periode het hoofd aan moet bieden. Indien de Gemeente Groningen het (tijdelijke) geadviseerde evenementenbudget beschikbaar stelt, zal het totale evenementenbudget van Groningen vergelijkbaar zijn met het reguliere bestedingsniveau van de gemeente Arnhem.

Cofinanciering

Marketing Groningen zoekt naar een zogenaamde **publiekprivate samenwerking** in de financiering van het evenementenprogramma. Dit betekent financiering door zowel **lokale, regionale en nationale overheid als partijen uit de private sector**. Marketing Groningen denkt daarbij aan de volgende partijen:

Private partijen/sponsoring:

- NV Nederlandse Gasunie
- GasTerra
- Menzis
- Ziggo / KPN
- NDC Mediagroep Groningen
- Nijestee
- Rabobank/ABN Amro/ING
- VolkerWessels of andere ontwikkelaars/architectenbureaus

⁹ Bron: Response G50 evenementenmonitor 2009, publicatiedatum juni 2010. Het betreft evenementen met meer dan 5.000 bezoekers. Het totaalbedrag van de Gemeente Groningen is afkomstig van de diensten OCSW en ROEZ gezamenlijk.

MARKETING GRONINGEN

Subsidiënten/cofinanciers:

- Provincie Groningen (budget midden- en grote evenementen)
- Ondernemersfonds (indien dit gerealiseerd wordt)
- Trambureau (indien regiotram gerealiseerd wordt)
- Kunstraad
- Ministerie Economische Zaken/Europese Unie en het Samenwerkingsverband Noord Nederland. Bijvoorbeeld programma als 'Pieken in de Delta', EFRO en Interreg.

Sponsoring en subsidies kunnen worden aangevraagd voor een specifiek, uitgewerkt programma onderdeel binnen het uitvoeringsprogramma. Marketing Groningen heeft al verkennende gesprekken gevoerd met potentiële sponsors, waardoor snel schakelen mogelijk is voor het vinden van sponsoring voor geselecteerde programma onderdelen.

MARKETING GRONINGEN

6. Randvoorwaarden

Om het evenementenprogramma succesvol uit te kunnen voeren, zijn de volgende randvoorwaarden noodzakelijk:

- *Een goed evenementenklimaat*
- *Klantvriendelijke evenementenprocedures*
- *Voldoende mogelijkheden voor evenementencommunicatie*
- *Draagvlak bij ondernemers*

Deze randvoorwaarden worden hieronder kort toegelicht.

Goed evenementenklimaat

Om de ambitie van een bruisende stad gedurende de verbouwing waar te kunnen maken, is het noodzakelijk dat Groningen een aantrekkelijk evenementenklimaat biedt aan evenementenorganisatoren. Marketing Groningen adviseert daarom in het nieuwe vergunningenbeleid dat de Milieudienst momenteel ontwikkelt (in de nota 'Feesten in Balans II')¹⁰ een goede balans te vinden tussen het faciliteren van (nieuwe) evenementen enerzijds en anderzijds het terugdringen van overlast die evenementen veroorzaken. Marketing Groningen pleit ervoor om de evenementensector intensief te betrekken bij het vinden van oplossingen voor het terugdringen van overlast.

Klantvriendelijke evenementenprocedures

Om evenementen goed te kunnen faciliteren, werkt Marketing Groningen i.s.m. de Gemeente en provincie aan een digitaal evenementenloket, geïnspireerd op o.a. de evenementendesk van Den Haag Marketing¹¹. Doel is het opzetten van een internetportaal waar evenementenorganisatoren alle relevante informatie kunnen vinden of aanvragen: van vergunningaanvraag tot leveranciers, van subsidie tot marketing ondersteuning. Marketing Groningen wil de eerste versie van dit loket in het najaar van 2010 in de lucht hebben.

Marketing Groningen werkt daarbij samen met de Milieudienst van de Gemeente Groningen. Deze dienst is bezig is met het opstellen van een handboek voor organisatoren van grote evenementen en het verbeteren van de vergunningaanvraagprocedure.

¹⁰ Op het moment van opstellen van dit evenementenplan was de laatst beschikbare versie van deze nota de 'versie inspraak' d.d. juni 2010

¹¹ Zie www.denhaagmarketing.com/over-ons/evenementendesk/62

MARKETING GRONINGEN

Mogelijkheden voor evenementencommunicatie

Om de doelstelling van het evenementenplan te behalen is het, naast de inhoudelijke invulling van het plan, ook nodig om voldoende zichtbaarheid voor de evenementen in de binnenstad te behalen. Immers, het evenementenprogramma moet laten zien dat 'Groningen bruist'.

Een krachtig middel voor evenementencommunicatie zijn de zogenaamde middelen voor 'city dressing': banieren, spandoeken, borden en andere vormen van zichtbaarheid in de stad. Doel hiervan is de binnenstad bezoeker te attenderen op het bestaan van actuele evenementen en daar ook een 'merkbeleving' van Groningen aan mee te geven.

Momenteel vindt Marketing Groningen dat deze zichtbaarheid voor evenementen beter kan. Momenteel onderzoekt Marketing Groningen samen met de Gemeente hoe de zichtbaarheid voor evenementen op passende wijze uitgebreid kan worden, bijvoorbeeld door het uitbreiden van de locaties voor banieren.

Draagvlak bij ondernemers

Voor het slagen van het programma is het essentieel dat ondernemers in de binnenstad zich ook 'eigenaar' voelen van het evenementenprogramma en actief participeren in de uitvoering daarvan. Daarom is de Groningen City Club (GCC) en Koninklijke Horeca Nederland onderdeel van de werkgroep. Zij zullen zorg dragen voor het activeren en betrekken van hun achterban.

MARKETING GRONINGEN

7. Ideeën voor mogelijke invulling van het evenementenprogramma

Marketing Groningen heeft samen met de dienst ROEZ van de Gemeente Groningen brainstormsessies gehouden met culturele partijen en ondernemersplatforms. Marketing Groningen presenteert hier de sterkste ideeën, om te illustreren hoe het programma mogelijk ingevuld kan worden.

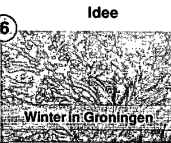

Onderstaande ideeën zijn voortgekomen uit de brainstormsessies gehouden in de periode februari t/m mei 2010 met culturele partijen, ondernemersplatforms en beleidsmakers.

Let op: deze ideeën zijn puur ter illustratie. De ideeën die een plek zullen krijgen in het uitvoeringsplan, zal de werkgroep selecteren na vaststelling van dit evenementenplan. Welke ideeën doorgang kunnen vinden, is ook afhankelijk van het beschikbaar gestelde budget en mogelijkheden voor cofinanciering.

De volgorde van de ideeën is willekeurig.

1	Idee	Omschrijving	Partijen
	<ul style="list-style-type: none"> Gastrijheidsprogramma in de binnenstad VIP-behandeling voor bezoekers, bijvoorbeeld schoenenpoets, boodschappen- en parkeerservice In winkels/horeca gratis kopje koffie met een 'doorbijertje' In elk hotel een welkomstgeschenk City stewards wijzen bezoekers de weg Gratis verkrijgbare plattegrond in winkels, horeca, VVV, infocenter, en bij city stewards, met daarop markante plekken, looproutes/afluitingen, etc. Kortingsacties, bijvoorbeeld voor inwoners uit bepaalde wijk 	<ul style="list-style-type: none"> Groninger City Club, Koninklijke Horeca NL en ondernemers Informatiecentrum City stewards VVV Etc 	
	<ul style="list-style-type: none"> Zgn. 1ayer applicatie voor mobiele telefoon Toevoegen van virtuele beelden aan het echte beeld dat de bezoeker op dat moment ziet. Bijvoorbeeld in de bouwput: hoe ziet het Forum er straks uit, maar ook: hoe zag het hier in 1801 uit? 	<ul style="list-style-type: none"> Groninger Forum Geo Informatie ROEZ Groninger Archieven Hanze Hogeschool Draadloos Groningen 	

MARKETING GRONINGEN

Idee	Omschrijving	Partijen
<p>3</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Kick-off evenementenprogramma en viering 25-jang jubileum Speciaal programma onderdeel Eurosonic Noorderslag i.s.m. andere podia en muziekevenementen Gratis driedaags festival met grote namen in januari 2011 Op de Grote Markt (naast het reguliere programma op diverse podia in de stad) 	<ul style="list-style-type: none"> Eurosonic Noorderslag Vera Simplon De Oostpoort Grand Theatre New Attraction Etc.
<p>4</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Tentoonstelling van fotobanieren opgehangen aan kabels in de bouwput Op moment dat bouwput Forum laagste punt heeft bereikt Thema: 'Nieuwe Stad', Knipooog naar architectuurontwikkelingen 	<ul style="list-style-type: none"> Noorderlicht
<p>5</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Nacht met culturele en wetenschappelijke programmering Laagdrempelige programmering, betaalde en gratis elementen Winkels ook 's nachts open Integreren met Nacht van Groningen (hardloop evenement) Ook programmering op Grote Markt en/of in bouwput 	<ul style="list-style-type: none"> RUG en Groninger museum, Scheepvaartmuseum, Stripmuseum, Stadsschouwburg, Oostpoort, Grand Theatre, NNO, NNT, NND, New Attraction, etc. GCC Topsport Noord Nederland
<p>6</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Les van het Glazen Huis: behoefte aan sleefvol evenement in de december Integratie van bestaande winter evenementen zoals WinterWelvaart en aangevuld met nieuwe elementen als een kerstmarkt, kinderactiviteiten, ijsshows, etc. (zie ook ideenummer 7) 	<ul style="list-style-type: none"> Ondememers, GCC, Koninklijke Horeca NL Scheepvaartmuseum Grand Theatre Markt
<p>7</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Winterpresentatie van het Noorderzon festival Thema: 'Loving & Laughing' Noorderzon waardige programmering, o.a. stand-up comedy, aangevuld met horeca Programmering in spiegeltenten 	<ul style="list-style-type: none"> Noorderzon festival Stand-up comedians Horeca ondernemers ...
<p>8</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Straalmuziekfestival met amateurs, publiek als jury Openluchtfilmfestival in de bouwput Film en mediaprojecties op historische plekken/gebouwen in binnenstad Swingende Nacht van de Geschiedenis overen op de Grote Markt e.o. Etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Groninger Forum

MARKETING GRONINGEN

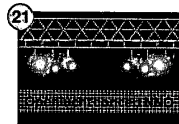
<p>9</p> <p>Idee</p> <p>Gesamenige Vismarkt gezelschappen</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coproductie van de Noordelijke culturele gezelschappen • Multidisciplinaire voorstelling: dans, muziek en toneel • Mogelijkheden voor optreden locatie binnenstad worden onderzocht evenals koppeling aan de N8 van de Kunst en Wetenschap (idee nummer 5) 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noord Nederlands Toneel • Noord Nederlandse Dans • Noord Nederlands Orkest
<p>10</p> <p>Idee</p> <p>Hoofdstad van de Smaak</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groningen wordt Hoofdstad van de Smaak 2011 • Verbinden aan binnenstadsprogramma • Thema: streekproducten, eerlijk voedsel, relatie stad & ommeland • Diverse culinaire activiteiten, o.a. op de Vismarkt 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Groningen • Provincie Groningen • GCC • Bestaande evenementen zoals Proeven in Groningen, Whiskyfestival en Noorderzon • Topkook • Regio Groningen-Assen
<p>11</p> <p>Idee</p> <p>Ontwerp wedstrijd</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwerpwedstrijd: hoe bouw Forum en Oostwand het beste volgen? • Denk aan: mega periscopen zoals IDFA 2009 • Of: loopbrug/monorail over de bouwput, skybox Martinitorren • Winnaar mag idee uitvoeren 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groninger Forum • Projectontwikkelaars • Gemeente Groningen • CBK • Stichting creatieve stad Groningen, het Paleis, FabLab • Creatieve sector
<p>12</p> <p>Idee</p> <p>Community art</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstproject met inzet van de stakeholders in de binnenstad • Doel: stakeholders betrekken, weerstand ombuigen • Input kunnen bijvoorbeeld de verhalen van de voor en tegenstanders van de bouwprojecten zijn 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstraad • Stichting Creatieve Stad Groningen, het Paleis • Creatieve sector • Groninger Forum
<p>13</p> <p>Idee</p> <p>Urban arts disciplines</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten gericht op jongeren • Top muziek concert en/of dansvoorstelling • Route langs bouwlocaties waar performances gegeven worden in urban arts disciplines (muziek, sport, dans) • Wedstrijden/demo's BMX, breakdance, skateboarden, etc. 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stichting Urban House Groningen/New Attraction • Dansscholen • Oosterpoort • Simplan • Noorderzon
<p>14</p> <p>Idee</p> <p>Welkom in Groningen</p>	<p>Omschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evenementenprogramma voor bezoekers uit Noord-Duitsland • Bijvoorbeeld geprogrammeerd op Duitse nationale feestdagen zoals Tag der Deutschen Einheit (3 oktober) 	<p>Partijen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groningen City Club en ondernemers

MARKETING GRONINGEN

<p>15</p> <p>Wensmuur</p>	<p>Centrale plek nabij bouwlocatie waar mensen hun wensen kwijt kunnen In postbus of via camera Grappigste items uitgezonden via Man-bij-hond-achtig concept op RTV Noord</p>	<ul style="list-style-type: none"> Diederik van der Meide/Peter Kan RTV Noord
<p>16</p> <p>Streetart</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kunstenaars bouwlocaties laten veranderen in kunstobjecten Graffiti, streetart, objectart (Inter)nationale gerenommeerde crews 	<ul style="list-style-type: none"> Stichting Urban House Groningen/New Attraction CBK Groninger Museum Minerva Academie Montana
<p>17</p> <p>Kuuroord Grote Markt</p>	<ul style="list-style-type: none"> Voor omwonenden en ondernemers die stress ervaren door bouwwerkzaamheden Stille periode waarin geen bouwwerkzaamheden plaatsvinden Grote Markt wordt omgebouwd tot kuuroord 	<ul style="list-style-type: none"> Ondernemers in de wellness sector

Idee	Omschrijving	Partijen
<p>18</p> <p>Oude diepgraven</p>	<ul style="list-style-type: none"> Iedereen (van jong tot oud) wordt uitgenodigd om één dag mee te graven in de bouwput Speurtocht langs bouwlocaties en plekken waar je anders nooit kunt komen Educatie over geschiedenis, architectuur, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente Groningen Projectontwikkelaar Onderwijsinstellingen
<p>19</p> <p>Baitje Groningheal</p>	<ul style="list-style-type: none"> Iedereen die iets met Groningen heeft wordt uitgenodigd voor speciaal reünie festival: prominente, oud-studenten, oud-prof sporters, oud-werknemers, etc. Programma om herinneringen op te roepen. Bijvoorbeeld films uit bepaald jaartal, terug naar jouw stamafé, sportcompetities, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> Rijksuniversiteit Groningen Hanze Hogeschool Grote werkgevers als Gasunie, Gastera, Ziggo, IBG, etc. Koninklijke Horeca Nederland NL Studentenverenigingen
<p>20</p> <p>RoseStad 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> In 2011 kleurt Groningen roze Doel: aandacht vragen voor de emancipatie van homo's Ideën voor programming zijn een parade, muziek en een openlucht diner Streven is om verbinding te zoeken met bestaande (culturele) activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> Stichting Roze Stad Groningen Diverse partijen

MARKETING GRONINGEN

- Openlucht concert van Noord Nederlands Orkest
- Genre: opera of voortborduren op cross-over successen als Armin van Buuren en Quiden
- In bouwput of op podium VVV/Infocenter Grote Markt

- Noord Nederlands Orkest

- Vieren van mijlpalen in de bouw
- Afscheid (requiem) bij sloop gebouw. Geschiedenis daarvan wordt gevlerd door bijvoorbeeld multimedia producties
- Welkom: onthulling uitpakken, bijvoorbeeld via Christo-achtig concept (Reichstag Berlijn)

- Groninger Forum
- Gemeente Groningen
- Stichting creatieve stad Groningen
- FatLab
- Creatieve sector
- Platform GRAS

- In rustperiodes van de bouw, worden bewoners aangemoedigd om te tuinieren in de openbare ruimte
- Speciaal aangewezen plekken rondom de bouwputten, ook speciale moestuintjes
- Sympathiek en verhoogt leefbaarheid voor omwonenden

- Gemeente Groningen
- Projectontwikkelaars
- Tuincentra
- ...

Idee

Omschrijving

Partijen

- Proces én resultaten van de archeologische opgravingen zichtbaar maken voor het grotere publiek, o.a. in Infocentrum
- Inzet multimedia

- Infocentrum Grote Markt
- Monumenten & Archeologie
- Historische experts
- Ziggo

- Tijdelijk kunstwerken rondom bouwputten
- Permanent kunstwerk na oplevering Forum
- Thema: Groei

- CBK
- Kunstenaars

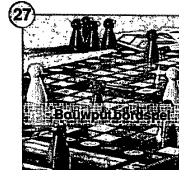
- Verbinden van de verschillende bouwputten op één centraal moment door
  - Choreografie voor alle hijskranen in de binnenstad
  - Muziekcompositie op basis van bouwgeluiden/hijspalen

- Platform GRAS
- Diederik van der Meide/Peter Kan
- Noord Nederlands Orkest

Idee

Omschrijving

Partijen

- Speciaal bordspel rondom de bouw. Werktitel 'Graaf die put'
- Concept: spelers moeten voor de minste kosten een bouwput graven van 7 niveaus. Hierbij moeten ze allerlei uitdagingen aangaan die ook bij een echt bouwproces aan de orde komen
- Aanknopingspunten met geschiedenis, bouwwijze, bouwplanning, archeologie, etc
- Gezinspel, maar ook voor scholen
- Distributie kan verlopen via Infocentrum, VVV-winkel, winkeliers, etc.

- Spellenenke (ontwikkelaar)
- Groninger Forum
- VVV-Winkel
- GCC, ondernemers
- Scholen

Raadsvoorstel - gr10.2487882

Bestuursdienst

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: RO 10.2416026

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

Onderwerp: Stimuleren van het watertoerisme in de gemeente Groningen

Groningen, **16 DEC 2010**

Aan de raad,

Op 25 februari 2009 stemde uw raad in met het PvdA initiatiefvoorstel; *Welkom Watertoerisme!* Uw raad besloot ons college te vragen diverse maatregelen en voorzieningen te treffen om het watertoerisme in de gemeente Groningen te stimuleren. Ons college heeft toegezegd een deel van de wensen van de raad uit te voeren en het andere deel te onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de raad voor te leggen. In dit voorstel informeren wij u over de voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden en leggen wij u de rapportage voor van het onderzoek dat u ons gevraagd heeft. In de bijlage treft u ons onderzoeksrapport "Stimuleren van het watertoerisme in de gemeente Groningen" aan.

Wij hebben ons laten adviseren door externe partners die op het gebied van watertoerisme actief zijn:

- Groninger Motorboot Club; Jachthaven en passantenhaven in Groningen nabij de Oostersluis;
- Jachthaven Oosterhaven; exploitant Oosterhaven;
- Koninklijke Schutteveer; belangengroepering voor de beroepsbinnenvaart;
- Korps Landelijke Politie Dienst; partner in veiligheid, voor burgers en politie, nationaal en internationaal;
- Provincie Groningen;
- Stadsjachthaven Reitdiep; eigenaar/exploitant Reitdiepshaven;
- Watersportverbond regio Groningen/Drenthe; vertegenwoordiger van de watersport;
- Woonschepen Comité Groningen; belangengroepering van bewoners van woonboten;
- Vereniging Historische Zeilvaart Groningen.

De adviezen zijn opgenomen in het rapport.

Raadsvoorstel - gr10.2487882

2

In hoofdstuk 1 t/m 3 van het rapport is beschreven welke werkzaamheden die voortvloeien uit het initiatiefvoorstel reeds zijn uitgevoerd. In de overige hoofdstukken zijn de onderzoekspunten beschreven en worden conclusies en aanbevelingen gedaan. In dit raadsvoorstel stelt ons college voor om over te gaan tot de uitvoering van voorzieningen om het watertoerisme te stimuleren.

Informatieaanbod (hoofdstuk 1).

De website van de gemeente is aangepast en geactualiseerd zodat de watertoerist over de verlangde informatie kan beschikken en kan merken dat Groningen veel te bieden heeft voor de watertoerist.

Er is een waterfolder gemaakt die vanaf het vaarseizoen 2010 is uitgedeeld bij de jachthavens en de passantenplekken. Met ingang van het vaarseizoen 2011 zal er ook een Duitse versie van de waterkaart beschikbaar zijn.

De heer Muntinga van de Reitsdiephaven heeft voorgesteld een nieuw overlegplatform te starten met stakeholders in de regio op het gebied van watertoerisme (watersporters, ondernemers en overheden). Het doel van dit overleg is om gezamenlijk het watertoerisme in de provincie Groningen/Drenthe te stimuleren door initiatieven uit de markt en die van de overheid op elkaar af te stemmen en te proberen een meerwaarde te bereiken. Wij zijn het hiermee eens en hebben de heer Muntinga gevraagd hiervoor het initiatief te nemen.

Bruggen (hoofdstuk 3).

Alle bruggen zijn voorzien van een naam zodat geen communicatiestoornissen meer optreden.

De brugbedieningstijden van gemeente en provincie zijn niet gelijk en de gemeente hanteert spertijden. Dit wordt door alle externe adviseurs als negatief bestempeld. Veel bruggen in de stad kunnen niet op afstand bediend worden vanwege de veiligheid voor het verkeer. Daarom zijn met het verruimen van de bedieningstijden hoge extra personeelskosten gemoeid. Wij ramen de extra kosten op € 100.000,- per jaar. In het licht van de bezuinigingen die nog ingevuld moeten worden, vinden wij het niet wenselijk om extra geld uit te geven voor het verruimen van de brugbedieningstijden. Wel zullen wij proberen binnen de nieuwe budgetten de brugbediening te optimaliseren.

Onze externe adviseurs geven aan dat de mogelijkheden om de Herebrug te openen beperkt zullen worden door de tram die over de brug rijdt. Dit is nog een punt van nader onderzoek en afstemming met het projectbureau RegioTram.

In het initiatiefvoorstel wordt het niet genoemd, maar onze externe waterpartners geven aan dat er behoefte is aan voorzieningen voor wachtende schepen ten zuiden van de Van Ketwich Verschuurbrug en tussen de spoorbrug en de ACM-fietsbrug over het Reitdiep. Wij stellen u voor deze wachtplekken aan te leggen. De kosten bedragen € 54.000,-.

Jachthavens (hoofdstuk 4).

Onderzoek wijst uit dat er voldoende aanbod van ligplaatsen voor passanten is. En door de verwachte uitbreiding van passantenplekken in de Oosterhaven zz neemt het aanbod nog meer toe. Daarom stellen wij voor nu geen extra passantenplekken aan te leggen.

Raadsvoorstel - gr10.2487882

3

Het lijkt ons wel raadzaam om de vinger nadrukkelijk aan de capaciteitspols te houden. Hieronder komen wij daarop terug.

De gemeentelijke passantenplekken in de Zuiderhaven kunnen voor de watersporters verbeterd worden door een extra elektriciteitskast te installeren. Deze kast kan in de winter ook goed gebruikt worden door de charters die daar dan liggen. De kosten zijn € 7.000,-- en wij stellen voor de kast te installeren.

Watertoerisme in cijfers (hoofdstuk 5).

De beschikbare cijfers geven te weinig inzicht om te kunnen concluderen dat meer toeristen zouden overnachten als er meer plekken voor hen beschikbaar zouden zijn. Het realiseren van overnachtingsplekken vraagt om behoorlijke investeringen en onderhoud. Daarom is het belangrijk een uitbreiding met extra passantenplekken goed te kunnen onderbouwen. Wij stellen voor om een monitoring op te zetten, zodat die onderbouwing gemaakt kan worden. Deze monitoring zal, in samenwerking met de provincie, door RO/EZ worden uitgevoerd. Hiervoor is geen aanvullend budget nodig.

Toeristenbelasting (hoofdstuk 5).

Dit punt wordt door alle externe partijen aangegeven als een fors imago punt. Watersporters ervaren de toeristenbelasting voor een waterovernachting in Groningen (€ 1,60 p.p.) als veel te hoog. In het noorden wordt doorgaans € 0,80 tot € 1,00 gevraagd. Groningen spant, ook landelijk, duidelijk de kroon. Echter, in Friesland stopt de watertoerist bij elke brug die gedraaid wordt € 1,10 in het klompje aan de hengel van de gemeentelijke brugwachter. En dat telt erg aan. Als je door Leeuwarden vaart en de bruggen in de route door de stad moeten omhoog, betaal je € 6,00 om alle bruggen te kunnen passeren. In Groningen is dat gratis. Overigens kent Leeuwarden geen toeristenbelasting voor vaarrecreanten. Ondanks het feit dat de watertoeristen het aandeel van de toeristenbelasting in het te betalen liggeld erg hoog vinden, stellen wij geen wijzigingen voor omdat dit teveel ingrijpt op andere begrotingen van de gemeente. Wel vragen wij aandacht voor het fenomeen dat in de PR van Groningen als waterstad beter tot uiting moet komen dat Groningen veel investeert in de voorzieningen voor het vaartoerisme en wat dit betekent voor de watertoerist.

Aanmeerplekken (hoofdstuk 6).

Het initiatiefvoorstel zegt dat er behoefte bestaat bij de waterrecreanten om op bepaalde plekken kortstondig te kunnen afmeren om inkopen te doen of voor een bezoek aan de binnenstad.

Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat er twee plekken geschikt gemaakt kunnen worden om ingericht te worden als ligplek voor kort verblijf (minder dan vier uur). Voor deze plekken zijn de kosten om deze voorzieningen uit te voeren geraamd op € 19.000,--. Wij stellen voor deze werkzaamheden uit te voeren.

Participatie waterpartners (hoofdstuk 8).

Wij hebben het concept-rapport aan de belangengroeperingen op het water voorgelegd en hen om advies gevraagd. Dit heeft naast waardering over het mogen meedenken ook waardevolle tips opgeleverd. In hoofdstuk 8 van het rapport hebben wij de opmerkingen

Raadsvoorstel - gr10.2487882

4

overzichtelijk op een rijtje gezet. Het merendeel van de opmerkingen is meegenomen in de tekst van het rapport en in deze besluitnota.

Een aantal opmerkingen is nog onbesproken:

- ontwerphoogtes nieuwe bruggen; de ontwerphoogtes van bruggen wordt bepaald door verschillende normen, randvoorwaarden, plaatselijke omstandigheden en, niet onbelangrijk, het beschikbare budget. Over de doorvaarthoogtes wordt in de ontwerpfase overleg gevoerd met de waterpartners;
- opknappen steiger Oosterhaven zz; dit wordt opgepakt in het project Opwaarderen Oosterhaven zz;
- bij het ontwerp van terrassen aan het water in het algemeen ervoor zorgen dat er in de buurt ook aanlegruimte en -voorzieningen voor kleine boten meegenomen worden. Dit geeft een extra impuls aan het varen van een rondje door de stad. Wij zullen dit aspect meenemen in de besluitvorming bij vergunningaanvragen voor terrassen;
- advies om geen aanmeer- of ligplaatsen toe te staan bij de eventuele aanleg van terrassen tussen de Museumbrug en de Aa-brug, want hiervoor ontbreekt de ruimte. Wij zullen dit aspect meenemen in de besluitvorming voor terrassen op deze plek;
- in het rapport wordt veel nadruk op de staande mastroute gelegd. Door ontwikkelingen in Drenthe wordt een andere route, namelijk die vanuit de stad via het Noord Willemskanaal naar Drenthe, steeds belangrijker. Hiervan kan ook geprofiteerd worden. Wij zullen de website hierop actualiseren.

Samenvatting uit te voeren aanbevelingen:

1. Actualisering waterkaart en Duitse versie	geen extra budget nodig
2. Starten overlegplatform met waterpartijen	geen extra budget nodig
3. Aanleg twee wachtplekken	€ 54.000,--
4. Elektriciteitskast Zuiderhaven	€ 7.000,--
5. Monitoring ligplaatsen	geen extra budget nodig
6. Aanleg twee aanmeerplekken	€ 19.000,--

Totaalbedrag uit te voeren onderdelen € 80.000,--

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een budget van € 80.000,-- beschikbaar te stellen om de genoemde aanbevelingen uit te laten voeren;
- II. de kosten te dekken uit a) het budget Schoon, Heel en Veilig 2010 (productgroep wegen) voor € 20.000,--, b) het budget Structuurplan-middelen 2010 voor € 20.000,-- en c) het Stadsdeelbudget algemeen voor € 40.000,--.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

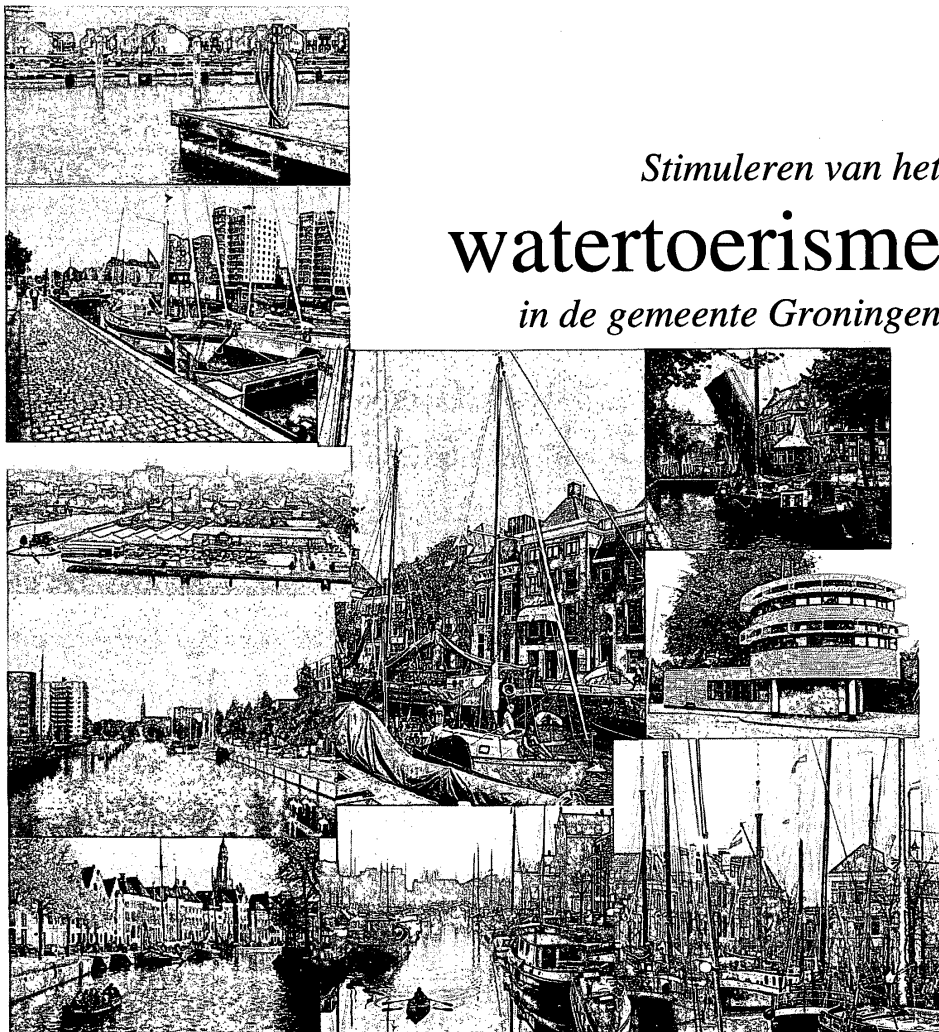
de secretaris,

drs. J.J. (Leo) Bosdijk.

BIJLAGE

6ii

Stimuleren van het
watertoerisme
in de gemeente Groningen

stad.

1 oktober 2010

Raadsvoorstel - gr10.2487882

1

Inhoud

Begrippen	3
Inleiding	4
Inleiding Conclusie	5
<u>Reeds uitgevoerde besluitpunten</u>	
1 Informatieaanbod	6
1.1 Website voor watertoerisme.....	6
1.2 Waterkaart	6
1.3 Havenkantoor	6
1.4 Breder informatieaanbod en afstemming	7
1.5 Conclusie.....	7
2 Terrassen aan het water	8
2.1 Terrassenbeleid.....	8
2.2 Horecanota	8
2.3 Conclusie.....	9
3 Bruggen	10
3.1 Brugnamen	10
3.2 Bedieningstijden.....	10
3.3 Brug wachtplekken.....	11
3.4 Conclusie.....	11
<u>Onderzochte besluitpunten</u>	
4 Jachthavens.....	12
4.1 Groninger Motorboot Club.....	12
4.2 Jachthaven Oosterhaven.....	13
4.3 Stadsjachthaven Reitdiep	14
4.4 Gemeentelijke passantenplekken	15
4.5 Capaciteit passantenplekken	15
4.6 Conclusie.....	16
5 Watertoerisme in cijfers	17
5.1 De economische betekenis voor Groningen	17
5.2 Watersportfaciliteiten in de stad.....	19
5.3 Toeristenbelasting	19
5.4 Conclusie	19
6 Aanmeerplekken.....	20
3.1 Potentiële aanmeerplekken.....	20
3.2 Voorzieningen voor aanmeerplekken.....	20
3.2 Raming kosten potentiële aanmeervoorzieningen.....	20
3.3 Conclusie	21
7 Conclusies en aanbevelingen	22
7.1 Informatieaanbod	22
7.2 Terrassen aan het water	22
7.3 Bruggen	22
7.4 Jachthavens.....	23
7.5 Watertoerisme in cijfers	23
7.6 Aanmeerplekken.....	23

Raadsvoorstel - gr10.2487882

	2
8 Reacties externe partijen	24
8.1 Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe	24
8.2 Koninklijke Schuttevear	25
8.3 Groninger Motorboot Club	25
8.4 Jachthaven De Oosterhaven	26
8.5 Stadsjachthaven Reitdiep	26
8.6 Woonschepencomité Groningen	27
8.7 Vereniging Historische Zeilvaart Groningen	27
9 Financiële samenvatting	28
Bijlagen	29

Begrippen

Wattertoerisme-	Recreatie door mensen die de stad per boot bezoeken.
Aanmeerplek -	Plaatsen op het water om kortstondig aan te leggen, 4 uur of minder.
Passantenplek-	Plaatsen op het water om één of meer nachten aan te leggen.
Staande-mastroute -	De waterweg die zeilboten gebruiken om de stad te passeren zonder de mast te hoeven strijken.
Nautisch-	De scheepvaart of watersport betreffende.
Jachthaven-	Een haven voor boten waar tegen betaling overnacht kan worden en wordt geëxploiteerd door derden.
Toeristenbelasting-	Gemeentelijke belasting dat een toerist betaalt boven op de kosten voor een overnachting.
Havenwezen-	De gemeentelijke organisatie die de nautische aspecten regelt in de gemeentelijke wateren, waaronder het bedienen van de bruggen, veiligheid en toezicht, handhaving op schepen en innen liggelden gemeentelijke passantenplekken.
Havenmeester -	De Havenmeester is verantwoordelijk voor het havenwezen. De Havenmeester is daarnaast teamleider van het havenwezen en voert taken uit van het havenwezen.
Havenassistent-	De havenassistent voert taken van het havenwezen uit. De havenassistenten zijn de ambassadeurs van de stad voor iedereen op het water.
Gemeentelijke wateren-	Alle kanalen, sloten, meren die zich binnen de gemeentegrens bevinden.
Brug hoogteschaal-	Een hoogtemeter die de doorvaarthoogte van de brug aangeeft en de flexibiliteit heeft om mee te stijgen met de stand van het oppervlaktewater.
Brug wachtplekken-	Palen met kantplank die in het water staan voor een brug, die niet de mogelijkheid bieden om aan wal te komen. Schepen kunnen hier tijdelijk aanleggen zodat ze niet verlijeren op het water als ze moeten wachten voor een brug.
Verlijeren-	betekent dat de wind of stroming het schip opzij beweegt. Verlijeren is per definitie altijd richting de lijzijde van het schip.

Inleiding

Dit rapport gaat in op de besluitpunten uit het initiatiefvoorstel *Welkom Watertoerisme!* van de PvdA-fractie, dat op 25 februari 2009 is aangenomen door de gemeenteraad. De voorstellen van het initiatiefvoorstel richten zich vooral op watertoeristen die met hun eigen of gehuurde boot door de stad varen. Het initiatiefvoorstel gaat niet zozeer over de beroepsschippers die toeristen voor een korte tijd meenemen om te laten genieten van het varen. Uiteraard is deze vorm van watertoerisme ook belangrijk voor de stad, maar omdat het initiatiefvoorstel zich beperkt tot de watersporter gaat dit onderzoeksrapport ook over deze groep.

Uiteraard hangt dit project samen met andere projecten die te maken hebben met het gebruik van gemeentelijke wateren. Dat zijn bijvoorbeeld *Watergang* en - hieruit voortvloeiend - *Wonen op het water*. Ook de eventuele komst van de Regiotram zal invloed hebben, met name op de doorvaart van schepen wanneer een tram elke 2 minuten over de Herebrug rijdt. Maar ook het vervolg op de proef met het afmeren van kleine boten en het opwaarderen van de Oosterhaven Zz. zijn van invloed. Al deze initiatieven leggen een ruimtelijk beslag op het water in de stad. De ruimte op en rond het water is schaars en de verschillende initiatieven moeten elkaar beconcurreren om deze schaarse ruimte. Dit vraagt om een visie waarin kaders worden gesteld om één en ander af te wegen.

In het initiatiefvoorstel geeft de PvdA-fractie aan dat watertoerisme een steeds belangrijkere bron van inkomsten wordt voor de stad, waarvan de stad op dit moment niet voldoende kan profiteren. Het initiatiefvoorstel doet dan ook voorstellen die eraan bij kunnen dragen meer te profiteren van de groeiemarkt. Om de genoemde voorstellen uit te voeren heeft de raad het college opgedragen de volgende besluitpunten uit te werken:

1. Onderzoek te doen naar uitbreiding van ligplaatsen in de bestaande jachthavens
2. Na te gaan of de kades van Hoge der A zijn aan te passen voor het makkelijker aanmeren van de pleziervaart en welke mogelijkheden er zijn voor betere aanmeerplaatsen bij bruggen en sluisen
3. Te onderzoeken hoe het voorzieningenniveau voor watertoeristen in de Stad is te verbeteren ten aanzien van (a) elektriciteit, (b) drinkwater, (c) toilet, douche- en wasgelegenheid en (d) de inname van vuilwater, inclusief de doorwerking hiervan in de tarieven
4. Informatieaanbod te ontwikkelen in de vorm van een internetsite en een folder die zich specifiek richten op watertoerisme, e.e.a. naar voorbeeld van De Blauwe Diamant (Leeuwarden)
5. Te onderzoeken of terrassen aan het water langs de vaarroutes mogelijk zijn en dit mee te nemen bij de herijking van het terrassenbeleid
6. Bij alle bruggen duidelijke naamborden aan te brengen, inclusief de bedieningstijden
7. De raad te informeren over de uitkomsten van de besluitpunten 1,2 en 3 en hierover een voorstel tot uitvoering te doen.

Dit rapport is de uitwerking van deze besluitpunten.

Een aantal daarvan is al gerealiseerd en zal als eerste kort worden aangeduid.

Hoofdstuk 1 van dit rapport gaat in op het informatieaanbod voor watertoeristen.

Hoofdstuk 2 gaat in op de terrassen langs de waterkant.

Hoofdstuk 3 behandelt de informatie bij bruggen.

Naast de concreet uit te voeren besluitpunten is het college ook verzocht onderzoek te doen naar mogelijkheden om het watertoerisme verder te stimuleren, besluitpunten 1 t/m 3. Voorts wordt het college verzocht de raad te informeren over deze besluitpunten, besluitpunt 7.

Hoofdstuk 4 behandelt de huidige stand van zaken wat betreft passantenplaatsen.

Hoofdstuk 5 gaat in op de watertoerismemarkt voor Groningen en de mogelijkheid tot het uitbreiden van passantenligplaatsen.

Hoofdstuk 6 gaat in op mogelijk betere aanmeerplaatsen en het voorzieningenniveau voor watertoeristen in de stad.

De conclusies en aanbevelingen komen per hoofdstuk aan bod en worden samengevat in hoofdstuk 7, waarin ook de aanbevelingen zijn beschreven.

Er is bij externe belangenpartijen gevraagd te reageren op de concept versie van het rapport en aanvullingen te geven. Deze reacties zijn terug te vinden in hoofdstuk 8.

Raadsvoorstel - gr10.2487882

5

Inleiding Conclusie

- Afwegingen tussen tegenstrijdige belangen en ontwikkelingen zijn lastig te maken door het gemis van overkoepelend beleid ten aanzien van gemeentelijke wateren.

1 Informatieaanbod

Belangrijk om de watertoerist vast te houden in de Groningse binnenstad is het duidelijk informeren en faciliteren van de bezoeker. De raad heeft er bij het vaststellen van dit initiatiefvoorstel dan ook bij het college op aangedrongen de informatievoorziening te verbeteren door het aanpassen van de website en een waterkaart specifiek gericht op watertoerisme, e.e.a. naar voorbeeld van De Blauwe Diamant (Leeuwarden). Dit hoofdstuk gaat over de informatievoorziening die tot stand is gekomen naar aanleiding van het initiatiefvoorstel.

1.1 Website voor watertoerisme

De website www.varen.groningen.nl heeft als doel een beter imago van Groningen als waterstad. De website is in 2009 behoorlijk aangepast als gevolg van het initiatiefvoorstel. De site maakt deel uit van de site van Marketing Groningen en is in samenspraak met de gemeente tot stand gekomen. Er staat veel informatie op de website over onder andere:

- Brugbedieningstijden
- Doorvaarthoogtes
- Telefoonnummers en marifoonkanalen voor brugopeningen
- Gratis downloaden of aanvragen folder met informatie
- Bestelmogelijkheid wateralmanak
- Verhuur van diverse watergerelateerde artikelen
- Evenementenagenda
- Jachthavens
- Watergerelateerde verenigingen

De website gaat in principe over de gehele provincie maar er is ook een apart gedeelte voor onze stad waar attracties en bezienswaardigheden worden genoemd.

Belangrijk is dat de website actueel gehouden wordt. Hiervoor zal de dienst RO/EZ jaarlijks met stakeholders de site nalopen, corrigeren en aanvullen. De feitelijke update voert Marketing Groningen uit. Omdat watertoerisme zich per definitie niet tot de stad beperkt is het verstandig over de gemeentegrenzen heen te kijken.

1.2 Waterkaart

De nieuwe waterkaart is met Marketing Groningen tot stand gekomen. Met ingang van het vaarseizoen 2010 was de kaart beschikbaar; op 15 juni 2010 is het eerste exemplaar officieel uitgereikt.

De waterkaart wordt in de stad uitgereikt bij jachthavens en via het havenwezen, maar is ook verkrijgbaar via het VVV, bij provinciale sluizen en havens.

De waterkaart geeft informatie over jachthavens in de stad, voorzieningen bij jachthavens, bedieningstijden van bruggen, belangrijke telefoonnummers en bezienswaardigheden en attracties. Op deze manier krijgt de watertoerist een goed beeld van de faciliteiten. Tot nu toe is er bewust een kleine oplage aangemaakt zodat verbeterpunten - waaronder een waterkaart in het Duits - snel in een volgende versie kunnen worden opgenomen. In bijlage I is de eerste uitgave van de waterkaart te vinden.

1.3 Havenkantoor

Het havenkantoor, gelegen bij de Oosterhavenbrug fungeert als een soort loket voor de recreatievaart, maar heeft nog geen fysieke loket functie. Voor vragen over brugbediening en de mogelijkheden tot aanleggen in de stad kan contact worden opgenomen met het havenkantoor. Gegevens om het havenkantoor te bereiken staan op de nieuwe waterkaart Groningen.

Naast deze functie fietsen havenassistenten elke dag hun ronde om de havengelden te innen, waarbij ze toeristen gevraagd en ongevraagd informeren over activiteiten in de stad. De havenassistenten zijn voor watertoeristen goed herkenbaar door hun unieke uniform. Het havenwezen geeft aan dat door het gemis van een bootje het soms lastig is hun nautische activiteiten uit te kunnen voeren.

1.4 *Breder informatieaanbod en afstemming*

In de conceptfase van dit rapport is overleg gevoerd met onder andere de Provincie en de exploitanten van de jachthavens binnen de gemeente. Uit deze overleggen is naar voren gekomen dat een structureel overleg tussen de diverse partijen wordt gemist.

Op dit moment zijn er naast de website van Marketing Groningen en de waterkaart ook diverse andere media die watertoeristen informeren over watertoerisme in de provincie Groningen. Daarnaast hebben ook commerciële jachthavens hun eigen websites. Afstemming tussen deze partijen zorgt ervoor dat de toerist adequater en directer bereikt kan worden dan nu het geval is. Op deze manier kan het watertoerisme een extra stimulans krijgen. Daarom steunen wij het voorstel een platform op te richten, waarin die afstemming plaatsvindt. Deelnemers zijn onder andere de Provincie, verschillende gemeenten, ondernemers en belangengroeperingen op het gebied van watertoerisme, Marketing Groningen en de VVV.

1.5 *Conclusie*

- De website is uitgebreid en geactualiseerd voor de watertoerist.
- Vanaf de start van het vaarseizoen 2010 is er een informatieve waterkaart van de stad Groningen.
- Een Duitse versie van de waterkaart wordt gemist.
- Het Havenwezen kan minder adequaat hun nautische taken uitvoeren door het gemis van een bootje.
- Een breed waterplatform wordt gemist door diverse belanghebbenden.

2 Terrassen aan het water

Terrassen direct langs de waterkant zijn uiteraard aantrekkelijk en niet alleen voor watertoeristen. Dit hoofdstuk gaat in op de mogelijkheden. Wil de gemeente echter watertoeristen trekken dan is het van belang dat watertoeristen direct aan, of in de directe omgevingen van, het terras kunnen aanmeren. Wanneer dit gefaciliteerd wordt, zal dit gevolgen hebben voor wonen op het water omdat er op dit moment geen locaties in de Diepenring geschikt zijn voor aanmeerplekken.

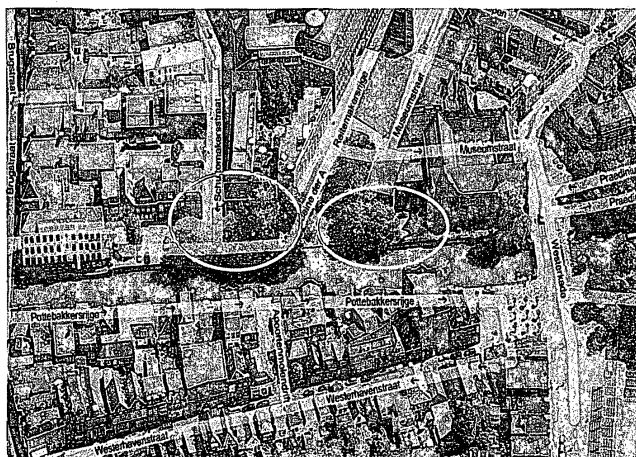
2.1 Terrassenbeleid

Om terrassen lang de waterkant te faciliteren vanuit de gemeente is het terrassenbeleid in 2009 herijkt en 17 juni 2009 vastgesteld door de raad. Vóór de herijking schreef het beleid voor dat een terras aan de gevel van het eigen horecapand gesitueerd moest worden of, in goed overleg met de bureu, op een terrasseneiland zoals in de Poelestraat. Terrassen langs de waterkant waren daarom door het oude terrassenbeleid niet mogelijk. Na de herijking van het terrassenbeleid is het expliciet toegestaan terrassen te situeren langs de waterkant. Op deze manier is het voor horecagelegenheden mogelijk geworden een terras langs bijvoorbeeld de diepenring te realiseren. Momenteel lopen er verschillende initiatieven.

2.2 Horecanota

In de Horecanota 2005 is rekening gehouden met het realiseren van extra horecagelegenheden aan de vaarwegen door de stad. Voorbeelden genoemd in deze nota zijn het voormalig Pomphuisje aan de Schuitemakersstraat en het depot van het voormalig Natuurmuseum. Wat lastig is aan deze locaties is dat er niet direct aangelegd kan worden aan de kade van het Kleine der A. Doordat de doorvaart smal is en de vaarweg deel uitmaakt van de Staande-mastroute is dat nautisch niet verantwoord. Eén mogelijkheid voor recreatievaart om in de omgeving aan te kunnen leggen is de kade van de Zuiderhaven, echter is dit ook de enig mogelijkheid.

Naast deze locaties worden de daktuin van de Westerhaven, het pleintje bij de Westerkade, het BIM-station aan de Turfsingel en het pleintje Voor 't Voormalig Klein Poortje onderzocht als potentiële horecalocaties. Ook bij de meeste van deze locaties is het echter lastig, zo niet onmogelijk, om aan te meren met bootjes. Dit komt onder andere doordat de Diepenring vol ligt met woonboten. De terrassen zijn hierdoor leuk voor mensen aan de wal, echter watertoeristen zullen minder snel stoppen om op het terras te gaan zitten.

Mogelijke locaties terrassen aan de Staande-mastroute.

2.3 Conclusie

- Het terrassenbeleid is herijkt.
- De horecanota speelt in op horecagelegenheden langs de waterkant.
- Diverse initiatieven op het gebied van terrassen langs de waterkant ontplooiën zich op dit moment.
- De terrassen zijn minder interessant voor watertoeristen, omdat er geen mogelijkheden zijn om aan te meren.

3 Bruggen

Groningen ligt op de Staande-mastroute, de vaarroute door Nederland waarlangs een zeilboot kan varen zonder de mast te hoeven laten zakken omdat alle bruggen in de route omhoog kunnen. De Staande-mastroute gaat dwars door de stad, waarbij 18 bruggen worden gepasseerd, waaronder een spoorbrug. Dit duurt, onder optimale omstandigheden, ongeveer 2,5 uur. De Staande-mastroute is aangegeven op de waterkaart te vinden in bijlage 1.

3.1 Brugnamen

De gemeente Groningen heeft in totaal 38 bruggen. Om gemakkelijk en snel de stad door te varen is het voor de watertoerist handig de brugnaam snel te kunnen achterhalen. Hiervoor worden meestal brugnaamborden gebruikt die makkelijk leesbaar zijn voor de watertoerist. De watertoerist kan zich dan melden bij de centrale bedieningspost (050-3188500) en aangeven welke brug hij wil passeren. Bij enkele belangrijke bruggen ontbrak echter de brugnaam tot voor kort. In 2009 zijn bij deze bruggen de brugnamen alsnog geplaatst. Bij de cruciale bruggen zijn in 2010 brug hoogteschalen aangebracht, zodat schepen kunnen zien of ze ook zonder brugopening de brug kunnen passeren.

3.2 Bedieningstijden

De bedieningstijden vormen belangrijke informatie voor watertoeristen in verband met hun vaarschema. Omdat de Staande-mastroute dwars door de stad gaat moeten 18 bruggen worden gepasseerd. In het verleden duurde dat soms een hele dag. Doordat een reorganisatie heeft plaatsgevonden en verschillende bruggen nu op afstand zijn te bedienen duurt de doorvaart nu ongeveer 2,5 uur. Hierdoor zijn de klachten minder geworden. De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten echter nog steeds niet aan op de openingstijden van de Provincie, wat een betere service voor watertoeristen zou betekenen.

Om de bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen aan te laten sluiten op die van de provincie is een financiële investering noodzakelijk door meer bruggen op afstand bedienbaar te maken. Wanneer een brug buiten het centrum op afstand te bedienen is hoeft hier geen brugwachter naar toe te fietsen. Dit kan de wachttijden voor bruggen buiten het centrum met 20 minuten verminderen. Bruggen in de binnenstad op afstand bedienen is echter vrij riskant, omdat hier vaak ad hoc verkeerssituaties rond bruggen ontstaan waarop ingespeeld moet worden. Extra inzet van brugwachters vergt jaarlijks in orde van € 100.000,- aan personeelskosten. De kosten om alle bruggen buiten het centrum op afstand bedienbaar te maken zijn in dit onderzoek niet inzichtelijk gemaakt. Dit omdat er per brug onderzocht moet worden of dit mogelijk en wenselijk is.

De bedieningstijden zijn als volgt:

Provincie Groningen werkt met 7 maanden vaarseizoen en bedieningstijden van 7:00 tot 19:00 uur zonder spertijden.

Gemeente Groningen werkt met 5 maanden vaarseizoen en bedieningstijden van 9:00 tot 12:00, 13:00 uur tot 16:00 en 17.30 tot 19.00 uur.

Informatiepaneel en brugnaambordje bij de museumbrug.

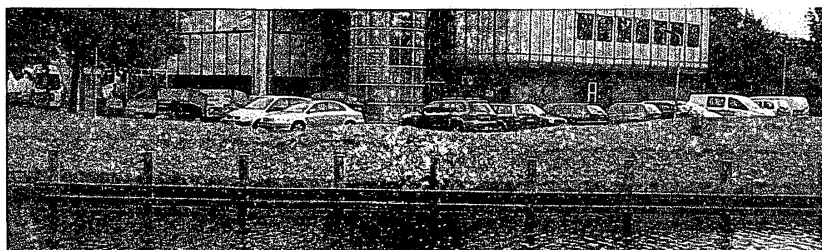
3.3 Brug wachtplekken

Wachtplekken bij bruggen zijn belangrijk voor veiligheid en rust op het water. Wanneer een schip 20 minuten voor een brug moet wachten, moet een schipper constant bijsturen om niet aan de wal vast te lopen of aanvaringen te veroorzaken. Dit veroorzaakt, vooral als er meerder schepen liggen te wachten, spannende situaties voor watertoeristen die juist willen ontspannen.

Het is niet noodzakelijk om bij alle bruggen deze wachtplaatsen te realiseren. Op vele locaties zijn al wachtplekken gerealiseerd. Op enkele strategische locaties, waar veel hinder wordt ondervonden, is het echter volgens externe partijen een noodzakelijke aanvulling. Deze locaties zijn:

- Van Ketwich Verschuurbrug, vanuit richting Drenthe.
- Tussen de ACM-brug en de Spoorbrug over het Reitdiep.

Er is niet veel nodig om deze wachtplekken te realiseren. Voorwaarde is wel dat de wachtplekken het niet mogelijk maken om aan te meren aan de wal. Enkele palen met een kantplank is voldoende. De kosten voor dergelijke wachtplekken voor de recreatievaart worden geraamd op € 27.000,- per locatie. Bij de Van Ketwich Verschuurbrug zijn geen wachtplekken maar zijn wel palen aan de wal waaraan recreatievaart kan aanleggen.

Voorbeeld van recreatieve wachtplekken voor de Van Halbrug.

3.4 Conclusie

- Alle cruciale bruggen in de stad zijn voorzien van naamborden.
- De invloed van de tram op de bedieningstijden van de Herebrug is punt van nader onderzoek en afstemming.
- Op cruciale punten in de stad hangen informatieborden met o.a. de bedieningstijden.
- De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten niet aan op die van de Provincie. Om aan te sluiten op de bedieningstijden van de Provincie is extra brugbedieningscapaciteit nodig. De jaarlijkse extra kosten van een brugwachterploeg bedragen circa € 100.000,-.
- Op twee cruciale punten worden wachtplekken gemist. Om deze wachtplekken te realiseren is een investering nodig van € 54.000,-

4 Jachthavens

Besluitpunt 1 van het initiatiefvoorstel verzoekt het college onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot uitbreiding van het aantal ligplaatsen in bestaande jachthavens.

Een jachthaven heeft twee types ligplaatsen, de zogenaamde passantenplekken en de vaste ligplaatsen. De vaste ligplaatsen worden gebruikt door booteigenaren wanneer deze geen gebruik maken van hun schip. Ze huren een ligplaats voor de duur van meestal één jaar: een soort stallingfaciliteit.

Naast de vaste ligplaatsen zijn er de passantenplekken in de jachthavens. Dit zijn de aanlegplekken die door schippers wordt gebruikt als ze op reis zijn en 's nachts verblijven op hun schip. Deze passantenplekken hebben dus een recreatieve doelstelling, in tegenstelling tot de vaste ligplaatsen. Goede voorzieningen als elektriciteit, watertappunten, douche- en toiletvoorziening, wasmachines en -drogers en vuilwater-inname zijn voor deze doelgroep van wezenlijk belang. Op dit moment zijn er diverse mogelijkheden voor schepen om een overnachtingsplek te vinden: de Groninger Motorboot Club op de kruising Eemskanaal/Van Starckenborghkanaal, de Oosterhaven en sinds dit jaar de Stadsjachthaven Reitdiep. Daarnaast zijn er de gemeentelijke aanlegvoorzieningen aan Hoge der A en de Zuiderhaven. Dit hoofdstuk gaat eerst in op de huidige faciliteiten, daarna op potentiële groei.

4.1 Groninger Motorboot Club

De Groninger Motorboot Club heeft een lange geschiedenis in de stad Groningen en was vroeger gevestigd in de zwaaiikom Verbindingskanaal, de locatie van het huidige Groninger Museum. Het betreft een haven voor clubleden maar deze biedt in de zomermaanden ook de mogelijkheid voor passanten om aan te leggen. De Groninger Motorboot Club heeft in totaal 68 ligplaatsen waarvan 25 passantenplekken.

De loopafstand naar het centrum is 1,5 kilometer. Met de fiets of de bus, die naast de deur stopt, is het centrum goed te bereiken.

Er zijn in de haven voldoende voorzieningen zoals stroom- en watertappunten, douches, toiletten, stortpunt chemisch toilet, wasmachine en wasdroger, afvalcontainers en draadloos internet. Naast de Groninger Motorboot Club ligt een gemeentelijke boot-trailerhelling.

De Groninger Motorboot Club is de eerste havenlocatie aan de Staande-mastroute vanuit Delfzijl.

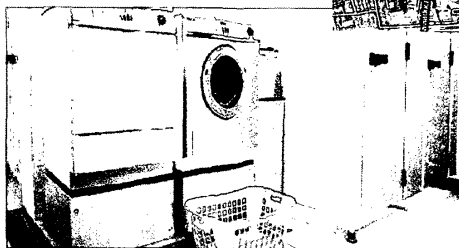
Website: www.groningermotorbootclub.nl

4.2 Jachthaven Oosterhaven

De Oosterhaven is de commerciële jachthaven die het dichtst bij het centrum ligt. De Jachthaven Oosterhaven wordt geëxploiteerd door de familie Beuker. Vanaf hier is de binnenstad makkelijk te voet te bereiken.

De Jachthaven Oosterhaven biedt 100 ligplaatsen waarvan 80 zijn bedoeld voor passanten.

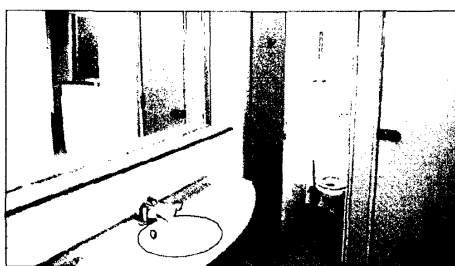
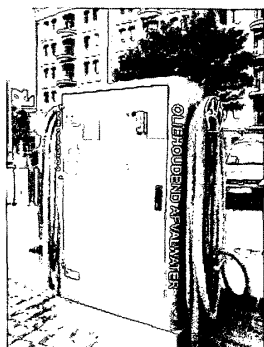
Er zijn diverse voorzieningen zoals een douche- en toiletruimte, een wasmachine en -droger, stroom- en watervoorzieningen, vuilwatertank en draadloos internet. De haven is ook geschikt voor minder validen. De Jachthaven Oosterhaven geeft al

een tijd aan te willen uitbreiden aan de zuidzijde, omdat aan de vraag in het hoogseizoen niet kan worden voldaan. Er zijn gesprekken geweest met de exploitant om ook de zuidzijde van de Oosterhaven te mogen exploiteren. Echter liggen aan deze zijde van de Oosterhaven in de winter ook charterschippers met wie de gemeente rekening wil houden. De zuidzijde is op dit moment in exploitatie van de

gemeente. De verdere planvorming voor de zuidzijde is opgeschort tot in het najaar van 2010, wanneer de charterschippers weer terug zijn. De bedoeling is dat de zuidzijde in de zomermaanden meer plaats zal gaan bieden aan recreatievaart.

Website: www.jachthavenoosterhaven.nl

Een impressie van de voorzieningen in de Jachthaven Oosterhaven.

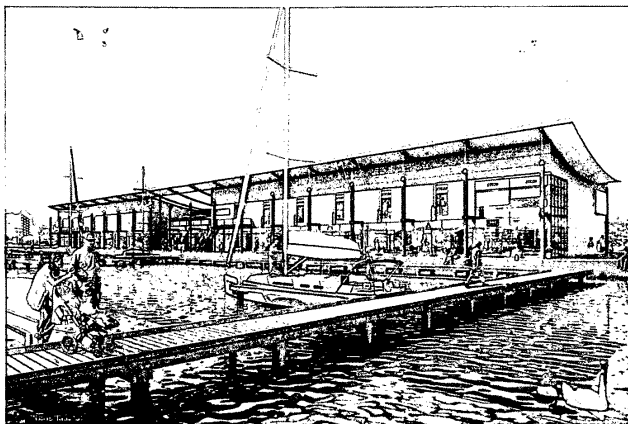
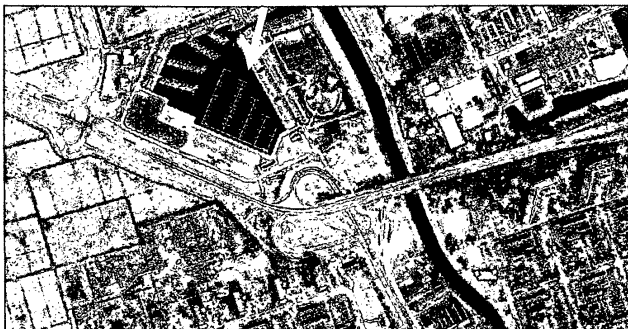
4.3 Stadsjachthaven Reitdiep

De stadsjachthaven Reitdiep is de nieuwste aanwinst in de gemeente met aanlegplekken voor passanten. De Stadsjachthaven Reitdiep wordt geëxploiteerd door familie Muntinga. De jachthaven heeft 220 ligplaatsen waarvan 120 voor passanten. Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplaatsen binnen de gemeente bijna verdubbeld.

De voorzieningen van de Reitdiephaven zijn vergelijkbaar met de andere commerciële jachthavens: water- en stroomtoevoer, stortpunten chemisch toilet, douche- en toiletvoorzieningen, wasmachines en -drogers, afzuiginrichting voor vuilwater. Naast deze voorzieningen zijn er nog diverse voorzieningen in ontwikkeling rond de jachthaven. Zo is er bijvoorbeeld een maritiem centrum in aanbouw van ongeveer 6.000 m² waar een supermarkt, een restaurant en een speciaalzaak voor de watersport gevestigd zullen worden.

De afstand van de jachthaven tot het centrum van Groningen is ongeveer 4 kilometer. Doordat de belangrijkste voorzieningen in de nabije toekomst bij de jachthaven aanwezig zijn zullen bezoeken aan de binnenstad niet perse noodzakelijk zijn. Wel is de exploitant van de jachthaven voornemens fietsen te verhuren en in het hoogseizoen een pendelbusje te laten rijden zodat watertoeristen desgewenst toch gemakkelijk in het centrum kunnen komen.

Website:
www.reitdiephaven.nl

Een impressie van de Reitdiephaven met op de achtergrond het toekomstige maritiem centrum.

4.4 Gemeentelijke passantenplekken

Naast de commerciële jachthavens biedt ook de gemeente Groningen faciliteiten aan voor overnachtingen op het water. Deze plekken zijn te vinden aan het Hoge der A en in de Zuiderhaven. De zuidzijde van de Oosterhaven wordt op dit moment geëxploiteerd door de gemeente. De voorzieningen bij de gemeentelijke aanlegfaciliteiten zijn magertjes vergeleken met de commerciële jachthavens. Voor het liggeld worden elektriciteit en water aangeboden. De douchevoorziening die bij de A-brug stond is inmiddels opgeheven. Wel is er een urinoir aan het Hoge der A en een toiletvoorziening aan het Kleine der A ter hoogte van Reitemakersrijge. De elektriciteitsvoorzieningen aan de Hoge der A zijn op dit moment voldoende. De aansluitingen in de Zuiderhaven zijn echter ontoereikend. In de zomermaanden liggen er vaak lange verlengkabels om alle boten te kunnen voorzien van stroom. Om deze reden is het zinvol de Zuiderhaven van een nieuw elektriciteitskast te voorzien. In bijlage II is een overzicht opgenomen waarin een voorstel wordt gedaan voor een nieuwe elektriciteitskast. De kosten hiervan worden geraamd op € 7.000,-.

Om de huidige gemeentelijke voorzieningen op peil te houden wordt structureel € 45.000 per jaar uitgegeven aan onderhoud en vervanging.

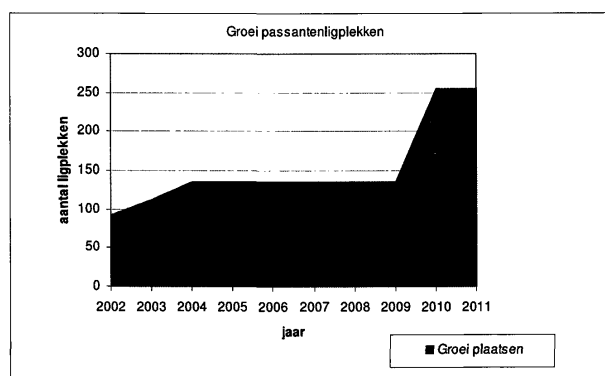
Stroomvoorziening aan het Hoge der A.

4.5 Capaciteit passantenplekken

Naast passantenplekken hebben de meeste havens ook vaste ligplaatsen. In het toeristenseizoen, als de vaste huurders zelf weg zijn, zijn deze plekken vaak ook beschikbaar voor passanten. In de telling zijn deze niet meegenomen omdat het hier om incidentele capaciteit gaat. De capaciteit aan officiële passantenplekken van de diverse jachthavens is als volgt:

- Groninger Motorboot Club: 25
- Jachthaven Oosterhaven: 80
- Stadsjachthaven Reitdiep: 120
- Gemeentelijk passantenplekken: 30

De capaciteit van de jachthavens is met de komst van de Reitdiephaven in 2010 bijna verdubbeld (zie grafiek hiernaast). Het is nog onduidelijk hoeveel ligplaatsen de uitbreiding van de Zuidzijde van de Oosterhaven oplevert en derhalve niet meegenomen.

4.6 *Conclusie*

- Het totaal aantal ligplaatsen in de jachthavens van Groningen bedraagt 418.
- Hiervan zijn 255 ligplaatsen bedoeld voor passanten, dit is 61%.
- Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplekken in 2010 bijna verdubbeld. Daarom is uitbreiding van passantenplekken op korte termijn niet nodig.
- De voorzieningen bij de gemeentelijke passantenplekken zijn sober.
- Om in ieder geval de basale voorzieningen op peil te houden is één extra elektriciteitskast in de Zuiderhaven gewenst. Dit vraagt een investering van € 7.000,-

5 Watertoerisme in cijfers

Vergrijzing, deeltijdwerk en een hogere levensstandaard zijn de belangrijkste oorzaken van een groeiende behoefte aan leisure-activiteiten. Daarbinnen is watertoerisme ook voor Groningen een potentiële groeiemarkt.

Cijfers wijzen uit dat de groei van watertoerisme in het Noorden veelal neerslaat in de klassieke watersportgebieden als Friesland en het IJsselmeer. Dit komt doordat hier de meren een samenhangend areaal vormen waar je van stadje naar stadje kunt varen. Voor zeilboten zijn meren en zeeën aantrekkelijk omdat hier voluit gezeild kan worden. Op veel vaarwegen in Nederland is zeilen zelfs verboden in verband met vrachtvervoer, dit geldt ook voor het Van Starckenborghkanaal.

5.1 De economische betekenis voor Groningen

De exacte economische waarde van het watertoerisme kan niet rechtstreeks becijferd worden. In dit rapport baseren we ons op de gegevens die we hebben aangetroffen in het rapport Kerncijfers Toerisme en Recreatie, editie 2009 van het Nederlands bureau voor Toerisme & Congressen, op cijfers van het CBS en de website van de Hiswa.

In deze rapporten is uitgegaan van gemeten en geregistreerde overnachtingen. De uitgaven van mensen die niet geregistreerd worden kunnen niet worden meegeteld. Een indicatie van de grootte van deze groep is niet te geven. We beperken ons daarom tot de groep watertoeristen die geregistreerd zijn op de bestaande passantenplekken in de jachthavens in Groningen. Voor deze registratie is gebruik gemaakt van de toeristenbelasting die opvarenden betalen.

In de periode tussen 2003 en 2009 is het aantal geregistreerde overnachtingen in de passantenhavens in Groningen gestegen van 11.518 naar 12.202. Een toename van 684 geregistreerde en betaalde overnachtingen. In de tussenliggende periode fluctueerde het aantal nogal.

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven zijn er in gemeente Groningen 135 passantenplekken. Omgerekend naar het aantal overnachtingen betekent dit dat in 2009 er sprake was van iets meer dan 90 overnachtingen per plaats.

In 2004 en 2005 was er sprake van een piek in het aantal overnachtingen van rond de 13.145, meer dan 97 overnachtingen per ligplaats.

Uitgaand van een besteding per overnachting van gemiddeld € 75,- belopen de bestedingen direct gerelateerd aan het watertoerisme in Groningen zo'n € 900.000,- per jaar.

Met de aanleg en openstelling van de Stadsjachthaven Reitdiep is de capaciteit met 120 plaatsen uitgebreid. Het totale aanbod is bijna verdubbeld naar 255 plaatsen. Het effect op de bezettingsgraad is moeilijk te voorspellen maar de kans dat de aan watertoerisme gerelateerde bestedingen de komende jaren het miljoen zullen overschrijden is groot.

Bij een gelijkblijvende bezettingsgraad van 90 overnachtingen per ligplaats kan het totaal aantal overnachtingen doorgroeien naar 22.950. Het bedrag van bestedingen zou dan naar 1,7 miljoen kunnen doorgroeien¹.

De bestedingen van de watersporttoerist komen voor 70% terecht in de retail en horeca².

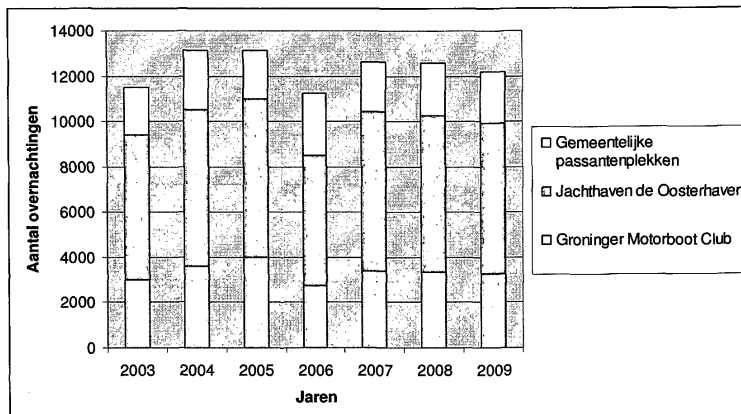
In de toeristensector levert elke € 150.000,- besteding theoretisch 1 arbeidsplaats op. Een mogelijke stijging in de bestedingen van € 800.000,- zou theoretisch tot een stijging van 5 arbeidsplaatsen leiden door de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep. Dit zijn dan alleen bestedingen dankzij de overnachtingen van passanten, overige bestedingen zijn niet meegenomen.

Om aan te kunnen geven hoe groot de behoefte is aan uitbreiding van passantenligplaatsen is in dit onderzoek gebruik gemaakt van de registratie door middel van toeristenbelasting en het aantal brugopeningen in de stad. Hiervan is gebruik gemaakt omdat deze gegevens voorhanden zijn bij de DIA en bij het Havenwezen.

Voor een scherper beeld van de vraag zijn ook de cijfers van het aantal 'nee-verkopen' van belang. Deze cijfers zijn echter niet voorhanden.

¹ De cijfers zijn gebaseerd op Kerncijfers Toerisme en Recreatie van het Nederlands bureau voor toerisme en congressen, editie 2009.

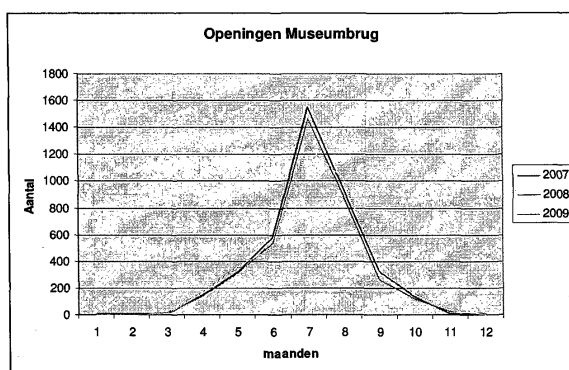
² 31% boodschappen, 12% recreatief winkelen, 27% horeca, bron idem.

In bovenstaande grafiek is het aantal overnachtingen per jachthaven, per jaar weergegeven. Uit de cijfers lijkt geen duidelijke groeitrend waarneembaar. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat er niet altijd toeristenbelasting wordt geïnd. Daarnaast zeggen de cijfers niet alles over de bezettingsgraad van de jachthavens; deze kunnen bij 12.000 bijvoorbeeld een al bezettingsgraad van 100% hebben. Omdat het aantal overnachtingen in jachthavens niet alles zeggen over de groei van in watertoerisme wordt er ook gekeken naar andere cijfers die bekend bij gemeente Groningen, het aantal brugopeningen.

In onderstaande grafiek is het aantal brugopeningen van de Museumbrug voor watersport weergegeven. De Museumbrug is gekozen omdat deze midden in de Staande-mastroute door Groningen ligt. Dat watertoerisme als potentiële groeiemarkt wordt aangemerkt lijkt ook op basis van deze cijfers niet terecht. In het aantal brugopeningen is eerder een daling waarneembaar dan een stijging. Echter een mogelijke verklaring is ook dat schepen meer in konvooi door de stad zijn gaan varen: het aantal openingen zegt immers nog niet alles over het aantal schepen. Daarnaast is ook het weer van grote invloed en zijn er de afgelopen jaren enkele stremmingen geweest door werkzaamheden aan wegen en bruggen.

Wel lijken demografische cijfers (lees vergrijzing) op een mogelijke groei te duiden. Hoe, waar en in hoeverre deze groei zich manifesteert is moeilijk te voorspellen - mogelijk toch vooral in de klassieke watersportgebieden. Voor meer inzicht in de waarde van bovenstaande cijfers is monitoring van de recreatievaart nodig.

5.2 Watersportfaciliteiten in de stad

Watersporttoerisme als zelfstandig bezoekmotief, zoals bijvoorbeeld Friesland dat kent, kennen we niet in Groningen. Nabijgelegen watersportrecreatiegebieden als het Paterswoldse en Hoornse meer, het Zuidlaardermeer en het Schildmeer zijn daarvoor te klein van omvang en hebben te weinig relatie met elkaar om als doorslaggevend recreatief bezoekmotief te gelden. De aantrekkingskracht van Groningen voor recreatie op het water ligt veeleer in de identiteit van de stad zelf in combinatie met de aanwezige havenfaciliteiten. Ook is Groningen een 'stepping stone' in de verbinding tussen de Oost-Groninger vaargebieden, Duitsland, het Lauwersmeer en aan de andere kant Friesland en het IJsselmeer. Dit dankzij de Staande-mastroute door de stad.

Door het grootstedelijk karakter met aantrekkelijke architectuur, culturele voorzieningen, horeca en retail is Groningen in deze verbinding wél de aantrekkelijkste tussenstop in het noorden.

Hierbij past dat er voldoende havenfaciliteiten zijn die aansluiten bij het bezoekmotief van de passant. Met de aanleg van de Reitdiephaven met 120 passantenplaatsen is hierin in belangrijke mate voorzien.

5.3 Toeristenbelasting

Een veel terugkerende opmerking van de watertoerist betreft de toeristenbelasting. Deze is voor een watertoerist net zo hoog als voor een hotelgast. Terwijl de liggelden veel lager zijn dan de prijs van een hotelovernachting. Watertoeristen relateren de kosten van de belasting aan de kosten van hun overnachting en vinden die verhouding dus scheef. Soms wordt zelfs meer toeristenbelasting betaald dan liggeld. Onderstaand voorbeeld gaat uit van een boot van 6 meter die één nacht in de haven ligt. Op dit schip overnachten 4 opvarenden.

Kosten per nacht voor het aanleggen van een schip in de categorie tot 7 meter = € 4,30.

De gemeentelijke toeristenbelasting is € 1,60 p.p. en bij 4 personen dus € 6,00. het totale liggeld is in dit geval € 10,30. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de bruggen in de stad Groningen gratis worden geopend. In bijvoorbeeld Friese gemeenten betaalt men €1,10 per brugopening via het welbekende klompje. Toeristenbelasting wordt bij veel Friese gemeenten niet betaald.

5.4 Conclusie

- Met de cijfers over de laatste jaren is niet onomstotelijk aan te tonen dat er een groei zit in het watertoerisme.
- De bestedingen van de watertoerist bedragen in Groningen jaarlijks rond de € 900.000,- en zullen mogelijk stijgen door de uitbreiding van het aantal passantenplekken.
- Er is behoefte aan een goede monitoring om beter te kunnen beoordelen of er voldoende ligplaatsen zijn.
- De toeristenbelasting staat in de beleving van watertoeristen niet in verhouding tot het liggeld.

6 Aanmeerplekken

Aanmeerplekken zijn plekken voor kortstondig aanmeren van recreatieschepen, 4 uur of korter. Er zijn op dit moment in de binnenstad geen uitgesproken aanmeerplekken. De meeste schippers leggen hun schip daar neer waar faciliteiten zijn en op dat moment ruimte is. Vooral het Hoge der A en de Zuiderhaven zijn gewilde plekken voor kortstondig aanmeren: dicht bij de binnenstad met de voorzieningen die aanmeren mogelijk maken.

Aanmeerplekken hoeven in principe niet aan hoge eisen te voldoen. De basisvoorzieningen zijn haken/ogen om het schip vast te leggen en voorzieningen waardoor opvarenden hun schip op en af kunnen. Eventuele sanitaire voorzieningen zouden een plus kunnen zijn. Deze worden overigens vooral verwacht in jachthavens bij passantenplekken. De aanmeerplekken worden vooral door schippers gebruikt die even de stad ingaan om te winkelen of een bezoek te brengen aan een horecagelegenheid. Voor watertoeristen zou de diepenring de ideale aanmeerzone vormen voor een bezoek aan de binnenstad. Door de aangewezen kanaalvakken voor woonboten is hier geen ruimte om aanlegfaciliteiten te realiseren. Deze kanaalvakken zijn aangewezen voor woonschepen op basis van de Verordening openbaar vaarwater (VOV) en het Bestemmingsplan openbaar vaarwater (BOV). Deze zijn gemaakt voor de rechtszekerheid van woonbootbewoners, de stedenbouwkundige kwaliteit en de nautische veiligheid.

3.1 Potentiële aanmeerplekken

Het is vrij lastig goede aanlegfaciliteiten te realiseren op een door de watertoerist gewenste locatie. De watertoerist wil het liefst in de binnenstad (diepenring) aan kunnen leggen maar wordt op de meeste plekken gehinderd door woonboten. In bijlage III is een kaart toegevoegd waarop het watergebruik van gemeente Groningen is aangegeven.

Het Hoge en Lage der A zijn in principe geen optie. De kades zijn hoog; om hier met kleinere schepen te kunnen aanmeren moeten er steigers voor de kades komen. Deze zullen afbreuk doen aan de esthetische kwaliteit van de monumentale kades. Bovendien liggen de kades met WinterWelvaart vol aan beide kanten en zal de doorvaart, door het aanpassen van de kades, op deze momenten geheel blokkeren. Ook leggen hier vaak schepen aan die hoog op het water liggen en hierdoor juist meer aan een hoge kade hebben.

In dit onderzoek is dan ook verder gekeken dan alleen naar de diepenring. Mogelijke aanmeerplekken zijn:

- Reitdiep ter hoogte van de Pleiadenbrug
- Oosterhamrikkanaal (mogelijk mee te nemen in nieuwe ontwikkelingen)
- Verbindingskanaal Zz ter hoogte van het Groningermuseum.

Hierbij moet worden opgemerkt dat alleen de locatie in het verbindingskanaal de enige echt mogelijk locatie is aangezien dit op redelijke loopafstand van de stad is, een belangrijke voorwaarde voor de watertoerist. Tevens is de locatie in het Oosterhamrikkanaal geschikt met het oog op de toekomstige ontwikkeling rond dit gebied. De locatie ter hoogte van de Pleiadenbrug is niet wenselijk omdat de watertoerist in dit geval beter kan doorvaren richting Stadsjachthaven Reitdiep. De mogelijke aanmeerplekken zijn terug te vinden in bijlage IV. Hier is ook een kostenraming per locatie aan toegevoegd.

3.3 Voorzieningen voor aanmeerplekken.

Zoals eerder aangegeven zijn er voor aanmeerplekken weinig voorzieningen noodzakelijk: haken en ogen om het schip vast te kunnen leggen en voorzieningen om het schip goed te kunnen verlaten. Daarnaast zouden sanitaire voorzieningen een plus kunnen zijn, noodzakelijk zijn ze echter niet. De meeste mensen die kortstondig aanmeren gaan de binnenstad in voor boodschappen of een bezoek aan een horecagelegenheid. Ze zullen dan ook niet bij de aanmeerplek blijven rondhangen. Wanneer ze een bezoek brengen aan de binnenstad zijn er in de horecagelegenheden voldoende sanitaire voorzieningen aanwezig.

3.2 Raming kosten potentiële aanmeervoorzieningen

Voor de kostenraming is er per locatie (zie paragraaf 3.1) gekeken wat de minimaal noodzakelijke voorzieningen voor investering vragen. Het gaat hier om investeringen in grondpalen en waar nodig een trap in het talud om het schip te kunnen verlaten. De totale investering om de in bijlage IV voorgestelde plekken geschikt te maken voor aanmeren, is geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

3.3 *Conclusie*

- Er zijn in Groningen geen fysieke aanmeerplekken voor watertoeristen.
- Voorzieningen bij aanmeerplekken kunnen beperkt blijven tot palen/ringen om de boot vast te leggen en eventueel een steiger en/of taludtrap om het schip te kunnen verlaten.
- De meest gewilde plek om aan te meren met een boot is in de diepenring, deze kades liggen echter vol met woonboten.
- Er zijn twee locaties in de stad waar aanmeerplekken mogelijk zijn, de kosten om deze locaties geschikt te maken zijn geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de vorige hoofdstukken puntsgewijs weergegeven. Onder de conclusies volgen de aanbevelingen om watertoerisme te stimuleren.

7.1 Informatieaanbod

- Vanaf de start van het vaarseizoen 2010 is er een informatieve waterkaart van de stad Groningen.
- Een Duitse versie van de waterkaart wordt gemist door de Duitse recreatieschipper.
- Het Havenwezen kan minder adequaat hun nautische taken uitvoeren door het gemis van een bootje.
- Een breed waterplatform wordt gemist door diverse belanghebbenden.

Aanbeveling:

- De dienst RO/EZ opdragen de actualiteit van de website voor watertoerisme te waarborgen.
- Verbeterpunten t.a.v. de waterkaart door de dienst RO/EZ laten bijhouden.
- Gemeente Groningen initieert samen met de Provincie een waterplatform.

7.2 Terrassen aan het water

- Het terrassenbeleid is herijkt.
- De horecanota speelt in op horecagelegenheden langs de waterkant.
- Diverse initiatieven op het gebied van terrassen langs de waterkant ontplooiën zich op dit moment, echter maakt het Bestemmingsplan het soms nog onmogelijk een terras te realiseren.
- De terrassen zijn minder interessant voor watertoeristen, omdat er geen mogelijkheden zijn om aan te meren.

Aanbeveling:

- Op dit moment heeft de gemeente in voldoende mate de voorwaarden geschapen voor terrassen aan het water. Het is nu aan de markt van de mogelijkheden gebruik te maken.

7.3 Bruggen

- Alle cruciale bruggen in de stad zijn voorzien van naamborden.
- Op cruciale punten in de stad hangen informatieborden met o.a. de bedieningstijden.
- De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten niet aan op die van de Provincie. Om aan te sluiten op de bedieningstijden van de Provincie is extra brugbedieningscapaciteit nodig. De jaarlijkse extra kosten van een brugwachterploeg bedragen circa € 100.000,-.
- Op enkele cruciale punten worden wachtplekken gemist. Om twee wachtplekken te realiseren is een investering nodig van € 54.000,-.

Aanbeveling:

- Investeren in extra brugbedieningscapaciteit om de brugtijden gelijk te trekken met de provinciale bruggen acht de projectgroep in de huidige bezuinigingsslag 'een brug te ver'.
- Twee wachtplekken realiseren. Eén tussen de AMC-brug en spoorbrug en één aan de zuidzijde van de Van Ketwich Verschuurlaan vergt een investering van € 54.000,-.

7.4 Jachthavens

- Het totaal aantal ligplaatsen in de jachthavens van Groningen is 418.
- Hiervan zijn 255 ligplaatsen bedoeld voor passanten, dit is 61%.
- Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplekken in 2010 bijna verdubbeld.
- De voorzieningen bij de gemeentelijke passantenplekken zijn summier.
- Om in ieder geval de noodzakelijke voorzieningen te kunnen blijven bieden is één extra elektriciteitskast in de Zuiderhaven gewenst. Dit vraagt een investering van € 7.000,-

Aanbeveling:

- Eén extra elektriciteitskast á € 7.000,- bij de Zuiderhaven aanbrengen.

7.5 Watertoerisme in cijfers

- Met de cijfers over de laatste jaren is niet onomstotelijk aan te tonen dat er een groei zit in het watertoerisme.
- De bestedingen van de watertoerist bedragen in Groningen jaarlijks rond de € 900.000,- en zullen mogelijk stijgen door de uitbreiding van het aantal passantenplekken.
- Er is behoefte aan een goede monitoring om beter te kunnen beoordelen of er voldoende ligplaatsen zijn.
- De toeristenbelasting staat in de beleving van watertoeristen niet in verhouding tot het liggeld.

Aanbeveling:

- Op dit moment niet investeren in extra passantenligplaatsen.
- De bezettingsgraad van alle jachthavens in de stad bijhouden. Daarnaast een onderzoek uit te zetten om te achterhalen hoeveel extra (niet vervulde) vraag er is naar passantenplekken.

7.6 Aanmeerplekken

- Er zijn in Groningen geen fysieke aanmeerplekken voor watertoeristen.
- Voorzieningen bij aanmeerplekken kunnen beperkt blijven tot palen/ringen om de boot vast te leggen en eventueel een steiger en/of een taludtrap om het schip te kunnen verlaten.
- De meest gewilde plek om aan te meren met een boot is in de diepenring, deze kades liggen echter vol met woonboten.
- Er zijn twee locaties in de stad waar aanmeerplekken mogelijk zijn, de kosten om deze geschikt te maken zijn geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

Aanbeveling:

- De benodigde aanmeervoorzieningen á € 19.000,- aanbrengen volgens het voorstel in dit rapport.

8 Reacties externe partijen

Voor dit onderzoek zijn belangengroepen op het water gevraagd een reactie te leveren op dit concept rapport. Er is een reactie binnengekomen van de volgende partijen:

- Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe;
- Koninklijke Schutteveer
- Groningen Motorboot Club
- Jachthaven de Oosterhaven
- Stadsjachthaven Reitdiep
- GWC (Groninger Woonschepen Comité)
- Vereniging Historische Zeilvaart Groningen (HZG)

De reacties zijn zowel schriftelijk als mondeling binnen gekomen en hebben zeker aanvullende punten opgeleverd die bij kunnen dragen aan de kwaliteit van de stad op het gebied van watertoerisme. Alle reacties zullen staccato per hoofdstuk worden weergegeven.

8.1 Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe

- Het Watersportverbond was blij verrast dat de gemeente Groningen bezig is maatregelen te onderzoeken hoe het watertoerisme verder gestimuleerd kan worden.
- Over het algemeen een goed rapport, hier en daar zijn er wel aanvullingen en opmerkingen.
- Bij het hoofdstuk terrassen wordt door het Watersportverbond opgemerkt dat er niet wordt gesproken over locaties waar terrassen kunnen komen inclusief aanlegvoorzieningen. Het is leuk voor mensen uit de stad om een terrasje langs het water te pakken. Echter het is leuker, en beter voor het watertoerisme als het mogelijk is om als water toerist je boot aan/bij het terras te kunnen leggen. Het zou een impuls zijn voor het watertoerisme als er terrassen kunnen komen aan of in de buurt van aanlegvoorzieningen.
- Belangrijkste opmerking van het Watersportverbond is dat er niet wordt gesproken over wachtplaatsen. Wachtplaatsen zijn vooral bij de ingangen van de stad wenselijk omdat op deze locaties nog wel eens gewacht moet worden op bijvoorbeeld een brugwachter. Dit zorgt voornamelijk bij sterke stroming en harde wind voor gevaarlijke situaties. Wachtplaatsen zijn aanmeerplekken die in het water zijn gerealiseerd, palen met een kantplank is afdoende. Daarnaast is een wachtplaats tussen de nieuwe fietsbrug en de spoorbrug wenselijk omdat er soms lang gewacht moet worden tot de spoorbrug open kan.
- Door intensivering van het treinvervoer worden de openingstijden van de spoorbruggen steeds korter. Om een vlotte doorvaart door de stad Groningen blijvend mogelijk te maken zal goed overleg moeten plaats vinden met Prorail. Als de openingstijden steeds meer beperkt worden (wat de laatste jaren het geval is geweest) zal dit nadelig zijn voor een vlotte doorvaart.
- Voor nieuwe bruggen kunnen bepaalde voorwaarden worden opgesteld. Als voorbeeld wordt de nieuwe fietsbrug bij het Reitdiep genoemd. In het ontwerp is een doorvaarhoogte van 1 meter aangehouden. Dit is echter een lastige hoogte omdat de brug vaak open moet voor kleine bootjes die vaak net iets hoger zijn. De voorkeur van het watersportverbond is er om de brughoogte gelijke hoog te houden met de Pleiadenbrug. Deze brug is voor de meeste bootjes hoog genoeg zonder dat deze omhoog gehaald moet worden. De gewenste hoogte is daarom 1,25 meter. In eerste instantie lijkt dit extra kosten met zich mee te brengen door een langere en misschien hoger helling. De kosten kunnen zich echter terugverdienen doordat de brug minder vaak open moet wat voor minder slijtage zorgt en dus minder onderhoudskosten.
- Het watersportverbond uit zijn zorgen over de bedieningstijden van de bruggen. Het zou zeker een stimulans zijn voor het watertoerisme om bedieningstijden gelijk te trekken met die van de provincie.
- Vroeger had Groningen een slechte naam wat betreft de doorvaart langs de Staande Mastroute. Het kon soms inderdaad een dag duren voordat een boot door de stad was gevaren in verband met de vele bruggen. Met dank aan het Havenwezen is dit aanzienlijk verbeterd. De brugwachters doen hun werk goed en sommige bruggen zijn nu op afstand te bedienen. Nu duurt het inderdaad nog ongeveer 2 uur, een aanmerkelijke verbetering. Het watersportverbond krijgt hier dan ook vaak complimenten over van aangesloten leden. Het is echter wel zo dat het oude, slechte imago nog leeft onder watersporters die iets minder bekend zijn met Groningen. Dit weerhoudt sommige watertoeristen er van om door en naar

Groningen te komen. Misschien kan er iets worden gedaan aan dit oude imago? Het is geen gedoe meer om door de stad te varen.

- Het Watersportverband beaamt het dat het belangrijk is een goede monitoring op te zetten van het gebruik en de bezettingsgraad van de jachthavens.
- Er ligt veel nadruk op de Staande Mastroute. Dit is logisch omdat dit een druk bevaren route is. Echter is er ook een belangrijke route richting Drenthe die steeds belangrijker wordt. In Drenthe kunnen watertoeristen straks een rondje Drenthe varen zodra de route tussen Ter Apel en Erica klaar is. Dit gaat extra watertoeristen naar Drenthe trekken die via Groningen, Zuiderhaven en het Noord Willemskanaal richting Drenthe zullen varen. Hier kan Groningen van profiteren.

8.2 *Koninklijke Schuttevear*

- Bij het ontwerpen van gemeentelijke bruggen wordt volgens het Watersportverbond te weinig rekening gehouden met de watersport.
- Een brughoogte van minimaal 1,5 meter zal veel brugopeningen sparen. Hierdoor hoeft een brug minder vaak geopend worden wat ook vriendelijker is voor fietsers en voetgangers.
- Eventuele terrassen bij het voormalig natuurmuseum niet voorzien van ligplaatsen aangezien de doorvaart tussen de museumbrug en de Aa-brug erg smal is.
- Voor de doorsnee watersporter zullen de bedieningstijden voor 09.00 u niet belangrijk zijn. Als er op dat vroege tijdstip een binnenschip in actie is, zou men de pleziervaart mee kunnen laten varen. Het is wel van belang, dat er van begin tot eind van de bedieningstijd geen extra brugsluitingen worden ingevoerd. Een meer uitgebreide bedieningstijd zou mogelijk moeten zijn voor de Berlagebrug en eventueel de Oosterhavenbrug. Dit is met name van belang voor zeiljachten die het tij willen halen in Delfzijl.
- In Friesland is men in het grootste deel van de provincie overgegaan tot een ononderbroken bediening van 09.00 u tot 19.00 u. De provincie Groningen streeft ook naar een ononderbroken bediening van begin tot eind. Onderzoek heeft aangetoond, dat het openthoud voor het wegverkeer, door het openen van de brug, meer gevoelsmatig dan werkelijk is.
- De ligplaatsen voor de pleziervaart in de Oosterhaven Z.Z. mogen geen overlast voor de binnenvaart en de chartervaart opleveren.
- Door uitbreiding van het aantal vaarwegen voor de pleziervaart kan er een toename van de pleziervaart komen. De vaarweg naar Emmen via het Kieldiep en Ter Apel, alsmede een nieuwe route via het Oldambtmeer naar Termunterzijl kan pleziervaart aantrekken.
- De toeristenbelasting werkt niet positief naar de watertoerist toe. Een aantal gemeenten in Overijssel en Friesland heeft dit afgeschaft. De pleziervaarder heeft zijn eigen spullen. Hij is meestal self supporting.
- Aanmeerplekken in de diepening zullen voor passanten niet aantrekkelijk zijn. Die plekken zullen alleen aantrekkelijk zijn voor de plaatselijke bewoners, die met hun eigen bootje even door de stad willen varen. Hetzelfde geldt voor de zwaairom in het Oosterhamrikkanaal. Een mastjacht heeft daar niets te zoeken. Bovendien moet men nog 2 bruggen passeren. Vooraan in het Oosterhamrikkanaal is ook niet aantrekkelijk vanwege de zuiging van passerende binnenschepen.
- In het Verbindingskanaal tegenover het Museum moeten geen pleziervaartuigen afgemeerd worden. Het ligt in de buitenbocht als men van de Emmabrug afkomt. Bij een beetje stroom of wind, kan een binnenschip in de buitenbocht terecht komen, met alle gevolgen van dien voor gemeerd liggende jachten. Langs zij van de woonschepen is ook geen optie. (zie vorige opmerking)
- Op het Reitdiep moet men voorbij het Balkengat tot aan de spoorbrug de kant vrijhouden in verband met wachtplaatsen voor de spoorbrug. Hetzelfde geldt ook voor de Plataanbrug, er moet ruimte blijven voor wachtende schepen.

8.3 *Groninger Motorboot Club*

- in grote lijnen kunnen we ons vinden in de voorstellen tot verbetering.
- Toeristenbelasting. Voor de watersport/campings is de toeristenbelasting veel te hoog. Staat in geen verhouding.

8.4 Jachthaven De Oosterhaven

- Brug bedieningstijden gelijkrekken met de provinciale bedieningstijden is een stimulans voor het watertoerisme in gemeente Groningen.
- De zuidzijde van de Oosterhaven moet echt opgeknapt worden. De esthetische kwaliteit is op dit moment zeer slecht.
- De invloed van de tram op de bedieningstijden van de Herebrug moet zeker niet worden vergeten. Er moeten hier duidelijke afspraken over worden gemaakt.
- Wanneer er gewacht moet worden tussen de ACM brug en de spoorbrug over het Reitdiep is er geen gelegenheid om het schip vast te leggen. De ruimte tussen de twee brug is zeer krap wat voor spannende situaties kan zorgen. het is noodzakelijk de bedieningstijden op elkaar af te stemmen, of om wachtplekken tussen beide bruggen te realiseren.
- Het is lastig om af te meren in de Dorkwerder Sluis. Jachthaven De Oosterhaven krijgt hier vaak klachten over van watertoeristen. Palen zijn er wel maar beschermd het schip niet tegen krassen van de wal. er kan vrij eenvoudig een kantplak worden gerealiseerd op een hoogte van ongeveer 1 meter waardoor schippers beter kunnen aanleggen.

8.5 Stadsjachthaven Reitdiep

- De Hoogewegbrug (toegangsbrug tot de Stadsjachthaven Reitdiep) wordt alleen genoemd op de "algemene" borden met de bedieningstijden, helaas **niet** op of bij de brug zelf.
- Wij doen een zeer dringend beroep op U om op korte termijn over te gaan tot het aansluiten van de gemeentelijke brugtijden op de provinciale brugtijden. Wij hebben hier reeds **veelvuldig** op gewezen in overleg en notities binnen de projectgroep Reitdiep, de Dienst Havenwezen Gemeente Groningen en diverse andere functionarissen binnen de Gemeente – verantwoordelijk voor dit beleid.
- Het niet op elkaar aansluiten van de gemeentelijke en provinciale brugbedieningstijden is in de nautische wereld een veelbesproken en bekend probleem. Van veel schippers vernemen wij dat zij dit ervaren als een ontmoedigingsbeleid en een rampzalige situatie. Vaak reden om de Stad Groningen te mijden. Ook voor een economisch goed renderende Jachthaven Reitdiep is aanpak van dit probleem essentieel.
- Ook is het van groot belang dat de bedieningstijden (konvoeien) op zondagen aangepast/verruimd worden – met name ook aan het provinciale regiem. De huidige regeling is volstrekt ontoereikend en heeft een negatief effect op de doorvarende schippers voor herhalingsbezoek aan de Stad Groningen.
- Wij delen niet Uw aanbeveling om de investering in extra brugwachters of op afstand bedienbare bruggen achterwege te laten. Gefaseerde aanpassingen, toegespitst op het oplossen de grootste knelpunten is dringend noodzakelijk.
- Wij delen Uw aanbeveling om niet te investeren in extra passantenplekken. Een investering in eventuele aanmeervoorzieningen t.h.v. de Pleiadenbrug + Herman Coleniusbrug is geheel onnodig gezien de zeer vele ligplaatsen in de Reitdiephaven. Gezien de investeringen in en de capaciteit van Reitdiephaven hebben wij daarnaast ook behoefte de ontwikkeling van het aanbod te monitoren.
- De watertoeristen ervaren de toeristenbelasting als een grote extra last en wegen deze kosten mee bij hun beslissing om de Stad Groningen een bezoek te brengen. De kosten per nacht voor het aanleggen van een schip in de categorie tot 7 meter bedraagt € 4,30. Onze vraag is of hierin is meegerekend 19% btw. Verder zijn wij van mening dat deze kosten (ondanks het ontbreken van de nodige voorzieningen) in geen verhouding staan tot de prijs die door de andere jachthavens in Groningen (**moet**) worden berekend.
- Graag willen wij van deze gelegenheid gebruik maken nog eens te wijzen op de gevolgen voor de doorvaart van schepen bij eerder genoemde trampassage. Uit contacten met het Trambureau en een schriftelijke reactie naar ons van genoemd bureau blijkt dat het Trambureau uitgaat van een openingstijd van de gemeentelijke bruggen bij scheepspassage van niet meer dan 4,5 minuten. Ons is niet duidelijk op welk cijfermateriaal cq onderzoeksmateriaal deze gegevens berusten. Wij menen te mogen stellen (uitgebreide contacten met brugwachters) dat een tijd van max. 4,5 minuut in geen geval de realiteit weergeeft, te weten brugopeningstijden welke veel langer duren dan dit aantal minuten. Graag willen wij van deze gelegenheid gebruik maken op te merken dat blokkade van doorvaart van schepen welke het gevolg zal zijn van langere brugopeningstijden zeker geen stimulans zal zijn voor het watertoerisme in de Gemeente Groningen.

8.6 *Woonschepencomité Groningen*

- Het rapport is niet strijdig met belangen van de woonschepen, maatregelen gaan niet ten koste van ligplaatsen.
- Het woonschepencomité mist een behoefteanalyse voor de 4 uur aanmeerplaatsen.
- Het woonschepencomité vraagt zich af hoe de handhaving wordt georganiseerd van de 4 uur aanmeerplaatsen. Het woonschepencomité stelt voor te gaan naar Friesland voorbeeld. In Friesland mag je voor en na een bepaalde tijd niet meer liggen bij aanmeerplekken. Deze tijden zijn aangepast aan de bedieningstijden van de bruggen.
- Aanmeerplekken moeten meegenomen worden in de herziening van de VOV om de handhaving uit te kunnen voeren.

8.7 *Vereniging Historische Zeilvaart Groningen*

- Het rapport is geschreven vanuit het perspectief van de recreatievaart. De chartervaart, die ook beroepshalve deel uitmaken van het watertoerisme, wordt niet genoemd. Dat is een groot gemis en geeft een onvolledig beeld van de reële situatie.
- In paragraaf 4.4 wordt niet vermeld dat de Oosterhaven zz voor de winterperiode is gereserveerd voor de chartervaart.
- Wij vinden het niet juist dat er alleen naar de groei van de ligplaatsen voor passanten is gekeken, maar niet naar de groei van het aantal afgemeerde schepen/recreatievaart.
- Er wordt niet vermeld dat door de charterschepen toeristische voorzieningen worden gefaciliteerd. Daarbij valt te denken aan: bed & breakfast aanbod, aantrekken van toeristen naar de stad en beeldbepalend voor de Oosterhaven en Hoge der Aa.
- Op de plaatsen die voor de charterschepen zijn gereserveerd technische voorzieningen voor deze groep opnemen (krachtstroom en adequate watertankvoorzieningen).
- De VHZG wil graag deelnemen aan het nieuwe overleg platform. Wij kunnen goed bijdragen aan de promotie van Groningen als waterstad omdat wij in de zomer overal komen, kunnen wij op vele plekken promotiemateriaal achterlaten.

Voor meer info zie www.historischezeilvaartgroningen.nl

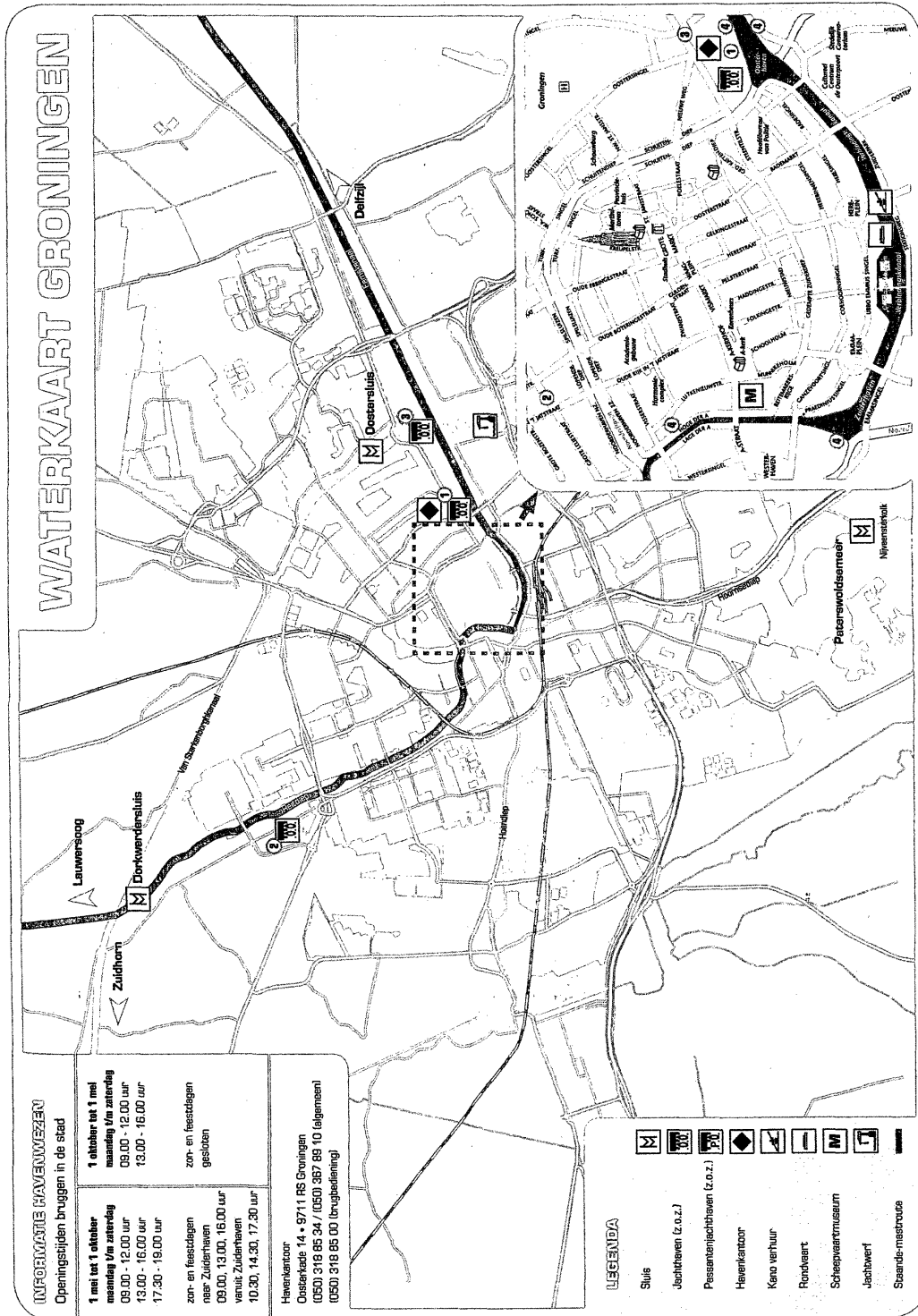
9 Financiële samenvatting

Samenvatting van de kosten voor de voorgestelde maatregelen.

Maatregelomschrijving	Uitvoeringskosten (excl. BTW)
Twee wachtplekken realiseren. Eén tussen de nieuwe fietsbrug-AMC en de spoorbrug over het Reitdiep. Plus één wachtplek aan de zuidzijde van de Van Ketwichverschuurlaan.	€ 54.000,-
Eén extra elektriciteitskast aanbrengen in de Zuiderhaven. Waardoor meer recreatievaart aan kan leggen in de Zuiderhaven en voorzien worden van elektriciteit.	€ 7.000,-
Aanmeervoorzieningen realiseren waar boten kunnen aanleggen om voor korte tijd de binnenstad in te gaan. (maximaal 4 uur)	€ 19.000,-
Totaal kosten uitvoering maatregelen	€ 80.000,-

Bijlagen

- Bijlage I: De waterkaart Groningen (1° druk)
- Bijlage II: Voorstel 2 extra elektriciteitskasten Zuiderhaven
- Bijlage III: gebruik waterwegen gemeente Groningen
- Bijlage IV: Voorstel locaties mogelijke aanmeerplekken
- Bijlage V: Diverse foto's van aanwezige faciliteiten

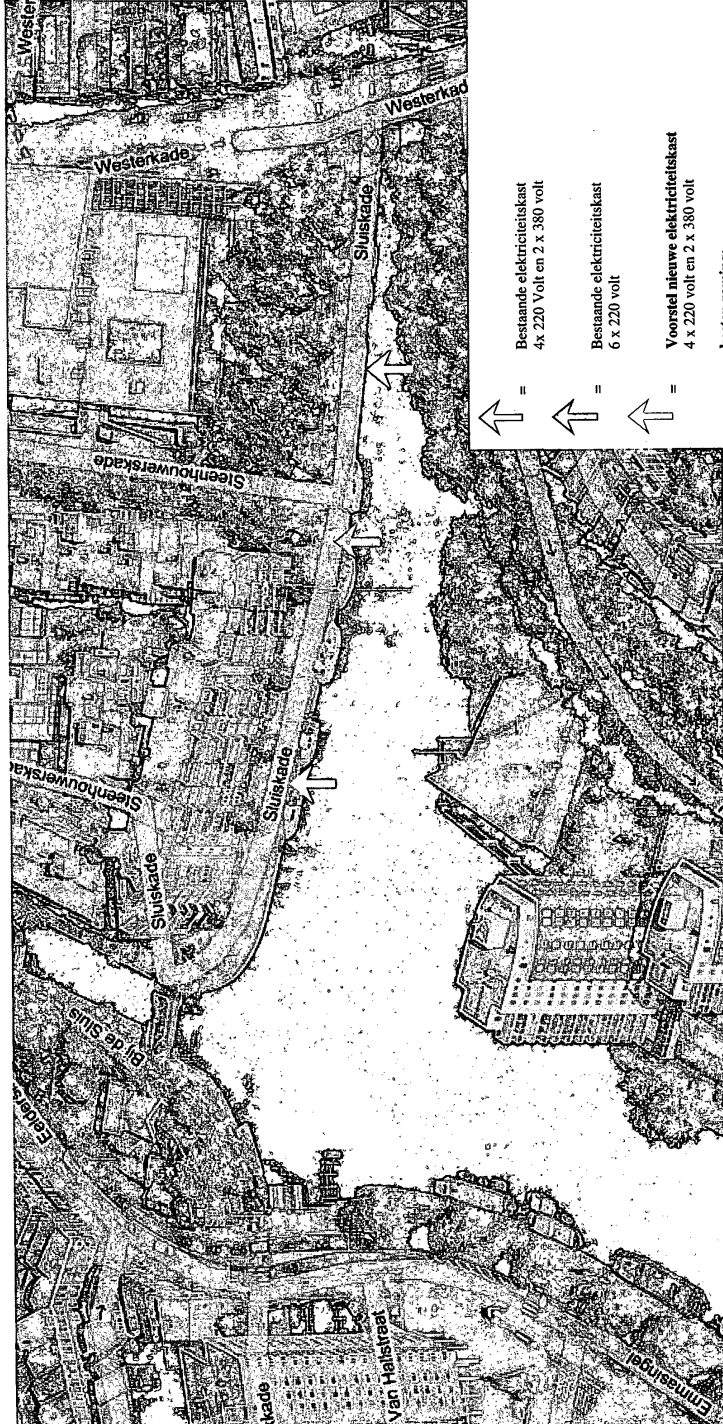

Raadsvoorstel - gr10.2487882

Zuiderhaven

Bestaande elektriciteitskast
4 x 220 Volt en 2 x 380 volt

Bestaande elektriciteitskast
6 x 220 volt

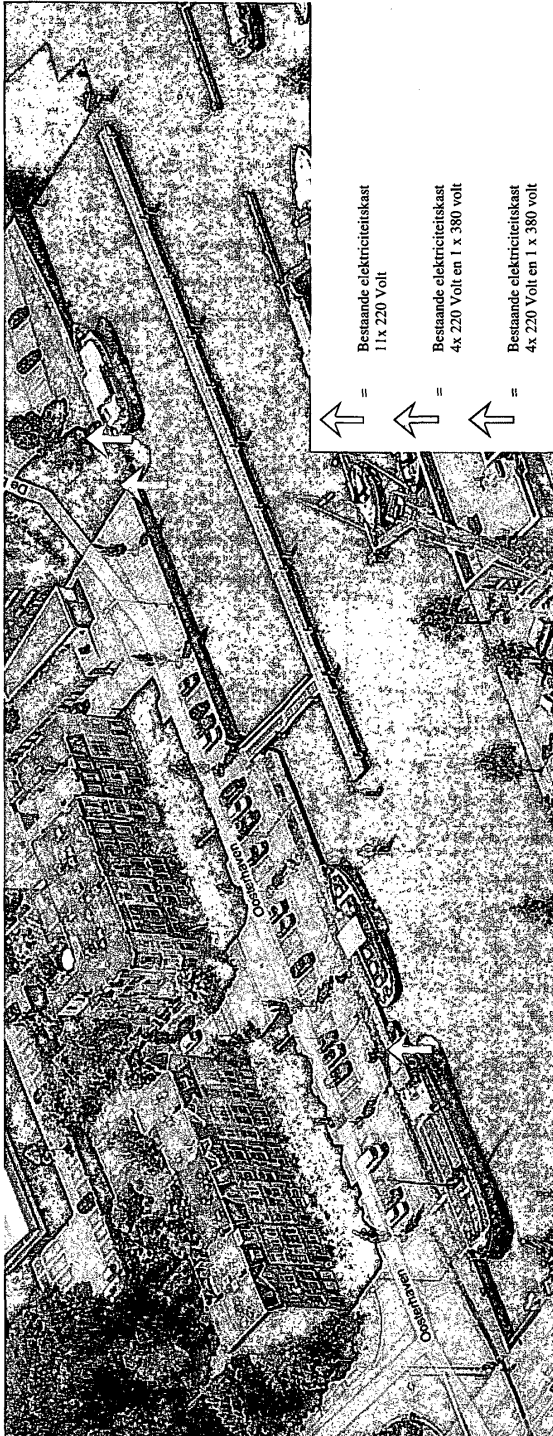

Voorstel nieuwe elektriciteitskast
4 x 220 volt en 2 x 380 volt

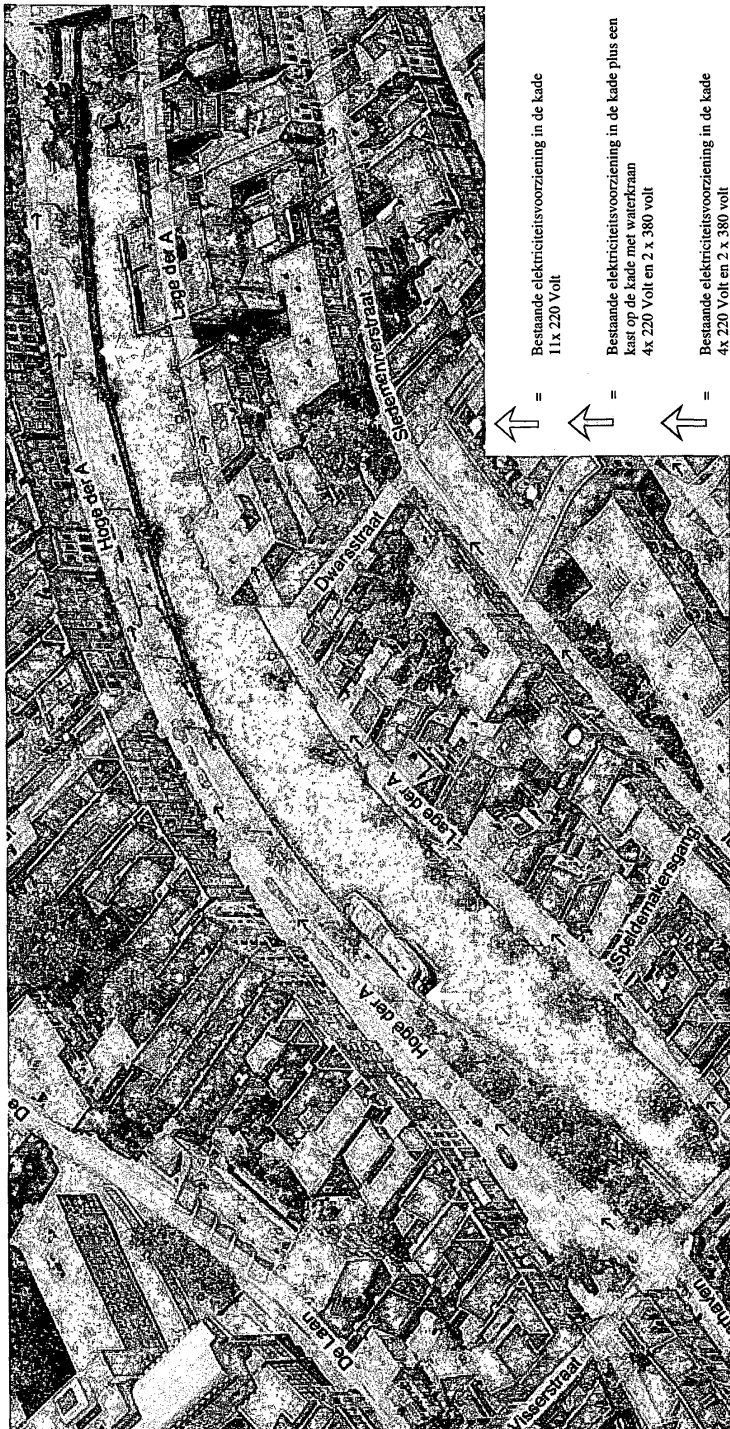

kosten raming:
Aansluitkast electra: € 3.000,-
Graaf- en grondwerk: € 2.400,-
Aansluitkosten NUTS: € 1.600,-
TOTAAL: € 7.000,-

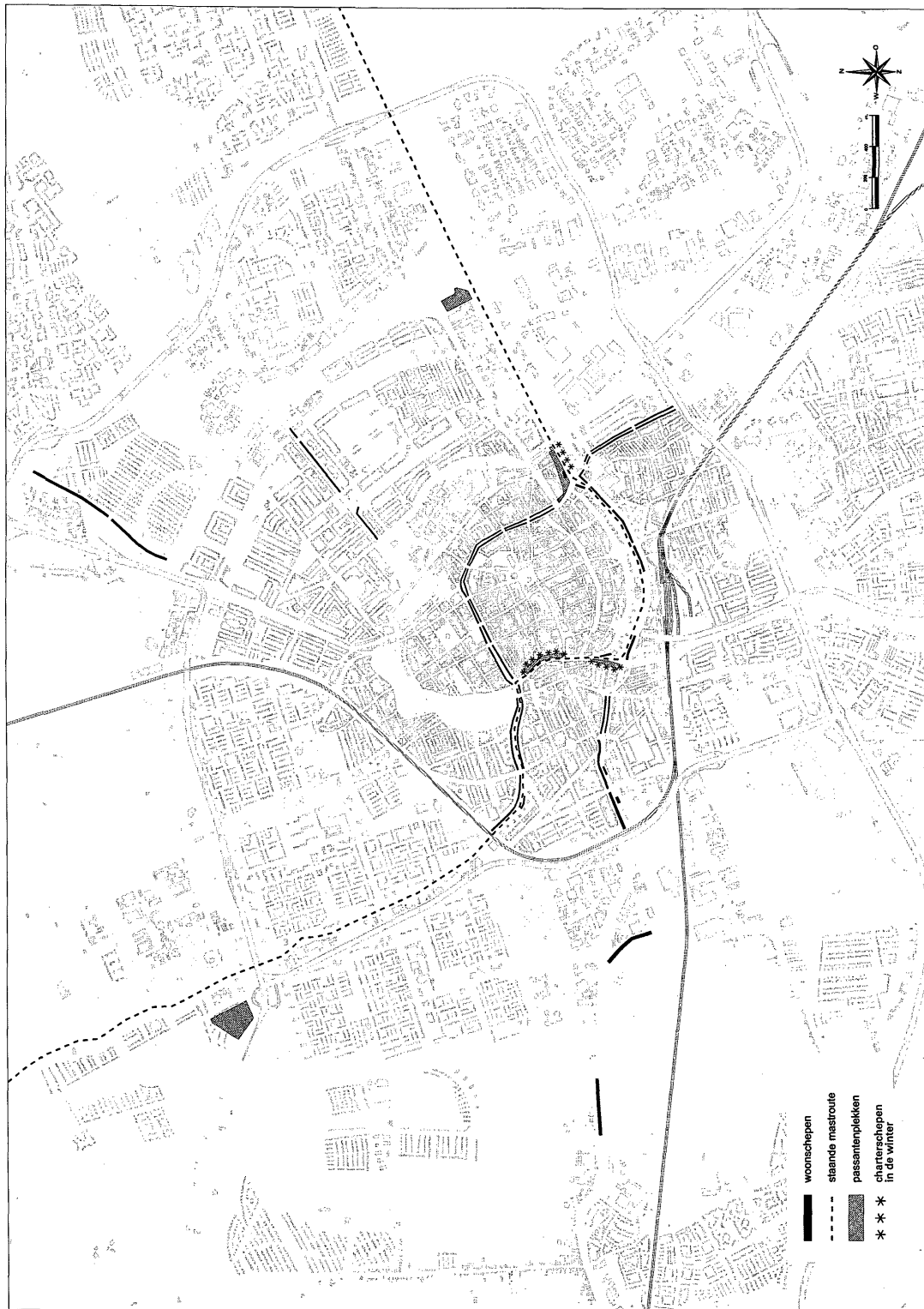
Oosterhaven Zuidzijde

Het Hoge der A

Raadsvoorstel - gr10.2487882

Raadsvoorstel - gr10.2487882

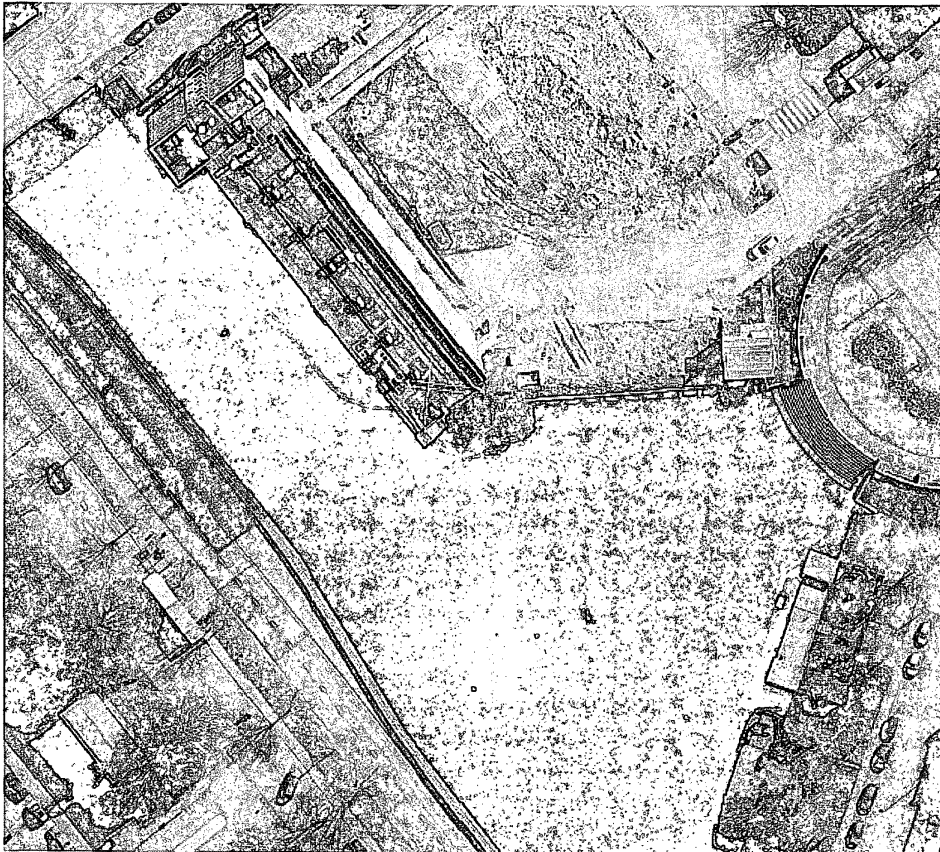
Locatieonderzoek naar uitbreiding
aanmeerplekken

Door de projectgroep vastgestelde mogelijke
locaties voor extra aanmeerplaatsen.
Hierbij zijn ecologische, nautische, civieltechnische
en ruimtelijke aspecten afgewogen.

Totaal kosten €33.330,- excl. BTW

Raadsvoorstel - gr10.2487882

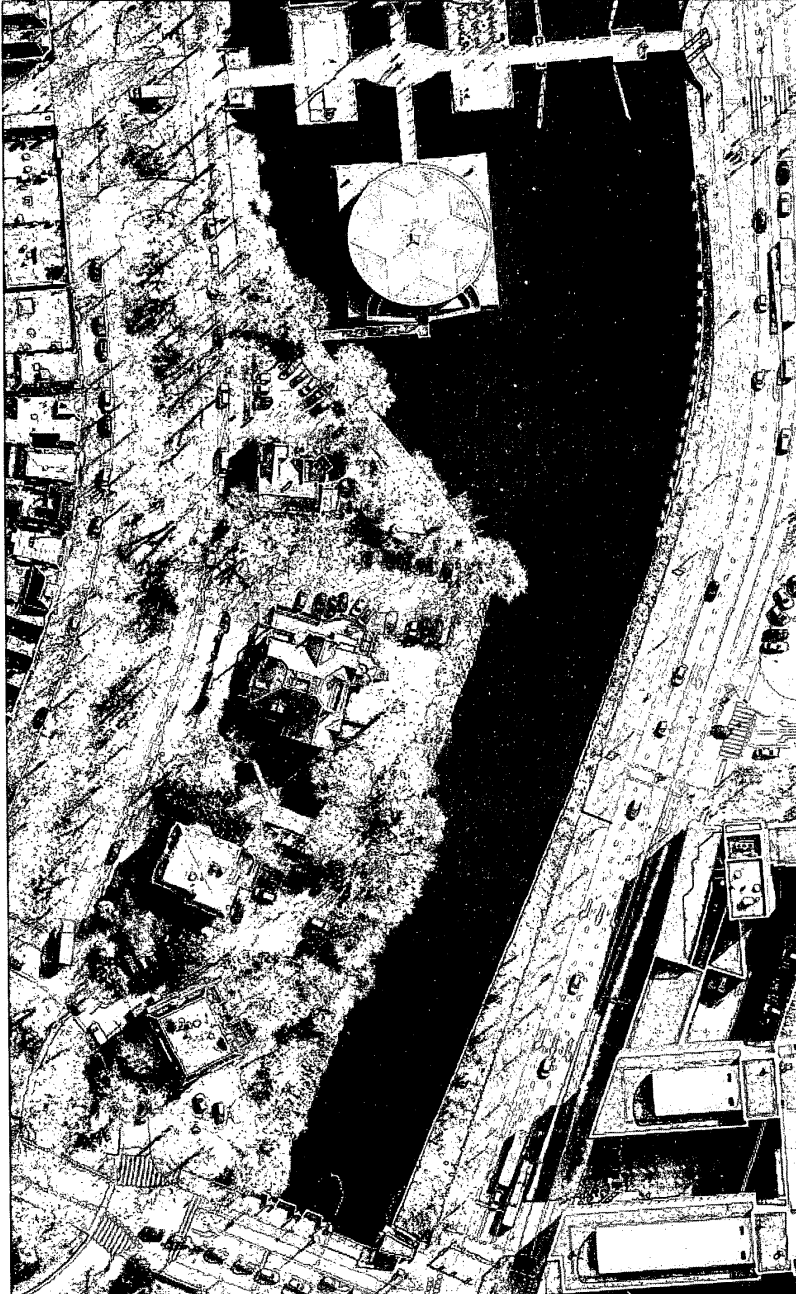

OOSTERHAMRIKKANAAL
Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur)
aanmeermogelijkheid voor kleine boorjes.

Opmerking:
Afstemmen met ontwikkelingen nieuwbouw (Wielewaalflat).

Aantal te realiseren aanmeerplekken: 2
Aantal palen: 3

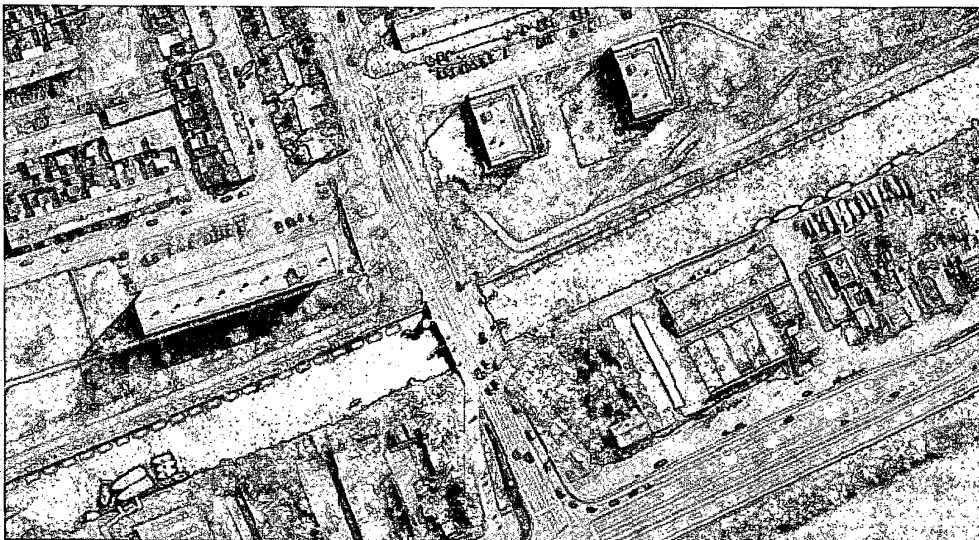
Kosten locatie Oosterhamrikkanaal:
€ 4.500,- excl. BTW

STATIONSWEG
Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur) aanmeerbaarheid voor kleine bootjes.
Aantal te realiseren aanmeerplekken: 5
Aantal palen: 6
Aantal trappen in talud: 2
Kosten locatie Stationsweg:
€ 11.750,- excl. BTW

Raadsvoorstel - gr10.2487882

REITDIEP ter hoogte van Plataanbrug
Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur)
aanmeermogelijkheid voor kleine bootjes.

Aantal te realiseren aanmeerplekken: 5
Aantal palen: 6

Kosten locatie Reitdiep ter hoogte van Plataanbrug
€ 9.000,- excl. BTW

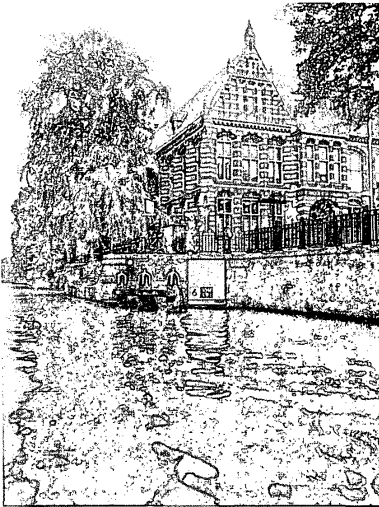
Bijlage V: Diverse foto's van aanwezige faciliteiten

Informatiebord bij Emmabrug

Op- en afstapplaats voor mindervalide

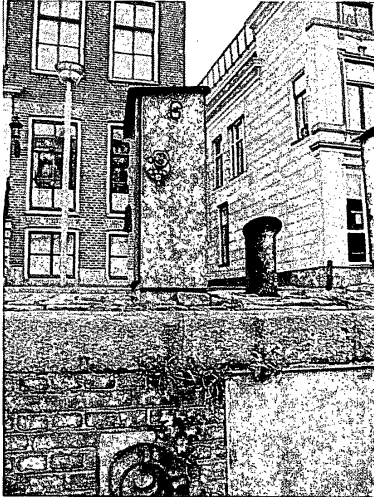

Informatiebord bij Museumbrug

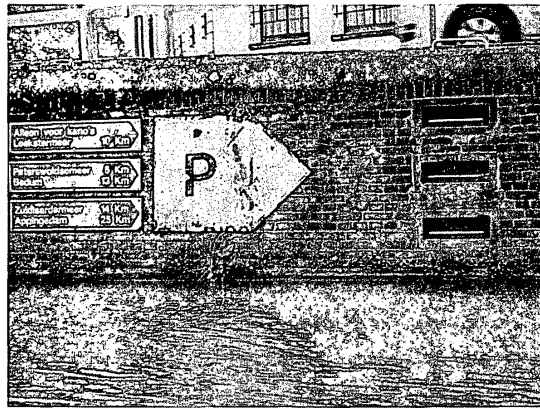

Traptreden in kademuur

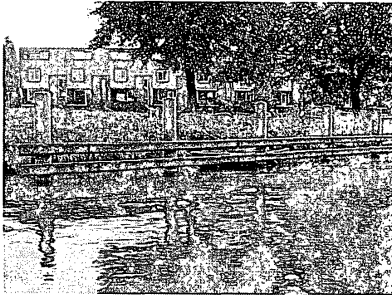
Raadsvoorstel - gr10.2487882

Nutskasten op de kademuur van het Hoge der A

Routeaanduiding aan de kademuur

Wachtplekken

Collegebrief - gr10.2483024

.
. .
.

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 81 11/ J.F. Dijkstra
Onderwerp Stadsstrand Euroborg

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum **10 DEC 2010**

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO10.2466352

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/ heer,

Met deze brief informeren we u over ons besluit om in beginsel positief te reageren op het verzoek van Stadsstrand Euroborg voor een verlenging van hun verblijf in het Helperpark. Daarbij willen we wel nadere afspraken met de exploitanten maken over een beperking van de ervaren overlast en over hun uitstraling. Hieronder schetsen we onze afweging om te komen tot dit besluit.

Geschiedenis

Stadsstrand Euroborg kwam een paar jaar geleden tot stand nadat de initiatiefnemers op diverse plekken in de stad naar een geschikte locatie hadden gezocht. Vanaf maart 2008 werd voor 3 jaar een terrein naast de Mediacentrale van de gemeente gehuurd in een gebied waar in het kader van het stedenbouwkundig plan Europapark toekomstige ontwikkelingen zijn voorzien.

Over de inrichting van het terrein zijn afspraken gemaakt met de gemeente. Daarbij hebben we jaarlijks geëvalueerd en bekeken welke verbeteringen gewenst zouden zijn. Belangrijke aandachtspunten voor ons waren de uitstraling vanaf de Boumaboulevard en het verbod op het voorterrein te parkeren. Ook is de overlast gemonitord, waarbij het aantal klachten in de eerste twee jaar beperkt waren.

Eind juli 2010 hebben de initiatiefnemers de gemeente schriftelijk verzocht dit huurcontract te verlengen.

Afweging

Het strand heeft veel positiefs gebracht voor het Europapark. Het strand heeft een functie voor bijeenkomsten, vieringen, feesten etc. voor diverse organisaties, scholen, verenigingen en particulieren.

De reacties vanuit de omgeving zijn ook overwegend positief. Zo hebben het Euroborg Platform en het Buurtoverleg Oosterpoort Meeuwen Linie ons laten weten een verlengingsverzoek te ondersteunen. Vanuit de Stoker zijn de geluiden wisselend, evenals individuele reacties vanuit de Helperzoom en De Linie. Men vindt in zijn

.
. .
.

SE.4.C

Collegebrief - gr10.2483024

Volgvel 1

algemeenheid dat zo'n strand iets toevoegt aan het gebied, maar dat de geluidsoverlast fors zou moeten worden beperkt.

En voor de ontwikkeling Europapark is een stadsstrand nog steeds een welkome activiteit. Het geeft mogelijkheden tot extra reuring in het gebied. Ook de resultaten van een extern onderzoek naar de ontwikkelmogelijkheden van het Helperpark (door het bureau Site Urban Development) laten zien dat een stadsstrand onderdeel zou kunnen uitmaken van het toekomstbeeld.

Er zitten ook nadelen aan een tijdelijk stadsstrand op deze locatie. Vanwege de tijdelijkheid, is hen weinig verplichtingen opgelegd tot isolatie etc. (omdat anders het project financieel ook niet haalbaar zou zijn geweest). Sinds de ingebruikname van de woonflat Stoker (90 appartementen) december 2009 is het aantal klachten fors gestegen. Daarbij kan de druk de komende tijd toenemen als de naastgelegen Brander december dit jaar wordt opgeleverd, hoewel de Stoker waarschijnlijk veel van het geluid zal opvangen omdat de Brander precies achter de Stoker staat. Daarnaast werden de afspraken die onze Milieudienst met de exploitanten over geluid maakten niet altijd nagekomen.

Tot slot vinden we dat de uitstraling van het stadsstrand in de praktijk achtergebleven is bij onze verwachtingen. Dit had vooral te maken met de locatie, waarbij het strand zich richt tot de Mediacentrale en zich afsloot naar de Boumaboulevard. Daarmee is de ervaring vanaf de Boumaboulevard met een strand nauwelijks aanwezig. Wel is de aankleding in 2010 verbeterd en is het ongewenste parkeren voor het strand beperkt gebleven.

Keuze

Al met al kiezen we voor levendigheid in het gebied. Maar om recht te doen aan de omgeving die wel last van het strand ervaart, willen we voor de verlenging van de tijdelijke situatie afwijken van Feesten in Balans door nadere voorwaarden te stellen. Daarbij denken we aan de geluidsproductie (omlaag), sluitingstijden (vervroegen) en de evenementen (geen house-achtige events). We zullen hiervoor op korte termijn met de eigenaar in overleg gaan. Overigens zal gezien het feit dat de activiteiten deels plaatsvinden in de buitenlucht enige overlast niet te voorkomen zijn. Verder stellen we dan voor de afspraken over de aankleding aan te scherpen, waardoor de herkenbaarheid wordt vergroot. Tot slot zou het contract beëindigd moeten worden als de grond een andere functie krijgt en/of de gemaakte afspraken niet worden nagekomen.

MV Our World

Tot slot gaan we nog kort in op de MV Our World, het blauwe schip dat twee jaar naast het stadsstrand heeft gelegen. Zij zijn inmiddels uit eigen beweging vertrokken van hun plek naast de Mediacentrale, omdat hun schip verder wordt afgebouwd. Ze hebben aangekondigd in 2011 terug te willen komen in het Europapark. Hoewel ze geen formele band hebben, is hun toekomst tot nu toe gekoppeld aan het stadsstrand.

Collegebrief - gr10.2483024

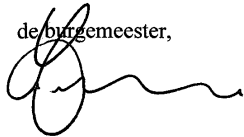
Volgvel 2

We hebben besloten in beginsel positief te reageren te kiezen voor een voortzetting van hun verblijf.
Bij een verlenging van het verblijf van de MV Our World zullen we wel nadere afspraken maken over het gebruik van de kade, omdat het huidige gebruik leidt tot een rommelachtige uitstraling aldaar. Overigens heeft de eigenaar van de Mediacentrale mondeling aangegeven geen problemen met de MV Our World te hebben.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Collegebrief - gr10.2496506

•
•
•

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8111/ L. van Duren
Onderwerp Kennisgeving ZRW

De leden van de raad
van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Datum **24 DEC 2010**

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO10.2486191

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

In november 2009 hebben wij u geïnformeerd over de Bestuursafspraken die de minister van Infrastructuur en Milieu (toen nog de minister van Verkeer en Waterstaat), de provincie Groningen en de gemeente Groningen op 10 november 2009 hebben gesloten over de realisatie van het Bestuurlijk Voorkeursalternatief (BVA) voor de Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2.

Op 18 december 2009 heeft de minister de Aanvangsbeslissing A7 Zuidelijke Ringweg Groningen fase 2 genomen. Hiermee is de (Verlengde) Verkenningfase van het project afgerond.

Met deze brief willen wij u informeren over de voortgang van dit project sinds het ondertekenen van de Bestuursafspraken, met name over de start van de volgende fase in het project, de Planuitwerkingsfase.

In de eerste helft van 2010 heeft de projectorganisatie gewerkt aan de Startnotitie, op dat moment nog de eerste stap in de voorbereidingsfase van de Tracé/m.e.r.-procedure. Vanwege de modernisering m.e.r., per 1 juli 2010, is de Startnotitie komen te vervallen. Hiervoor in de plaats is de zogenaamde Kennisgeving gekomen. De Kennisgeving is de officiële bekendmaking door de minister van Infrastructuur en Milieu van de volgende fase van het project, de Planuitwerkingsfase, via een publicatie in de Staatscourant en in de regionale media.

De Planuitwerkingsfase vraagt, in vergelijking met de al doorlopen Verkenningfase, andere kennis en kwaliteit van de projectorganisatie. Na de Aanvangsbeslissing is dan ook een nieuwe, op de planuitwerkingsfase toegesneden projectorganisatie gevormd. Vanaf juli 2010 is onder leiding van de nieuw benoemde projectdirecteur, de heer ir. J.G. Hillen, gewerkt aan de procesinrichting van de planuitwerkingsfase, de vorming van de projectorganisatie en de planning met mijlpalen, die uiteindelijk leiden tot een Tracébesluit in de loop van 2013.

SE.4.C

•
•
•

Collegebrief - gr10.2496506

Volgvel 1

Door het ministerie van Infrastructuur & Milieu is opdracht verleend aan Rijkswaterstaat om de planuitwerking uit te voeren, in nauwe samenwerking met de gemeente en de provincie Groningen. Voor de planuitwerking en de daarin te maken keuzes zijn verder de afspraken uit de Bestuursovereenkomst Zuidelijke Ringweg Groningen fase 2 en het Convenant Regio Specifiek Pakket van toepassing.

De eerste formele vervolgstap in het proces is de publicatie door de minister van de Kennisgeving met Toelichting en bijlagen. De Kennisgeving maakt het voornemen tot het opstellen van een milieueffectrapport (MER) bekend, waarin de effecten voor de omgeving en het milieu beschreven gaan worden voor het project A7/N7 Zuidelijke Ringweg Groningen fase 2.

In hoofdlijnen wordt voor de planuitwerkingsfase de volgende planning gehanteerd: Ontwerp Tracébesluit/MER gereed 3e kwartaal 2012, Tracébesluit gereed medio 2013 en onherroepelijk Tracébesluit 4e kwartaal 2013.

Graag lichten wij het proces van de "*Kennisgeving van het voornemen tot het opstellen van een project-MER voor A7/N7, Zuidelijke Ringweg Groningen (fase 2)*" nader toe. De minister zal de Kennisgeving eind december 2010 publiceren. De Kennisgeving met Toelichting en bijlagen zal op dat moment ook worden toegezonden aan de wettelijke adviseurs, waaronder de provincie en de gemeente Groningen. Samen met het ministerie zijn wij tot de conclusie gekomen dat snelle bekendmaking van de Kennisgeving in combinatie met een langere periode van ter visie legging, in verband met de kerstvakantie, de snelheid van het proces bevordert. Binnen deze termijn kan een ieder schriftelijk reageren op de Kennisgeving en aandachtspunten meegeven voor het verdere proces. Daarnaast zal binnen deze termijn, op dinsdag 25 januari 2010, een informatiebijeenkomst in Martiniplaza worden gehouden, waarin belanghebbenden worden geïnformeerd over de Kennisgeving met Toelichting en bijlagen, de verdere planuitwerking van de ZRG fase 2 en de wijze waarop belanghebbenden daarbij zullen worden betrokken. Belanghebbenden zullen via advertenties in de regionale pers worden geïnformeerd over de Informatieavond.

U kunt de Kennisgeving bespreken in de Commissie Beheer en Verkeer op 19 januari 2011. Dit biedt provincie en gemeente de gelegenheid eventuele reacties in het kader van de voortgang van het project binnen de gestelde termijn, welke eindigt op 4 februari 2011, in te dienen.

Wij gaan er van uit dat de Kennisgeving met Toelichting en bijlagen in de vergadering van de Statencommissie Economie & Mobiliteit op 12 januari 2011 zal worden behandeld.

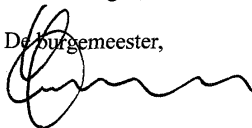
Collegebrief - gr10.2496506

Volgvl 2

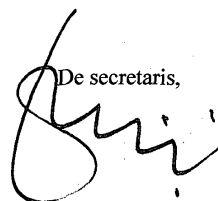
Wij vertrouwen erop u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

verslag 8 december

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

BV nr.: 10/10
Datum: 8 december 2010
Tijd: 20.00 – 22.30 uur

Aanwezig: dhr. J. Spakman (voorzitter), dhr. A. de Rooij (PvdA), dhr. W. Moes (PvdA), dhr. J. Evenhuis (VVD), mw. S.A. Koebrugge (VVD), dhr. J. Seton (CDA), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. V.G.F. Möhlmann (GroenLinks), dhr. J. Luhoff (D66), dhr. B. Benjamins (D66), mw. H. Rademaker (SP), dhr. J.P. Dijk (SP), mw. I. Jongman-Mollema (ChristenUnie), dhr. R.J. Prummel (Stadspartij), dhr. B. Copinga (Stadspartij), dhr. J. van Rooij (Student&Stad), dhr. G.J. Kelder (PvdD).

De wethouders: mw. C.T. Dekker, mw. J. A. Visscher.

Namens de griffie: mw. F. Hijlkema (commissiegriffier).

Afwezig met kennisgeving: mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij).

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland).

A.1. Mededelingen voorzitter en wethouders

De voorzitter:

- Aanwezig zijn stagiaires van Puur Politiek.
- D66 heeft een nieuw lid in de commissie: Berndt Benjamins.
- Bijeenkomst Regiotram 13 januari: tot vrijdag nog onderwerpen aan te brengen.
- Bijeenkomst ontwikkelmodellen Stationsgebied: 1 februari 2011.
- Excursie ontwikkeling binnenstad naar Maastricht op 10 en 11 maart 2011.

Wethouder Visscher:

- Stadsstrand Euroborg, verlenging tijdelijke huurcontract: het college heeft besloten tot tijdelijke verlenging met voorwaarden om overlast te beperken. Het is maatwerk, de algemeen geldende voorwaarden zijn niet toegepast. De commissie ontvangt een brief.
- Regionale voedselvisie regio Groningen-Assen: het boekje ligt klaar.

A.2. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- De nota Dierenwelzijn onder B.3. wordt van de agenda gehaald.
- GL wil de N 361 bespreken, dit wordt punt B.2.
- B.3. wordt het Afvalbeheerplan.
- Het conformstuk over Havengeld wordt op verzoek van het CDA bespreekstuk B.4.

De agenda wordt met inachtneming van het bovenstaande gewijzigd vastgesteld.

A.3. Lange termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

Geen opmerkingen.

A.4. Conformstukken

1. Raadsvoorstel: Aanschaf vijf nieuwe parkeerautomaten Kop van Oost

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 15 december 2010.

2. Raadsvoorstel: Kredietaanvraag sanering riolering 2011

Mw. Rademaker (SP):

- waarom zit de riolering voor Bruilwering niet in deze kredietaanvraag?

Wethouder Visscher:

- In de eerste helft van 2011 komt een plan met kostendekking voor de riolering Bruilwering.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 15 december 2010.

3. Raadsvoorstel: Begrotingswijziging ten behoeve van de sanering ter plaatse van het Helperplein

Dhr. Seton (CDA):

verslag 8 december

- Het duurt erg lang, wil de gemeente wachten tot de juridische procedure is afgelopen en dan pas tot sanering overgaan?

Dhr. Coppinga (Stads partij):

- Op welke termijn vindt de sanering plaats?
- Wat gebeurt met het voorterrein?

Wethouder Dekker:

- Het college neemt de eerste fase van de sanering voor zijn rekening, dat kost 200.000 euro. Bewoners moeten dieper kunnen graven dan 30 cm. Het gebeurt op korte termijn. Er is goed overleg met de bewoners, ook over het kostenverhaal.
- *Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 15 december 2010.*

4. Raadsvoorstel: Wijziging verordening Havengeld

Dit stuk wordt bespreekstuk onder B.4.

5. Raadsvoorstel: Nacalculatie 2010 HOV-as West Koeriersterweg

Dhr. Seton (CDA):

- Inbreng van de grond: er staat dat de grond in de begroting geen financiële vertaling heeft gehad. Wat betekent dit en kan dit in het vervolg worden voorkomen?

Wethouder Dekker:

- De wethouder komt er schriftelijk op terug.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 15 december 2010.

6. Raadsvoorstel: Verkeerssituatie Stadspark

Mw. Jongman (CU):

- Wanneer vindt nadere besluitvorming plaats? Hoe lang blijft deze situatie gehandhaafd? Wanneer spreekt de raad erover?
- In februari ontvangt de raad de bevindingen over calamiteiten. Staat dit los van de algehele besluitvorming?

Mw. Rademaker (SP):

- Worden volgend jaar de definitieve maatregelen aangelegd, de doseersystemen en de detectielussen?

Dhr. Seton (CDA):

- Wil met open vizier naar alle gewijzigde omstandigheden kijken inclusief de calamiteitsroute.

Dhr. Moes (PvdA):

- Hoe vaak staan de verkeersregelaars er?
- Is de Gasunie betrokken bij de taskforce regio Groningen-Assen?

Wethouder Dekker:

- Leest passage voor van de ontbrekende pagina 4: het betekent dat eerst is gekozen voor verkeersregelaars in afwachting van de doseerlichten.
- Het systeem met verkeersregelaars wordt in februari bekeken en dan kan het doseersysteem worden ingevoerd.
- Het lastige is dat het college iets heeft besloten dat ingaat tegen het raadsbesluit. De wethouder zegt te moeten handelen, omdat ze met deze verkeerssituatie werd geconfronteerd.
- Na driekwart jaar wordt het systeem geëvalueerd. Als dit echt niet werkt, komt de afslag dichterbij. Gasunie kan kijken naar haar eigen werkindeling.

De voorzitter:

- Het onderwerp wordt toegevoegd aan de LTA-lijst met als titel 'Overzicht en beoordeling voor- en nadelen'.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 15 december 2010.

A.5. Rondvraag

Mw. Rademaker (SP):

- Zoutvoorziening aan burgers via de wijkposten: kan dit weer mogelijk worden gemaakt?

Dhr. Seton (CDA):

- Verkeersveilige omgeving scholen, Selwerd: wordt de omgeving van scholen meegenomen?

Dhr. De Rooij (PvdA):

verslag 8 december

- Verlichting onder viaduct Parkweg-Hoornsediep: kan dit worden verbeterd?

Mw. Jongman (CU):

- Eens met de vraag van dhr. De Rooij.
- Gebruik winterbanden bij taxivervoer kinderen: graag memo hierover.

Dhr. Copinga (Stadspartij):

- Strooizout voor burgers, gladde stoepen: er is bij de wijkposten geen zout beschikbaar.

Wethouder Visscher:

- Verlichting viaduct Parkweg: de raad ontvangt op korte termijn informatie. Over openbare verlichting bestaan afspraken met Enexis. Communicatie met buurten wordt verbeterd.
- Strooizout voor burgers: de raad heeft een brief ontvangen met een evaluatie over afgelopen winter. Daarin staat dat het alleen gebeurt bij extreme omstandigheden. De wethouder bekijkt het nader om tot een heldere aanpak te komen en die komt op de website.
- Gladde stoepen: de gemeente houdt hoofdroutes sneeuwvrij. Bewoners worden opgeroepen hun eigen stoepje schoon te houden.

Wethouder Dekker:

- Gebruik winterbanden bij leerlingenvervoer: dit kan in de aanbesteding worden meegenomen. De wethouder zegt toe het uit te zoeken.

B.1. Collegebrief d.d. 15 november 2010: Sleutelrapportage mei-augustus 2010

Inspreker dhr. Van der Veen zegt dat fase 1 Julianaplein vanuit de Langmangelden gereed is. Er moet nog een evaluatie komen over de voorspelde en gerealiseerde milieueffecten. Graag de raad en de bevolking betrekken. Tweede punt: spreker stelt voor de oostwand van de Grote Markt te handhaven op de plek waar hij nu is. Een tram door de Oosterstraat past niet.

Dhr. Seton (CDA):

- Sloop Naber parkeergarage start in januari 2011: waar moeten mensen hun auto's parkeren?

Dhr. Moes (PvdA):

- Decembaeractie parkeergarage Boterdiep: de actie is prima, maar het niet volledig kwijtschelden van de naheffingsaanslag is een risico. Hoe wordt dit eventueel gedekt?
- Station Europapark: is oplevering eind 2011 conform de planning?
- Zuidelijke ringweg: spoorovergang Oosterpoort zou in 2013 dichtgaan. Klopt dit en hoe staat het dan met de bereikbaarheid van de wijk?
- Zuidelijke ringweg, plan van aanpak RWS voor de Planstudie: graag raad snel informeren.
- Zuidelijke ringweg, het gat tussen begroting en budget: hoe wordt daarmee omgegaan?

Dhr. Gijsbertsen (GL):

- Sontbrug: wordt de planning gehaald zoals gegeven in de brief van een maand geleden? Komt het plan begin 2011 naar de raad?
- Station Europapark: treedt daadwerkelijk geen vertraging op?
- Zuidelijke ringweg: het 'BVA' blijft binnen het budget, hoe zit dat?

Dhr. Kelder (PvdD):

- Project Eriba: graag tijdig de raad informeren over de omstandigheden waarin de proefdieren verblijven.
- Fietsenstalling Europapark: er is hierover toch al een besluit genomen? kan het college toezeggen dat het doorgaat?

Dhr. Evenhuis (VVD):

- De rapportage ziet er goed uit.
- Damsterdiepgarage: de uitspraak in verband met de arbitrage kan nog lang duren. Wat indien de eventuele betaling lang duurt?
- Euroborg: wanneer ontvangt de raad voorstellen betreffende het verkeer?

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Is de investeringsbeslissing over Kop van Oost fase 2 al genomen?

Mw. Jongman (CU):

- Eens met de vragen over de zuidelijke ringweg. BVA: er staan onduidelijke zinnen in de rapportage, komt het nog terug in de raad?

verslag 8 december

- Tijdstippen besluitvorming: eens met het voorstel van het college, dus twee momenten.

Dhr. Luhoff (D66):

- Zuidelijke ringweg: eens met de andere vragen.
- Voorstel twee keer per jaar rapporteren: graag over besluiten als “Gemeenteraad aan het bestuur” is geëvalueerd, midden 2011.

Wethouder Dekker:

- Europapark: het is een groot project, de wethouder kan niet aangeven dat er geen vertraging is. De herinrichting Helperzoom komt binnenkort naar de raad.
- Zuidelijke ringweg: het bestuurlijk voorkeursalternatief is op hoofdlijnen. Het verschil tussen het budget van 624 miljoen en de opgave van 715 miljoen euro: het ministerie heeft akkoord gegeven en er kan worden gestart. De raad ontvangt zeer binnenkort een brief.
- Sontbrug: dit komt in januari terug in commissie, inclusief scenario's en een voorstel.
- Spoorovergang Esperantokruising: Prorail zal bij toenemend treinverkeer zeggen dat de overweg eruit moet. Er komt overleg, de overweg is niet voor 2013 dicht. Er is een samenhang met de aanpak van de zuidelijke ringweg.
- Boterdiep en een eventuele naheffing: dan zal de discussie gaan over betaling vanuit reserve grondzaken of vanuit het parkeerbedrijf.
- Naberpassage: als de parkeergarage Naberpassage is gesloopt, kan men goed bij de parkeergarage Boterdiep terecht.
- Fietsenstalling Europapark: de financiering is het knelpunt. Het komt in februari terug.
- Kop van Oost: het is geen investering van de gemeente. De raad wordt geïnformeerd als er een verkeerde verhouding is tussen het aantal parkeerplaatsen en het aantal volgens het voorschrift in het bestemmingsplan.
- Damsterdiepgarage, de arbitrage: de wethouder komt erop terug.
- Verkeersmaatregelen bij Euroborg: in januari worden de maatregelen uitgevoerd.
- Zuidelijke ringweg: in januari is een grote informatieavond voor bewoners.

De voorzitter:

- De commissie stemt in met het twee keer jaar rapporteren met de opmerking dat het actuele rapportages dienen te zijn.

B.2. N 361 (op verzoek van GL)

Dhr. Gijsbertsen (GL):

- GL vindt dat de Koningslaagte moet worden behoed voor deze weg. De brief van het college van 22 november 2010 aan de provincie is goed. Complimenten voor het collegestandpunt.
- Wat is de huidige stand van zaken in het dossier gezien de bewegingen bij andere gemeenten.
- Hoe is het contact van het college met de provincie en wat gebeurt met de opmerking van de gedeputeerde over de juridische positie van de gemeente.
- Is steun te verlenen aan de bewoners van de Noorderhogebrug?
- Het gaat om een zakelijke relatie tussen gemeente en provincie.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- De PvdA is niet gelukkig met het tracé door de Koningslaagte.
- Probleem Mensingeweer moet wel worden opgelost, dat vindt iedereen. Spreker verzoekt de wethouder dit door te geven aan de provincie.
- Winsum en de relatie met Bedum: in het dossier ontbreekt een integrale afweging. Ook ontbreekt het aan normaal bestuurlijk overleg.
- Pleit voor overleg tussen bestuurders van de gemeenten en de provincie.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- De VVD is voor het voorstel van wethouder Dekker. Spreker geeft uitleg over de bottom up benadering bij de standpuntbepaling van de fractie.
- De VVD staat achter het alternatief Dekker om vanaf Adorp de huidige weg op te waarderen en de Koningslaagte te sparen.
- De VVD betreurt dat er te weinig geld is en dat enkele gemeenten er voor op moeten draaien. Is het MIRT ooit een oplossing geweest?

verslag 8 december

- De gemeente moet kunnen procederen tegen de provincie indien meningen haaks tegenover elkaar staan.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Het standpunt is niet gewijzigd.

Dhr. Van Rooij (S&S):

- Eens met de vorige sprekers die zeggen dat de provincie geen oog heeft voor het alternatief van de gemeente.

Dhr. Seton (CDA):

- Het CDA heeft een ander standpunt, maar legt zich neer bij de meerderheid van de raad.
- Spreker begrijpt niet waarom sommige mensen de Crisis- en Herstelwet opvoeren.

Dhr. Luhoff (D66):

- Eens met het standpunt van het college dat de Koningslaagte moet worden gespaard.
- Bestuurlijk overleg: graag uitleg over de samenwerking met de provincie.
- Graag informatie over de Crisis- en Herstelwet en de mogelijkheden voor bewoners om bezwaar te maken.

Mw. Jongman (CU):

- De totale afweging hoort in PS thuis.
- Niet blij met weg door Koningslaagte.
- Overleg voorrang geven overheden moeten er in gezamenlijkheid uitkomen. Alleen in uitzonderlijke gevallen moet naar de rechter worden gestapt.
- Graag reactie op artikel met uitspraken van wethouder De Vries.

Mw. Rademaker (SP):

- Eens met het college. De weg moet niet door Koningslaagte.
- Klopt het dat de weg onder de Crisis- en Herstelwet is geplaatst? Dat zou erg spijtig zijn, omdat het de inspraak en het bezwaar maken door betrokkenen erg beperkt.

Dhr. Kelder (PvdD):

- De Koningslaagte is een erg waardevol gebied. Compensatie helpt de fauna niet.

Wethouder Dekker:

- De wethouder zit in de stuurgroep N 361, maar er wordt daar niet inhoudelijk gesproken. De standpunten liggen vast. De meerderheid in de stuurgroep is tegen het bespreken van het Groninger alternatief. Men wil geen onderzoek naar de plussen en de minnen van de eigen keuze en van het alternatief van het college. Het voorstel van de wethouder om te knippen wil men ook niet. Mensingeweer zou nu al kunnen worden geholpen.
- Dankzij Winsum is enige tijdswinst verkregen waardoor de raad zich kan uitspreken. De stuurgroep had hiervoor geen oog, vandaar de eerdere brief van de wethouder.
- Over een ding valt wat het college betreft niet te overleggen, dat is een weg door of langs de Koningslaagte. Daarbij worden alle juridische middelen gebruikt, want het is Gronings grondgebied, het is een zeer waardevol gebied, en de gemeente biedt een alternatief.
- Het college is niet tegen de weg, maar heeft wel bezwaar tegen het stuk tussen Groningen en Adorp, dit deel schampt de Koningslaagte. Men wil de voor- en nadelen van het alternatief niet op een rij zetten en in de juridische procedure zal het college aangeven dat dit van wezenlijk belang is.
- Naar de rechter stappen is een middel dat soms gebruikt moet worden.

Dhr. De Rooij (PvdA):

- Mensingeweer is echt een probleem, de fractie verzoekt de wethouder nadrukkelijk dit in de stuurgroep nog eens aan te kaarten.

B.3. Raadsvoorstel: Afvalbeheerplan 2011-2015: Van afval tot grondstof

Mw. Koebrugge (VVD):

- Het variabele deel van het tarief: het tarief voor het meerpersoons huishouden mag niet hoger worden, omdat er dan namelijk geen compensatie meer is van de ozb-verhoging.

Dhr. Van Rooij (S&S):

verslag 8 december

- Het realiseren van bronscheiding is vooral een taak van de gemeente. Dat kan door mensen in de openbare ruimte meer te prikkelen door bijvoorbeeld het plaatsen van afvalbakken met scheidingsopties.
- Minicontainers: graag dit plan breed invoeren.
- Tariefdifferentiatie: eens met het principe, het huidige voorstel is nog niet goed. Graag andere tariefopbouw bekijken.

Dhr. Dijk (SP):

- Het is een goed plan.
- Goed dat het college landelijk wil aandringen op volledige producentenverantwoordelijkheid.
- Hetzelfde geldt voor het aandringen op het invoeren van statiegeld en de retourpremie.
- Twee keer per jaar grofvuil ophalen is een goed voorstel.
- Graag een maatregel om ondernemers van eetgelegenheden aan te spreken op het opruimen van hun afval dat nu op straat belandt.

Dhr. Möhlmann (GL):

- Er is meer winst te behalen bij het inzamelen van papier, glas en grofvuil. Vooral dit laatste graag apart inzamelen. Zo kunnen landelijke doelstellingen eerder worden gehaald.
- Nascheiding kunststof: dit is onvoldoende bekend bij de inwoners, dus meer bekendheid geven.
- Groen gas na vergisting: is dit al aangesloten op het aardgasnet? Wat is het beleid in de toekomst?
- GL is het eens met het grotere verschil tussen de tarieven voor één- en meerpersoons huishoudens.

Dhr. Benjamins (D66):

- Eens met de ambitie Groningen duurzaamste stad en Groningen energieneutraal in 2025.
- 8% meer nuttige toepassingen ten opzichte van 2009: hoe zit dit, het is een stap achteruit? Zie het Landelijk Afvalstoffenplan.
- KCA: hoe doet Groningen het vergeleken met andere gemeenten? Zie de rapportage van het Agentschap NL over afvalstoffenheffing, juli 2010.
- Zwerfafval: als dit wordt meegerekend is dan sprake van een dekkingspercentage van meer dan 100%?
- Het valt op dat de grootste gemeenten tot de hoogste tariefgroepen behoren.

Dhr. Moes (PvdA):

- Het is een goed verhaal met een heldere visie.
- 8% meer nuttige toepassingen: graag uitleg wat wordt bedoeld.
- Aanpak zwerfafval is goed, evenals preventie via hergebruik en activiteiten kringloopwinkels.
- Stimuleren positieve prikkels: is de wethouder bereid een onderzoek hiernaar te verrichten?
- Communicatie: graag richten op de verschillende doelgroepen.
- Tarieven: de fractie komt erop terug bij de tarievennota.

Dhr. Kelder (PvdD):

- Scheiden door bewoners is het beste, gezien de bewustwording. Hoe kunnen mensen in het centrum hun afval beter scheiden?
- Eens met de SP dat de producenten een grote verantwoordelijkheid hebben.
- Spaarlampen: graag de inwoners informeren hoe die als afval moeten worden aangeleverd.

Dhr. Seton (CDA):

- Eens met dhr. Moes.
- Waarom 8% meer nuttige toepassingen en niet een ander percentage?
- Grofvuil: is het plaatsen van bakken in wijken een idee om het percentage te verhogen?
- (Oud) papier, het nieuwe systeem met de blauwe bakken: in hoeverre belemmert dit kerken en verenigingen?

Mw. Jongman (CU):

- Alle afval gaat in zakken de container in. Is er controle op? Hoe kunnen bewoners beter gaan scheiden?
- Educatie en bewustwording kunnen helpen.

verslag 8 december

- Zakken naast de bak: hoe is dit te voorkomen?
- Blauwe papierbakken zijn een succes. Spreker blijft haar papier aan verenigingen geven.

Dhr. Prummel (Stadspartij):

- Groningen zit met deze koers op goede weg.

Wethouder Visscher:

- Stagiaires Puur Politiek stelden vooraf de volgende vraag aan de wethouder: zou het een goed idee zijn als oudere mensen jongeren gaan voorlichten over zuinig zijn op spullen om de huidige wegwerpmentaliteit te veranderen? De wethouder vindt dit een goed punt, het sluit aan bij de filosofie van dit voorstel.
- Voorop staat het voorkomen van afval en het vermijden van verspilling. Het gaat om grondstoffen en energie en daarmee CO₂-reductie en om producenten en consumenten.
- De VNG doet veel om de producentenkant te benadrukken, het Rijk laat het afweten. Statiegeld hoort erbij, want zwerfafval is een groot probleem en het kost veel belastinggeld.
- De consument kan er veel aan doen door inkoopgedrag. Communicatie is daarbij nodig.
- Bronscheiding: ook hier is communicatie belangrijk.
- Groen gas: de wethouder zal de commissie nader informeren.
- Gescheiden inzamelen: papier blijft voor de verenigingen. Meer vakken in de bakken is duur.
- 8% meer nuttige toepassingen: zie bladzijde 3 over landelijke doelstelling en wat Groningen realiseert. 8% is ambitieus, maar ook realistisch. Een nuttige toepassing is alles behalve storten en verbranden. Op bladzijde 22 is de 8% opgesplitst in deelstromen. Van daaruit wordt berekend welk percentage dit is van de totale afvalstroom vanuit huishoudens. Gedragsbeïnvloeding is naast het hebben van voorzieningen het belangrijkste instrument.
- Is belonen een mogelijke positieve prikkel? Ja, bij kleine elektrische apparaten.
- De wethouder neemt de suggestie van de heer Moes over: het Noorderplantsoen wordt proefgebied voor positief belonen. Het komt volgend jaar aan de orde bij "Gebruik en gedrag Noorderplantsoen".
- Vervuilers in de openbare ruimte: per 1 september is er het instrument van de bestuurlijke strafbeschikking.
- Groningen duurzaamste stad: de wethouder legt uit hoe afval hierbinnen past.
- Tarieven: graag in de raad aan de orde stellen in verband met de tarievennota.

Het voorstel gaat als 1-minuut interventiestuk naar de raad van 15 december 2010.

B.4. Raadsvoorstel: Wijziging verordening Havengeld

Dhr. Seton (CDA):

- De fractie is het eens met het uitgangspunt, maar maakt zich zorgen over de uitvoering.
- Over kosten die worden versleuteld: hoe is de relatie met de kostendekkendheid?
- Handhaving: er is geen geld om stevig te handhaven, de gemeente gaat handhaven op basis van meldingen. Het is daarom moeilijk te beoordelen of de proef van twee jaar geslaagd is. Hoe wil het college de handhaving goed regelen?

Mw. Koebbrugge (VVD):

- Is blij dat de proef verlengd wordt. Waarom gaat het tarief met 0,9% omhoog?

Wethouder Visscher:

- De proef is erg geslaagd, de omwonenden zijn positief. Het geeft vertrouwen voor het vervolg.
- Uitgangspunt was dat de mensen het zelf regelen.
- Handhaving: mensen worden erop aangesproken om te melden. Los van meldingen wordt ook gehandhaafd door onder andere de havenmeester en de toezichthouder.
- Tarieven en het toerekenen van kosten: deze bootjes liggen wat achteraf, het aantal m² speelt mee en is gering in Groningen. Het tarief is gebaseerd op de lage kosten.
- De gemeente volgt goed hoe het gaat.

C.1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Mw. Rademaker (SP):

- Verzoekt collegebrief 3, Evaluatie aanbesteding openbaar vervoer te agenderen.

verslag 8 december

- Brief voortgang winterdienst 2010-2011: kunnen bewoners alvast emmertjes strooizout ophalen, voordat de wethouder weet wat extreme omstandigheden zijn.

Wethouder Visscher:

- Zegt toe de komende week aan te geven wat 'extreme omstandigheden' betekent.

Dhr. Van Rooij (S&S):

- Verzoekt brief nummer 11, motie Bruisende Binnenstad te agenderen.

C.2. Vaststelling verslag raadscommissie Beheer en Verkeer van 10 november 2010

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Toezeggingen

Wethouder Visscher:

- Bij agendapunt A.2 Mededelingen:
De wethouder zegt toe dat er een collegebrief komt over het stadsstrand Euroborg
- Bij agendapunt A.5. Rondvraag:
De wethouder zegt toe uit te zoeken hoe het zit met de verlichting van het viaduct Parkweg-Hoornsediep
De wethouder zegt toe zich te beraden over het verstrekken van zout aan inwoners van de gemeente (zelf zout laten kopen in de winkel vs verstrekking zout door gemeente – extreme omstandigheden – vermelding website).
- Bij agendapunt B.3: Raadsvoorstel: Afvalbeheerplan 2011-2015: Van afval tot grondstof:
De wethouder zegt toe de suggestie "leuke beloonafvalbakken" (zoals in de Efteling) te plaatsen mee te nemen in de evaluatie van het nut en gebruik van het Noorderplantsoen en hierop dan terug te komen
De wethouder zegt toe te onderzoeken hoe het gesteld is met groengas(biogas) dat vrijkomt na vergisting en aangesloten wordt op het aardgasnet.

Wethouder Dekker:

- Bij agendapunt A.4. Raadsvoorstel: Nacalculatie 2010 HOV-as West Koeriersterweg
De wethouder zegt toe schriftelijk terug te komen op "de inbreng van de grond die ten onrechte geen financiële vertaling heeft gehad"
- Bij agendapunt A.5. Rondvraag:
De wethouder zegt toe uit te zoeken hoe het zit met winterbanden voor taxi's en bussen voor leerlingenvervoer en dit terug te koppelen naar de commissie.
- Bij agendapunt B.1: Collegebrief d.d. 15 november 2010: Sleutelrapportage mei – augustus 2010:
De wethouder zegt toe in januari 2011 terug te komen op de Sontbrug
De wethouder zegt toe dat de raad binnenkort geïnformeerd wordt over de Zuidelijke Ringweg
De wethouder zegt toe dat zij in januari/februari terug komt met een voorstel over fietsenstalling Europapark
De wethouder zegt toe uit te zoeken hoe het zit met de start van fase II (vervolg) van "Kop van Oost"
De wethouder zegt toe terug te komen op de arbitrage Damsterdiep (parkeergarage) (bindend of niet)
De wethouder zegt toe dat zij in januari 2011 terug komt op de verkeersafwikkeling van de Euroborg bij wedstrijden van FC Groningen.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur.